

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN
İZLEDİKLERİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ
ŞİDDETE BAŞVURMA EĞİLİMLERİ İLE İLGİLİ
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Ahu AKDEMİR KÖSE

2012

**T. C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN İZLEDİKLERİ TELEVİZYON
PROGRAMLARININ ŞİDDETE BAŞVURMA EĞİLİMLERİ İLE İLGİLİ
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahu AKDEMİR KÖSE

**ÇANAKKALE
Temmuz 2012**

TAAHHÜTNAME

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN İZLEDİKLERİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ ŞİDDETE BAŞVURMA EĞİLİMLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

25 /07/ 2012

Ahu AKDEMİR KÖSE
Adı ve Soyadı

İmza
Ahademir

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼ę¼'ne

AHU AKDEMİR KÖSE'ye ait "İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN İZLEDİKLERİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ ŞİDDETE BAŞVURMA EĞİLİMLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ" adlı çalışma, j¼rimiz tarafından İlköğretim Anabilim Dalı, Sınıf ÖĞretmenliği Bilim Dalında Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ
(DanıŐman)

Doç. Dr. Hasan ARSLAN

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR

Tez No : 437163
Tez Savunma Tarihi : 03/07/2012

ONAY
Doç. Dr. Aziz KILINÇ
Enstit¼ M¼d¼r¼
25./07/2012

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN İZLEDİKLERİ TELEVİZYON PROGRAMLARININ ŞİDDETE BAŞVURMA EĞİLİMLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

İlköğretim Öğrencilerinin İzledikleri Televizyon Programlarının, Şiddete Başvurma Eğilimleri İle İlgili Görüşlerinin Değerlendirilmesi isimli araştırmada geleceğin teminatı olan çocukların gelişimini olumsuz etkileyebilecek zararlı içerik unsurları bağlamında televizyon, çocuk ve şiddet ilişkisi tartışılmaktadır.

Bu araştırmanın ana amacı çocukların kolaylıkla ulaşabilecekleri kitle iletişim araçlarından biri olan televizyonun, ilköğretim I. kademe 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin şiddeti kullanma eğilimleri ile ilgili görüşleri incelemektir. İlköğretim okullarında öğrenim görmekte olan 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin televizyon programlarındaki şiddet ve saldırgan davranışlardan etkilenip kendilerinin de şiddet ve saldırganlık içeren davranışlarda bulunup bulunmadığı saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini, İstanbul İli, Maltepe İlçesi'ndeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 10- 12 yaş aralığında 561'i kız, 559'u erkek, toplam 1120 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmanın verilerini toplamak için araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama aracı kullanılmıştır. Anketten elde edilen veriler SPSS 15.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Bulguların analizinde frekans ve yüzde dağılımları kullanılmış, ayrıca öğrencilerin sınıf, cinsiyet, anne- baba eğitimi ve aile yapısı değişkenlerine göre, televizyondaki şiddetin öğrenciler üzerindeki etkisini belirleyebilmek için (2X2) Kİ KARE testi kullanılarak 0,05 düzeyinde anlamlılık aranmıştır.

Bulgularda sonuç olarak; çocukların en çok izlediği program türünün, dizi film olduğu, öğrenciler tarafından işaretlenen dizi programlarının içeriklerinin çocuklara uygun olmadığı, şiddet unsuru içerdiği, kahramanlarının saldırgan özelliklere sahip olduğu, çocukların da bu davranışları örnek aldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, saldırganlık, çocuk, ilköğretim, medya okuryazarlığı

**THE REVIEW OF THE PRIMARY SCHOOL STUDENTS' OPINIONS ABOUT
THE TENDENCY OF PRACTICING VIOLENCE IN TELEVISION PROGRAMS
THAT ARE BEING WATCHED**

ABSTRACT

In the regard of harmful contents of television programs, which could make bad influence on the children's development who are the guarantee of our future, relationship between television, child and violence are discussed in this research as named "The Effect of the Television Programs That Primary School Students are Watching, on Their Violent Behaviour Tendencies".

The main purpose of the research is to analyse the effect of television which is a mass media that children could easily reach, on the violent behaviour tendency of the primary school first degree fourth and fifth graders. It is tried to be determined, if fourth and fifth graders are influenced by violent and aggressive behaviours on television programs and act violent and aggressive behaviour, or not. Research universe consists of 561 female, 559 male (total 1120) primary school students who are between 10 and 12 years old and attend a school in Maltepe, Istanbul.

Data collection appliance which is developed by the researcher is used in data gathering process of the research. SPSS 15.0 is used for analysing data provided by the survey. Frequency and percentage distributions are used in the analysis. Furthermore, in order to determine the effect of violence on television upon students in respect of class, gender, education level of parents and structure of family variables, 0,05 signifance level is searched by using chi square (2X2) test.

As a result, the findings show that children are mostly whatching TV series which have unsuitable content for children, contain violent behaviour and aggressive characters. Besides it is determined that children are imitating these behaviours and characters.

Keywords: Violence, aggressiveness, child, pirmary education, media literacy

ÖNSÖZ

Günümüzde en yaygın kitle iletişim aracı olan televizyon, hayatımızın vazgeçilmezleri arasına girmeyi başarmıştır. Evrensel bir araç olan televizyonun Türk Toplumundaki yerini her geçen gün sağlamlaştırdığını ve olumsuz etkilerini büyük bir hızla yaydığını gözlemlemekteyiz.

Televizyonun yetişkinlerden çok çocukları etkilediği yapılan birçok araştırmayla tespit edilmiştir. Televizyon tamamen savunmasız olan çocukları esir almakta, alışkanlıklar yaratmakta, onlara kötü bir model olmakta, çocuklarımızın fiziksel ve zihinsel gelişimlerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu araştırma ilköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddete başvurma sıklıklarını ve bunun yarattığı sonuçları belirlemeyi, çocukların televizyondaki şiddeti kopyalayıp günlük hayatlarında kullandıklarını göstermeyi amaçlamaktadır. Günümüzde hayatımızın her alanında etkilerini hissettiğimiz televizyonun, geleceğin emanetçileri olan çocuklarımızı etkilemesi kaçınılmazdır. Bu etkinin ne şekilde olduğunu görmek ve bu olumsuz gidişi değiştirmek gerektiğine dikkat çekilmek istenmektedir. Bu çalışmadaki veri toplama araçlarının yanı sıra, araştırmada kullanılan yöntem, uygulama ve uygulama sonuçlarının benzer konularla ilgili yapılacak araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öncelikle lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve tecrübelerinden çok şey öğrendiğim, araştırmamın her aşamasında desteğini esirgemeyen ve bilimsel katkılarda bulunan değerli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ'e ilgisi ve yardımlarından dolayı sonsuz teşekkürler.

Araştırmam boyunca, ihtiyaç duyduğum her an yanımda olan, desteğini hiç esirgemeyen, her olumsuz durumda moral vererek başarmama büyük katkıda bulunan sevgili eşim Serkan KÖSE'ye, attığım ilk adımdan bugüne kadar, her tökezlediğimde beni yeniden umutlandıran, ilgi, sevgi ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve bugünlere gelmemi sağlayan annem Sevim AKDEMİR ve babam Ali AKDEMİR'e teşekkürler.

Son olarak da yüksek lisans ders aşamamdaki zorlu Diyarbakır-Çanakkale yolculuğumda, varlığını her an hissettiren, bu aşamadaki her zorluğa göğüs germeme destek olan kıymetli arkadaşım Fidan KEKLİK'e teşekkürler.

Ahu AKDEMİR KÖSE

Çanakkale, 2012

İÇİNDEKİLER

TAAHHÜTNAME.....	
O N A Y	
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
KISALTMALAR LİSTESİ	vii
TABLolar LİSTESİ	viii
GİRİŞ.....	

BÖLÜM I

TELEVİZYON, ÇOCUK, ŞİDDET, SALDIRGANLIK

1. Problem Durumu.....	2
1.1. Televizyonun Tarihsel Gelişimi.....	2
1.2. Televizyonun Toplumumuzdaki Yeri.....	4
1.3. Televizyonun Etkileri	4
1.4. Televizyonun İşlevleri	6
1.5. Medya Okur Yazarlığı	7
1.6. Televizyon ve Çocuk	8
1.6.1. Çocuğun Tanımı	9
1.6.2. İlköğretim Çağındaki Çocukların Gelişimi	10
1.6.2.1. Fiziksel Gelişim.....	10
1.6.2.2. Bilişsel Gelişim	11
1.6.2.3. Sosyal Gelişim.....	11
1.6.2.4. Duygusal Gelişim	12
1.6.3. Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Etkisi	12
1.6.4. Televizyondaki Şiddet İçerikli Görüntülerin Çocuklar Üzerindeki Etkisi	14
1.7. Şiddetin Tanımı.....	15
1.7.1. Şiddeti Ortaya Çıkaran Sebepler	17
1.7.1.1. Sosyo - Kültürel Sebepler.....	17
1.7.1.2. Psikolojik Sebepler.....	17
1.7.2. Televizyonun Şiddete Yönlendirmesi İle İlgili Kuramlar	18

1.7.2.1.	Uyarma Kuramı	18
1.7.2.2.	Duyarsızlaştırma Kuramı.....	18
1.7.2.3.	Toplumsal Öğrenme Kuramı	19
1.7.2.4.	Kısıtsızlaştırma Hipotezi	20
1.7.2.5.	Katharsis (Arınma) Hipotezi	20
1.7.2.6.	Kullanma Hazırlama.....	21
1.8.	Saldırganlığın Tanımı	21
1.8.1.	Saldırganlığın Nedenleri.....	22
1.8.2.	Saldırganlığın Etkileri	23
1.8.3.	Şiddet ve Saldırganlık İlişkisi.....	23
1.9.	Şiddet ve Saldırganlığın Televizyon İle İlişkisi.....	24
1.10.	Türkiye’de Yapılmış İlgili Yayın ve Araştırmalar	25
1.11.	Yurtdışında Yapılmış İlgili Yayın ve Araştırmalar	28
2.	Problem Cümlesi	31
2.1.	Alt Problemler.....	31
2.2.	Araştırmanın Amacı.....	32
2.3.	Araştırmanın Önemi	32
2.4.	Varsayımlar.....	33
2.5.	Sınırlılıklar	33
2.6.	Tanımlar.....	34

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

1.	Araştırma Modeli	35
2.	Evren ve Örneklem	35
3.	Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi	35
4.	Verilerin Toplanması	37
5.	Verilerin Analizi	37

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

1. Grubun Genel Yapısına Uygun Frekans ve Yüzdeler	38
2. Araştırmada Sınıf Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular.....	52
3. Araştırmada Cinsiyet Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular.....	69
4. Araştırmada Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular	86
5. Araştırmada Baba Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular	119
6. Araştırmada Aile Yapısı Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular.....	152

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Sonuçlar.....	186
2. Öneriler	194

KAYNAKÇA.....	196
---------------	-----

EKLER	208
Ek 1. Araştırma İzni.....	208
Ek 2. Araştırma Anket Formu	209

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

Ed. : Editör

f: Frekans

sd: Serbestlik derecesi

p: Anlamlılık Düzeyi

N: Birey sayısı

χ^2 : Ki kare değeri

S: Standart Sapma

SPSS: Statistical Package For Social Sciences (Sosyal Bilimler İstatistik Paket Programı)

%: Yüzdeler

vb: ve benzeri

t: t değeri

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1:	Sınıf Değişkenine Ait Dağılım.....	38
Tablo 3.2:	Yaş Değişkenine Ait Dağılım.....	38
Tablo 3.3:	Cinsiyet Değişkenine Ait Dağılım.....	39
Tablo 3.4:	Kardeş Sayısı Değişkenine Ait Dağılım.....	39
Tablo 3.5:	Öğrencilerin Anne ve Babalarının Eğitim Düzeylerine Ait Dağılım.....	40
Tablo 3.6:	Öğrencilerin Anne ve Babalarının Mesleklerine Ait Dağılım.....	40
Tablo 3.7:	Aile Yapısı Değişkenine Ait Dağılım.....	41
Tablo 3.8:	Ailenin Aylık Geliri Değişkenine Ait Dağılım.....	41
Tablo 3.9:	Öğrencilerin Kendilerine Ait Bir Odası Olması veya Olmaması Durumuna Ait Dağılım.....	42
Tablo 3.10:	Öğrencilerin Kendilerine Ait Bir Televizyonları Olup Olmaması Durumuna Ait Dağılım.....	42
Tablo 3.11:	Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanalı Değişkenine Ait Dağılım.....	42
Tablo 3.12:	Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine Ait Dağılım.....	43
Tablo 3.13:	Öğrencilerin Televizyon İzleme Saatlerini Kimin Belirlediğine Ait Dağılım.....	43
Tablo 3.14:	Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Programı Türlerine Ait Dağılım.....	44
Tablo 3.15:	Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine Ait Dağılım.....	44
Tablo 3.16:	Öğrencilerin Başarı Durumlarına Ait Dağılım.....	44
Tablo 3.17:	Beğenilerek İzlenen Yerli Dizilere Ait Dağılım.....	45
Tablo 3.18:	Öğrencilerin Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine Ait Dağılım.....	45
Tablo 3.19:	Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediğine Ait Dağılım.....	46
Tablo 3.20:	Öğrencilerin Yatış Saatlerine Ait Dağılım.....	46
Tablo 3.21:	Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkında Ne Düşündüklerine Ait Dağılım.....	46
Tablo 3.22:	Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına Ait Dağılım.....	47
Tablo 3.23:	Öğrencilerin Belirtilen Sorular Verdikleri Yanıtlara Ait Dağılım.....	48

Tablo 3.24	Öğrencilerin Belirtilen Sorular Verdikleri Yanıtlara Ait Dağılım.....	49
Tablo 3.25:	Öğrencilerin Okulda veya Mahallede Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına Ait Dağılım.....	49
Tablo 3.26:	Öğrencilere Göre, Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuna Ait Dağılım.....	50
Tablo 3.27:	Öğrencilerin Şiddet Sahneleri Çıktığı Zaman Ne Yaptıklarına Ait Dağılım.....	50
Tablo 3.28:	Öğrencilerin Arkadaşlarına Kızdıklarında Ne Yaptıklarına Ait Dağılım.....	51
Tablo 3.29:	Öğrencilerin Bir Televizyon Kahramanı Olabilselerdi Arkadaşları Kavga Ederken Nasıl Davranacaklarına Ait Dağılım.....	51
Tablo 3.30:	Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının (Film, dizi ya da çizgi film karakterleri) Gerçek Dünyada Yaşayıp Yaşamadıklarına İlişkin Düşüncelerine Ait Dağılım.....	52
Tablo 3.31:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular.....	52
Tablo 3.32:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	53
Tablo 3.33:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular.....	53
Tablo 3.34:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular.....	54
Tablo 3.35:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	55
Tablo 3.36:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular.....	55
Tablo 3.37:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular.....	56
Tablo 3.38:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	56
Tablo 3.39:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	57
Tablo 3.40:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular.....	57
Tablo 3.41:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	58
Tablo 3.42:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular.....	58
Tablo 3.43:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İçinde	

	Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular.....	59
Tablo 3.44:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	59
Tablo 3.45:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Grup Halinde Bir Kavgayla Karşılaşmalarına İlişkin Bulgular.....	60
Tablo 3.46:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	60
Tablo 3.47:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	61
Tablo 3.48:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular.....	61
Tablo 3.49:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	62
Tablo 3.50:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular.....	62
Tablo 3.51:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular.....	63
Tablo 3.52:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular.....	63
Tablo 3.53:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular.....	64
Tablo 3.54:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	64
Tablo 3.55:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	65
Tablo 3.56:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular.....	65
Tablo 3.57:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular.....	66
Tablo 3.58:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular.....	66
Tablo 3.59:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular.....	67
Tablo 3.60:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon	

	Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular...	67
Tablo 3.61:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular.....	68
Tablo 3.62:	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular...	68
Tablo 3.63:	Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	69
Tablo 3.64:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular.....	69
Tablo 3.65:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	70
Tablo 3.66:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular.....	70
Tablo 3.67:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular.....	71
Tablo 3.68:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	71
Tablo 3.69:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular.....	72
Tablo 3.70:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular.....	72
Tablo 3.71:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	73
Tablo 3.72:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	73
Tablo 3.73:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular.....	74
Tablo 3.74:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	74
Tablo 3.75:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular.....	75
Tablo 3.76:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular.....	76
Tablo 3.77:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	76
Tablo 3.78:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavgaya Karışmalarına İlişkin Bulgular.....	77
Tablo 3.79	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları	

	Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	77
Tablo 3.80:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular...	78
Tablo 3.81:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular.....	78
Tablo 3.82:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	78
Tablo 3.83:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular.....	78
Tablo 3.84:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular.....	80
Tablo 3.85:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular.....	80
Tablo 3.86:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular.....	81
Tablo 3.87:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	81
Tablo 3.88:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	82
Tablo 3.89:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular.....	82
Tablo 3.90:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular.....	83
Tablo 3.91:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular.....	83
Tablo 3.92:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular.....	84
Tablo 3.93:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular...	84
Tablo 3.94:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular.....	85
Tablo 3.95:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular....	85
Tablo 3.96:	Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	86
Tablo 3.97:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin	

	En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular.....	87
Tablo 3.98:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	88
Tablo 3.99:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular....	89
Tablo 3.100:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular.....	90
Tablo 3.101:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	91
Tablo 3.102:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular.....	92
Tablo 3.103:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular.....	93
Tablo 3.104:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	94
Tablo 3.105:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	95
Tablo 3.106:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular.....	96
Tablo 3.107:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	97
Tablo 3.108:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına İlişkin Bulgular.....	98
Tablo 3.109:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemekten Hoşlanmalarına İlişkin Bulgular.....	99
Tablo 3.110:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	100
Tablo 3.111:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavgaya Karışmalarına İlişkin Bulgular.....	101
Tablo 3.112:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	102
Tablo 3.113:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	103
Tablo 3.114:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular.....	104
Tablo 3.115:	Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin	

Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	105
Tablo 3.116: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular.....	106
Tablo 3.117: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular.....	107
Tablo 3.118: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular.....	108
Tablo 3.119: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular.....	109
Tablo 3.120: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	110
Tablo 3.121: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	111
Tablo 3.122: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular.....	112
Tablo 3.123: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular...	113
Tablo 3.124: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular.....	114
Tablo 3.125: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular.....	115
Tablo 3.126: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	116
Tablo 3.127: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular.....	117
Tablo 3.128: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	118
Tablo 3.129: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	119
Tablo 3.130: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular.....	120

Tablo 3.131:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	121
Tablo 3.132:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular....	122
Tablo 3.133:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular.....	123
Tablo 3.134:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	124
Tablo 3.135:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular.....	125
Tablo 3.136:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular.....	126
Tablo 3.137:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	127
Tablo 3.138:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	128
Tablo 3.139:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular.....	129
Tablo 3.140:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	130
Tablo 3.141:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına İlişkin Bulgular...	131
Tablo 3.142:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemekten Hoşlanmalarına İlişkin Bulgular.....	132
Tablo 3.143:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	133
Tablo 3.144:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavga Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	134
Tablo 3.145:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	135
Tablo 3.146:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	136
Tablo 3.147:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular.....	137
Tablo 3.148:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	138
Tablo 3.149:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin	

	İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular.....	139
Tablo 3.150:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular.....	140
Tablo 3.151:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular.....	141
Tablo 3.152:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular.....	142
Tablo 3.153:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	143
Tablo 3.154:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	144
Tablo 3.155:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular.....	145
Tablo 3.156:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular...	146
Tablo 3.157:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular.....	147
Tablo 3.158:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular.....	148
Tablo 3.159:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	149
Tablo 3.160:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular.....	150
Tablo 3.161:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	151
Tablo 3.162:	Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	152
Tablo 3.163:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular.....	153
Tablo 3.164:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	154

Tablo 3.165:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular....	155
Tablo 3.166:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular.....	156
Tablo 3.167:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	157
Tablo 3.168:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular.....	158
Tablo 3.169:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular.....	159
Tablo 3.170:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	160
Tablo 3.171:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular.....	161
Tablo 3.172:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular.....	162
Tablo 3.173:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	163
Tablo 3.174:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular.....	164
Tablo 3.175:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular.....	165
Tablo 3.176:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular.....	166
Tablo 3.177:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavgayla Karışmalarına İlişkin Bulgular.....	167
Tablo 3.178:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	168
Tablo 3.179:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	169
Tablo 3.180:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular.....	170
Tablo 3.181:	Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin	

Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	171
Tablo 3.182: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular.....	172
Tablo 3.183: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular.....	173
Tablo 3.184: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular.....	174
Tablo 3.185: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular.....	175
Tablo 3.186: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular.....	176
Tablo 3.187: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular.....	177
Tablo 3.188: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular.....	178
Tablo 3.189: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular.....	179
Tablo 3.190: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular.....	180
Tablo 3.191: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular.....	181
Tablo 3.192: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular.....	182
Tablo 3.193: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular.....	183
Tablo 3.194: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular.....	184
Tablo 3.195: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular.....	185

GİRİŞ

Günümüzde en kolay ulaşılabilen ve en çok izlenen kitle iletişim aracı televizyondur. Televizyon evlerimize davetsizce girmekte, bizleri kolayca etkisine almaktadır. Ses ve görüntüyü uzak mesafelere ulaştıran televizyon, günümüzde toplumları etkileyen en büyük kitle iletişim aracı haline dönüşmüştür. Televizyon, sadece bir teknoloji aracı değil aynı zamanda toplumsal, kültürel ve endüstriyel bir araçtır (Mutlu 1991). Bu etkilenmenin en çok çocuklar üzerinde olduğu bilinmektedir.

Toplum üzerinde bu kadar gücü bulan televizyonun, çocukların dünyasına girmesi engellenemezdi. Çocuklar artık televizyonla birlikte büyümektedirler ve hayatlarında anne babalarından sonra en etkili araç televizyondur. Bunda en büyük etken televizyonun kulağa ve göze hitap etmesidir. Çocukların kendilerine model olarak seçtikleri çizgi film ve dizi film kahramanlarını çevreyle kurdukları ilişkiye ve oyunlarına katarak onlardan kazandıkları davranışları olumlu veya olumsuz olarak yaşamlarına katmaktadırlar. Çocukların film kahramanlarında görerek model aldıkları saldırgan davranışlar, çocuklarda dürtülerini dizginleme yeteneği zayıf olduğu için saldırgan davranışlara dönüşebilmektedir.

Son yıllarda çocuklar için hazırlanan programların içeriğinde şiddetin yer alması ve bu şiddet sahnelerinin olumsuz etkilerinin çocuklar üzerinde gözlemlenmesi, araştırmacıların bu konuda çalışmalarını yoğunlaştırmalarına neden olmuştur ve olmaktadır. Yapılan çalışmalar göstermiştir ki medyada şiddet unsuru içeren görüntü ve mesajlar şiddetin çocuklar tarafından kanıksanmasına ve rutin davranışlara dönüşmesine neden olmaktadır. Bunun nedeni çocukların zihinsel özelliklerinden dolayı, izlediklerini yetişkinlerden farklı biçimde algılamaları ve etkilenmeleridir.

Çocukların televizyon izlemeleri konusunda yapılan bütün istatistikler, çocukların okul yaşamının başından lise eğitimini bitirene dek geçen sürede, okulda harcadıkları zamandan daha çok zamanı televizyon karşısında harcadıklarını göstermektedir (Simmons 1999). Yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen televizyonun zararlı etkilerini engellemek için anne ve babalara büyük görevler düşmektedir. Ebeveynler çocukların izledikleri programlarda seçici davranmalı, televizyondaki kurgu ile gerçek arasındaki farkı çocuğun anlayabileceği bir dil ile anlatmalı, çocuklarının televizyonda neyi gördüklerini bilmeli ve ne görmeleri gerektiğini bilerek yaklaşmalıdırlar.

BÖLÜM I

TELEVİZYON, ÇOCUK, ŞİDDET, SALDIRGANLIK

Bu bölümde araştırmanın içeriğini oluşturan şiddet ve saldırganlık davranışları, bu davranışların nedenleri, televizyonun tarihsel gelişimi, toplumumuzdaki yeri, işlevleri ve çocuğa etkileri, ilköğretim çağındaki çocukların gelişim özellikleri, medyadaki şiddet sahnelerinin etkileriyle ilgili kuramsal yaklaşımlar, televizyondaki şiddet içerikli görüntülerin çocuklar üzerindeki etkileri anlatılmış; şiddet, televizyon ve çocuk ilişkisinden bahsedilmiştir. Konuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

Araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, problem cümlesi ve alt problemleri, sayıtları, sınırlılıkları ve tanımları bu bölümde yer almaktadır.

1. Problem Durumu

1.1. Televizyonun Tarihsel Gelişimi

Kavramsal olarak televizyon iki kelimenin birleşiminden oluşmaktadır. Bu kavram “uzak” anlamındaki Yunanca sözcük “tele” ve “görme” anlamındaki Latince sözcük “visio” nun bir araya gelmesiyle ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla televizyonun kelime anlamı “uzaktakini görme” dir. “Televisio” kelimesi ise Türkçe’ye “televizyon” olarak geçmiştir ve kısaca “TV” şeklinde gösterilmektedir (Temel Britannica 1993: 135). Bu sözcüğü ilk kez 1900 yılında Constantine Persky kullanmıştır.

En yaygın tanımıyla televizyon “görüntü ve görüntüyle ilgili seslerin bir vericiden iletilen elektromanyetik dalgalar halinde yayılmasını ve televizyon alıcıları sayesinde yeniden görüntülenmesini sağlayan kitle iletişim aracı” olarak ifade edilebilmektedir (Grolier International Americana 1993: 250).

Televizyon, telefon ve fotoğrafın epistemolojik yönelimlerini en güçlü bir biçimde dışa vurmayı sağlayan elektronik bir nesnedir. Televizyon hem evrenle ilgili bilgilerimizin kaynağı hem de bilme yollarına ilişkin bilgilerimizi de yönlendiren bir "üst araç"tır. Televizyonla birlikte, yazı kültürüne dayanan "yorumlama çağı"nın yerini "gösteri çağı"

almış, böylece aynı anda hem göze hem de kulağa hitap eden bu araç ortaya çıkmıştır (Sayın 1999: 167-183).

İlk düzenli televizyon yayını 1936 yılında İngiltere’de başlamış, bunu A.B.D ve diğer ülkeler takip etmiştir. Radyonun tecrübe birikiminden istifade eden televizyon hızlı bir gelişme göstermiştir.

İlk tüplü televizyonun temelleri ise 1919 yılında atılmış, televizyonu renklendirmek fikri ise 1928’de İskoç bilim adamı John Logie Baird tarafından ortaya atılmışsa da renkli televizyonun hayata geçmesi 1950’lerde kendini gösterebilmiştir.

Türkiye’de ise televizyon yayıncılığına yönelik ilk çalışmalar 1952 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi kapsamında, öğrencilere uygulamalı bir eğitim vermek amacıyla başlamıştır (Yengin 1994: 67-69).

Televizyon yayınlarıyla 9 Temmuz 1952 tarihinde tanışan Türkiye’de deneme ve eğitim amacı dışında herhangi bir amaç gütmeyen anlayış, 1971’e kadar sürdü. TRT 1968 yılında genel yayın ilkesiyle yola çıkarak deneme yayınlarına, yedi yıl sonra da düzenli yayına başladı (Kırık 2010: 25-28).

Televizyon belli bir toplumsal yapının, ekonomik, siyasal, teknolojik ve kültürel ürünüdür. Televizyonun ortaya çıkması ve gelişmesi ait olduğu yapının gereksinimlerine olduğu kadar çıkışıyla birlikte oluşturulan veya örneğin kullanımlar ve doyumlar yaklaşımının araştırmalarla desteklediği kişisel gereksinimlerin giderilmesine bir yanittir. Türkiye gibi ülkelere televizyonun gelişi, daha doğrusu sokulması, bu ülkelerin kendisi olma çabasının (günümüzde moda olan deyimle, kimliğini arama, bulma, biçimlendirme ve geliştirme çabasının) bir sonucu değil, aksine egemen dış güçlerin ve içteki işbirlikçilerinin, özellikle ekonomik ve siyasal alanda yönetsel gereksinimlerin bir sonucudur (Erdoğan ve Korkmaz 1999: 169).

Tarihsel gelişimini özetlediğimiz televizyonun özellikleri şunlardır:

- Bireyleri uzaktan etkileyebilmektedir.
- Çok sayıda bireyi aynı anda etkileyebilmektedir.
- Tek yönlü bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır.
- Televizyon hem göze hem kulağa etki yapabildiği ve olaylarla olguların çok uzakta olduğu anda olduğu gibi gözlenebilmesini sağladığı için kitle iletişim araçlarının en etkilisi ve en güçlüsüdür (Başal 1999).

1.2. Televizyonun Toplumumuzdaki Yeri

Mutlu'ya göre televizyon; insanın gündelik yaşam deneyimini geliştiren ve önemli değişikliklere yol açan, teknolojik bir araçtır (Mutlu 1997).

Ülkemizde toplum hayatına 31 Ocak 1968 tarihinde girmiş olan televizyon, kısa sayılabilecek bir süreç içinde çok sayıda uluslararası, ulusal, bölgesel ve yerel boyutlardaki özel kanalların da yayın hayatına girmesiyle, en etkin ve yaygın kitle iletişim aracı haline dönüşmüştür. Bu gelişmelere paralel olarak günümüzde televizyon artık, yalnızca sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyi düşük, kentin sosyal yaşantısı ile bütünleşmemiş şehir insanına hitap eden bir serbest zaman değerlendirme faaliyeti olmaktan çıkmıştır. Tüm toplum sathına yayılmış izleyici kitleleri ile her sınıftan ve her kesimden insana hitap eden bir serbest zaman faaliyeti niteliği kazanmıştır. Televizyonun ulaşabildiği bireylerin sayısındaki bu hızlı artış onu çok önemli bir toplumsal güç; yalnızca bireyler üzerinde değil, toplum ve kültür üzerinde ciddi boyutlarda etkileme gücüne sahip önemli bir sosyalizasyon ajanı konumuna taşımıştır (Arslan 2004).

Televizyon, 1970'lerden başlayarak Türk ailesi için önemini hep korumuştur. Türk izleyici, ilk zamanlarda evinin başköşesine koyduğu ve sınırlı saatlerde bir çeşit ayın havasında izlediği bu aracı, ilerleyen yıllarda gündelik yaşam pratiklerinde daha fazla kullanmaya başlar. Aile ve televizyon arasındaki güçlü bağın ekonomik, toplumsal ve kültürel pek çok nedeni sıralanabilir (Özsoy 2004).

Günümüz insanı evlerde başköşeyi alan televizyonda sergilenen farklı birçok program aracılığıyla bir anlamda evden çıkmadan toplumsal hayatının belli ihtiyaçlarını bu şekilde karşılar olmuştur. Denebilir ki, televizyon programları dünyayı eve taşımakta, bireyin dünya ile olan bağını oluşturmaktadır. Televizyon kolay erişilebilir ve izlenilebilir bir araçtır. Televizyon izlemek için para harcamaya, okuryazar olmaya, elit bir kültüre sahip olamaya, günlük yaşam alanını değiştirmeye gerek yoktur. Sadece birey açısından değil toplum açısından da hayatın vazgeçilmez parçalarından biridir. Televizyonun olmadığı bir dünya çoğu insana renksiz ve boş görünmektedir (Orhon 2004).

1.3. Televizyonun Etkileri

“Öğleden sonraları okuldan eve geldiğimde, televizyon karşısında geçirdiğim zamanı piyano çalmaya harcasaydım, bugün iyi bir piyanist olurdum, ya da dans etmeye, okumaya,

resme... Fakat ben bunu yerine her gün ama her gün, bir bardak süt ve yiyeceklerle onun karşısındaki koltuğa oturdum. Tüm o harcadığım öğleden sonralarıma dönüp baktığımda, kendimi o günleri boşa geçirmediğime inandırmaya çalışıyorum. Hayatımın yaklaşık beş bin saati bu kutuya gitti.” diyor Yale öğrencisi 18 yaşındaki bir genç (Jhally; Akt. Akbulut 2000).

Günümüzde televizyon, çocuklar için elektronik bir dadı konumuna gelmiştir. Sevdikleri bir dadı... Psikolog Dr. Jung Bay Ra'nın çocuklar üzerinde yapmış olduğu bir ankette “Babanızı mı daha çok seviyorsunuz, televizyonu mu?” sorusuna ankete katılan çocukların %44’ü, “Annenizi mi daha çok seviyorsunuz televizyonu mu?” sorusuna ise %20’si “televizyonu tercih ediyorum” diye yanıtlamıştır (Anadol 1992: 63).

Televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmaların çoğu televizyonun etkilerinin olumsuz olduğu yönündedir.

Yapılan çeşitli araştırmalarda televizyon ekranı başından ayrılmayan çocuklarda;

- Dinleme yeteneğinden, olayları kavramaya kadar varan çeşitli sosyalleşme olayları için gerekli olan fonksiyonlarda gerileme ve zekâ derecesinde düşüş,
- Günde elli dakikadan fazla ekrana bağlı kalanlarda, göz yorgunluğu ve uykusuzluk, dikkatlerini uzun süre bir noktaya toplamalarından ötürü günlük yaşamın şartlarına uymakta güçlük çekme,
- Kitap okumaya karşı isteksizlik, kitapları okumak yerine sadece resimlerini incelemek isteme,
- Televizyonun kısa anlatı, hızlı aksiyon, hızlı planlar vb. anlatı tekniklerinden dolayı, insan beynini kısa metrajlı alımlara alıştırmaya ve düşünce devamlılığını engelleme,
- Öğrencilerin dikkat sürelerinde belirgin derecede düşme,
- Yüksek seviyede (günde 3 saatin üzeri) televizyon izleyenlerde ders başarısında gözle görülür bir düşme,
- Televizyonda milyonlarca reklam izleyen çocuğun beklentileri, tavırları, oyunları ve hatta aile ilişkilerinde değiştiği, doyumsuz ve çılgınca tüketen nesiller yetiştiği tespit edilmiştir.

Televizyon, uzun yıllardır gerek bireysel yaşamın gerekse toplum yaşamının bir parçası olarak karşımıza çıkar. Bireylerin birbirlerine başlarından geçenleri anlatmaları,

deneyimlerini aktarmaları, nasıl gönderici için dayanılmaz bir gereksinim ise, benzer şekilde başkaları hakkında bilgi sahibi olma, onların deneyimleri hakkında fikir edinme de alıcı için dayanılmaz bir gereksinim konumundadır. İnsanların bireysel deneyimlerini başkalarıyla paylaşmaları bir yana, kendilerini gerçek yaşamda hiç olmayacağı kadar gerçek bir biçimde başkasının yerine koyarak, televizyondaki kahramanların yaşadıkları deneyimleri de kendilerinin deneyimleriymiş gibi yorumladıkları görülür. Bu sanal deneyimlerin yoğunluğu gerçekleri etkilemektedir. Örneğin, filmlerdeki düş gücü örneklerine bakarak iki genç bir bankayı soymayı planlayabilmekte, izlenen olumsuz filmlerin bir sonucu olduğu ileri sürülen suçlular, seri cinayetler işleyen katiller ortaya çıkabilmektedir (Öcel 2000).

1.4. Televizyonun İşlevleri

Televizyonun önde gelen işlevleri arasında eğlendirici ve öğretici nitelikleri sayılabilir. Bunların yanı sıra televizyon, bireylerin kendilerini tanıyabilmelerine, kişiliklerini geliştirebilmelerine ortam hazırlayan, zaman zaman izleyenlere düşünme ve eleştirme fırsatı veren bir araçtır. Televizyon görsel ve işitsel duylara yönelik etkili bir kitle iletişim aracı olması nedeniyle olumlu hizmetlerinin yanı sıra iyi değerlendirilip televizyon izleme davranışı kontrol altına alınmadığında olumsuz sonuçlara da neden olmaktadır (Yavuzer 2003).

Televizyon belli bir toplumsal yapının, ekonomik, siyasal, teknolojik ve kültürel ürünüdür ve ortaya çıktığı andan itibaren insanoğlunun hayatına her alanda girmiş ve vazgeçilmez bir parçası hainle gelmiştir.

İletişim odağı rolünü yerine getiren merkez medya televizyonun, özel ve kamusal hayatın anlamlandırılması ve yönlendirilmesinde araç olmanın ötesinde amaç konumuna gelmesi, bu aracın en tehlikeli boyuta ulaşmasına neden olur. Bu dönüşümün sonunda televizyon, bazen dijital dadı, bazen bir sopa, bazen de silaha dönüşebilen sofistike bir medyumdur.

Televizyon işlevini yerine getirirken, doğasına uygun olarak ön uyarı yapmadığı için, çocuk yetişkin ayrımı da yapmaz. Görüntülerin abc'si olmadığı için yaş, eğitim düzeyi ve hiyerarşi aramayan, serbest girişe açık ve okuryazarlığı gerektirmeyen bir iletişim aracı olduğu televizyonun ekranına yazılmaz. Televizyon karşısında her yaştan insanın

eşitlenmesi, çocukların ve yetişkinlerin, bildikleri şeyleri bilmeyen bir insan kategorisi olmaktan uzaklaşmasında televizyonun payı büyüktür (Şirin 2003).

1.5. Medya Okur Yazarlığı

Medya okuryazarlığı konusu ile ilgili literatür incelendiğinde ilk ön plana çıkan nokta 1992 yılındaki Ulusal Medya Okuryazarlığı Öncülük Konferansı'nda (the National Leadership Conference on Media Literacy) geliştirilen ve bu konu üzerindeki akademik ilginin formal bir alana dönüşmesinin başlangıcını oluşturan medya okuryazarlığı tanımıdır. Buna göre medya okuryazarlığı: “Çeşitli biçimlerde mesajlara ulaşma, analiz etme, değerlendirme ve iletme yeteneği.”dir (Aufderheide 1993; Akt. Altun 2009).

Medya okuryazarlığı kavramına yakından bakarsak; buradaki “okuryazarlık” vurgusu, medyaya erişimin, değerlendirme ve eleştiri yapabilecek donanımına sahip olmak, iletileri yalnızca alma becerisiyle yetinmeyerek, yeni iletileri oluşturabilmek ve dile getirebilmek gibi etkin katılımı da içermektedir (Türkoğlu 2006).

Medya okuryazarlığı literatüründe ön plana çıkan bir diğer konu ise medya okuryazarlığı ilkeleridir. Çeşitli kaynaklarda sayısı sekize kadar çıksa da genel olarak beş ilke üzerinde durulmaktadır. Thoman (2003) bu ilkeleri şöyle açıklamıştır:

- Tüm medya mesajları kurgulanmıştır.
- Kurgulanan medya mesajları kendi kuralları olan yaratıcı bir dil kullanır.
- Farklı kişiler aynı medya mesajını başka türlü yaşarlar.
- Medya esasen ekonomik kazanç amaçlayan bir iştir.
- Medyaya değerler ve bakış açıları yerleştirilmiştir (Altun 2009).

Duncan'ın medya okuryazarlığı tanımı şöyledir: “Okuryazarlık, medyaya erişimin, değerlendirme ve eleştiri yapabilecek donanımına sahip olmak, iletileri yalnızca alma becerisiyle yetinmeyerek, yeni iletileri oluşturabilmek ve dile getirebilmek gibi etkin katılımı da içermektedir. Medya okuryazarlığı kavramını, eğitimde medyanın kullanılmasıyla ilgili olarak 20. yüzyıl başından bu yana uygulanan, kitlesel iletişim aracılığıyla liberal toplumsallaşma yaklaşımının bir devamı olarak görmek olasıdır. Medya okuryazarlığı programları; medyadaki her şeyin kurmaca olduğu; gerçekliği medyanın oluşturduğu; medyanın ticari, toplumsal ve siyasal bağlantılarının varlığı; medya

iletilerinin ideolojik olduğu; medyada biçim ve içeriğin yakından ilişkili olduğu; her aracın kendine has bir estetik formu olduğu yolunda uyarılarda bulunur.” (Türkoğlu 2006).

Medya okuryazarlığı;

- Bireylerin medya tarafından eğitiliyor, yapılandırılıyor, yönlendiriliyor oldukları konusunda farkındalık yaratmalı,
- Medyanın anlamları nasıl kurguladığı, izleyicileri nasıl etkilediği, kod ve geleneklerin nasıl analiz edileceği, medya yolu ile sunulan anlamların eleştirel olarak nasıl yorumlanacağı konusunda yeterlilik kazandırmalı,
- Medya tarafından üretilen toplumsal cinsiyet rolleri, ırkçılık tüketim kültürü, şiddet gibi değerleri sorgulama bilinci geliştirilmeli,
- Medya materyalleri konusunda seçiciliği geliştirmeli, aynı zamanda bireyler medyadan nasıl yararlanacağı konusunda bilgilendirilmeli,
- Eleştirel medya okuryazarlığı, okul eğitiminin müfredat yapısı içinde mutlaka yerini almalı, bunun yanında yetişkinlere de yönelmeli bunun için uygun eğitsel biçimler geliştirilmelidir (Uysal 2003).

1.6. Televizyon ve Çocuk

Çocukların sosyalleşmesinde, kişiliğinin gelişmesinde aile, okul ve sosyal çevrenin yanında kitle iletişim araçlarının etkisi görmezden gelinemez. Günümüzde kitle iletişim araçları ve özellikle televizyon, çok farklı kaynaklardan iletiler sunmak suretiyle çocuğun toplumsal kimliğinin biçimlenmesinde dolayısıyla sosyalleşmesinde etkili bir rol oynamaktadır (Küçükşengül ve Özkan 1994). Çocuklar için televizyon, tek yönlü bir sosyalleştirme aracıdır.

Çünkü çocuklar televizyon izlerken soru soramamakta, açıklama isteyememekte ve itiraz edememektedir (Yeşiltuna 1999). Televizyonun birçok olumlu yönlerinin yanı sıra, iyi değerlendirilmediği takdirde pek çok olumsuz sonuçları da vardır.

Bugün binlerce çocuk, boş zamanlarını televizyon karşısında geçiriyor. Televizyon; rengârenk, hareketli, müzikli kutu, tam çocuklara göre. Onunla mamasını yiyor, onunla uyuyor, onunla eğleniyor. Daha dokuz aylıkken sese ve görüntüye başlarını çevirerek ilgi gösteren bebeklerin, bir yaşına geldiklerinde melodisini sevdiği bir reklam muhakkak

oluyor. İşte bundan sonra çocuğu ekrandan almak zorlaşıyor. Yaşamı ekranda tanıyor, ekrandakileri örnek alıyor, değerleri ekranla şekilleniyor (Akbulut 2000).

Farklı ailelerden, dolayısıyla ekonomik, sosyal, psikolojik, kültürel yapıları ve bireysel özellikleri farklı çocukların televizyondan aldıkları ve bundan etkilenme şiddetleri değişkenlik göstermektedir. Bir çocuğun yaşı, televizyonda hangi programları seyrettiği, ne kadar süre televizyonun önünde kaldığı, kimlerle birlikte bu etkileşimi paylaştığı gibi pek çok etken, televizyon-çocuk etkileşiminde değişken faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Örneğin bazı araştırmalara göre, gelişmiş ülkelerde çocukların %30'u her gün en az 3 saat 28 dakika televizyon izliyor, iki yaşında televizyon açıp kapatabiliyorlar, çocuklar orta öğrenimleri süresince on iki bin saat okulda, on beş bin saati de televizyon önünde geçirmekteler (Ertürk 2004).

Çocuk zihinsel süreçlerindeki özelliklerinden dolayı izlediklerini yetişkinler gibi algılayamamakta ve yetişkinlerden farklı bir biçimde etkilenmektedir. Çocuklar kurmaca ve gerçek arasındaki farkı çoğu kez yetişkinler kadar kolay bir biçimde algılayamamaktadırlar. Birçok açıdan çocuklar televizyon karşısında yetişkinlere oranla daha korunmasız durumdadırlar (Çaplı 1996).

1.6.1. Çocuğun Tanımı

Birleşmiş Milletlerin tanımına göre; *“Daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, 18 yaşına kadar her insan çocuktur.”*

Bir toplumun mutluluğu ve refahı ile paralellik gösteren çocuk; masum, duyarlı ve bağımlı bir varlıktır. Aynı zamanda da meraklı, canlı ve umut doludur. Bu dönemini neşe ve huzur içinde yeni şeyler öğrenerek ve gelişerek geçirirse ileride hem kendisini mutlu kılar, hem de toplumun mutluluğuna ve refahına katkıda bulunur (Akyüz 2000: 1).

Bununla birlikte genel anlamda ifade etmek gerekirse çocuk, yaş boyutundaki rakamsal sınırlamalardan çok, oyun ya da eğitim çağında olup, bedensel, düşünsel ve duygusal gelişimini henüz tamamlamamış olan, ailesine ya da sosyal kurumların koruyuculuğuna ihtiyaç duyarak, onlara bağımlı yaşayarak kişiliğini ve kimliğini oluşturan yani toplumsal ve ahlaki gelişimini tamamlamaya çalışan, sosyalleşme sürecinin en önemli aşamalarında, temel yapı taşı olma özelliğini de bünyesinde barındıran birey olarak tanımlanabilmektedir (Gürçay ve Kumaş 2002).

1.6.2. İlköğretim Çağındaki Çocukların Gelişimi

Öğretim etkinliklerini gerçekleştirmek üzere Türk Eğitim Sistemi içerisinde hiyerarşik olarak sıralanan örgün eğitim kademelerinin başlangıcında yer alan ilköğretim, 7-14 yaş çocuklarının devam ettiği zorunlu bir öğretim kademesidir. İlköğretim kademesine gelen birey ilk defa planlı, programlı, amaçlı, güdümlü, destekli ve zorunlu bir öğretim süreci içerisine girmekte ve sürekli olarak yeni bilgi, beceri ve davranışlar kazanmaktadır. Bu yönüyle ilköğretim bireyin gelişiminde ve eğitiminde çok önemli ve kritik bir dönemi oluşturmaktadır. Çünkü bu dönemde kazanılan davranışlar, bireyin gelecekteki yaşamını doğrudan etkilemektedir (Gökçe 1999).

1.6.2.1. Fiziksel Gelişim

Okulöncesi dönemde başlayan büyüme hızındaki düşme, on-on bir yaşlarına kadar süregelir. Yedi yaşındaki erkek çocukları ortalama olarak 127 santimetre boyundadır, on yaşlarına geldiklerinde ise boyları 138 santimetreyi bulur. Bu çağdaki kızlar erkeklerden ortalama 4-5 santimetre daha kısadır (Erden ve Akman 2011). 6-12 yaş dönemindeki ağırlık artışı da boy uzaması gibi yavaştır. Yedi yaşındaki bir çocuğun ağırlığı ortalama olarak 24 kilogramdır. İlkokulun son yıllarına doğru kızların ağırlığı yaşlıları olan erkeklerin ağırlığından fazladır. On iki, on üç yaşlarında kızların ağırlığı daha fazla artış göstermektedir (Selçuk 2010).

İlkokulun ilk yıllarında çocukların büyümesinde gittikçe artan bir yavaşlama olmasına karşılık, on yaşlarına doğru vücut biyokimyasındaki farklılaşmalara bağlı olarak, özellikle kız çocuklarındaki ani bir boy artışı yanında, ikincil cinsiyet özelliklerinin de belirmeye başladığı görülür. Erkek çocukları dokuz on yaşlarına kadar kızlardan biraz daha uzun ve daha iri bir bedene sahip olmalarına karşılık ilkokulun son yıllarında kızlardan daha ufak bir görünüme bürünürler. Ancak, kızlardan daha hareketlidirler ve bedensel güce dayanan etkinlikleri daha fazla tercih ederler (Erden ve Akman 1995: 40-41).

Yine bu dönemde küçük kas becerileri gelişmeye başlar. Çocuk küçük ve ince kalemle yazabilir piyano ve diğer enstrümanları çalabilir. Örneğin çocuk okul öncesi dönemde topu bütün vücuduyla tutarken okul döneminde topu elleriyle hatta parmaklarıyla tutabilecek hale gelmektedir. Bu gelişim özellikle ilköğretimin 4-5 sınıflarında motor kaslarında gelişmesiyle ortaya çıkar (Senemoğlu 2012).

1.6.2.2. Bilişsel Gelişim

Zihinsel gelişim alanı açısından bakıldığında ilköğretimin ilk yılları çocuğun somut düşünme, son birkaç yılı ise soyut düşünme evresinde bulunduğu yıllardır. Bu evrede çocuk, sayısal simgeler, soyut deyişler, genel kurallar ve temel mantık gibi daha soyut kavramları anlamaya başlar (Yavuzer 2001).

Piaget'nin bilişsel gelişim kuramında verdiği bilişsel gelişim dönemlerine göre sınırlı mantıksal dönem olarak adlandırılan bu dönemde, ilköğretim birinci kademe öğrencileri somut işlemler döneminde bulunmaktadır. Bu dönemde çocuklar, bazı işlemleri zihinsel olarak yapabilecek durumdadır, en üst düzeyde gruplama yapabilirler, bir grup nesnenin bir başka grubun alt sınıfı olabileceğini anlamaktadır, nesnelere belirli özelliklerine göre sıralayabilirler ve bu beceriyi kazandıktan sonra geçişleri ve dönüştürmeleri daha kolay yaparlar (Senemoğlu 2003).

Çocuk ilkokula başladığında mantıklı bir düşünceden yoksundur. Ancak ilkokul yıllarındaki eğitim ve öğretim etkinlikleri, çocuğun "somut düşünce"ye geçişini kolaylaştırmaktadır. Somut düşünce, çocuğun gözüyle görebildiği, duyu organlarıyla temas edebildiği eşya ve olaylar üzerindeki çok boyutlu bir mantıksal düşünce şeklidir. Somut düşünme evresinde çocuk, somut bilgileri düzenli ve mantıklı olarak işleyebilir. Gördüğü nesne ve olaylara ilişkin akıl yürütebilir. Bu evrede mantıksal düşünmenin yanı sıra sayı, zaman, mekân, boyut, hacim, uzaklık kavramları yerleşmeye başlar (Yavuzer 2001). Somut işlemler dönemindeki çocuklar, benmerkezcilikten uzaklaşmışlardır. Olayları ve dünyayı başkalarının açısından da görebilirler. Ancak bu dönemde, düşünme süreçleri, çocuk tarafından gözlenebilen gerçek olaylara yöneliktir. Çocuklar somut olduğu sürece karmaşık problemleri çözebilirler, soyut problemleri ise çözemezler. Soyut kavramları çevresindekileri model alma yoluyla yerinde kullanmalarına rağmen, anlamlarını açıklayamazlar. Soyut kavram ve deyimleri somut kavramlarla açıklamak gerekir (Senemoğlu 2012).

1.6.2.3. Sosyal Gelişim

Sosyal gelişim alanında çocuğun okula başlamasıyla birlikte, okul öncesine oranla daha çok sayıda arkadaşla ilişki kurduğu, bunun yanında aile ilişkilerinin zayıfladığı, bireysel oyunun yerini grup oyununun aldığı görülür. Başka bir deyişle, çocuğun okul çağıyla birlikte grup çağına girdiği ve sosyal bilincinin arttığı dikkati çeker. İlkokul çağı

döneminde, çocuğun ana-baba özdeşiminin yanı sıra, öğretmen ve arkadaş gibi başka kişilerle özdeşimlerinin de değer kazandığı, bu nedenle bu dönemde, çocuğun ilişki kuracağı kişiler olarak, öğretmen ve arkadaşlarının özel bir önem taşıdığı ifade edilmektedir. Bu dönemde, çocuklar aşırı duyarlılığın yanı sıra, kendi arzularının diğer çocukların istekleri doğrultusunda oluştuğu inancına sahiptirler. Bu durum onların arkadaş grubuna kabulünü kolaylaştırır. Yine bu dönemde çocuklar, yaşlılarının görüş ve düşüncelerini paylaşıp kabul ederken, daha büyük yaştaki çocukların ve yetişkinlerin görüşlerine karşı koyarlar (Yavuzer 2003).

1.6.2.4. Duygusal Gelişim

Duygusal gelişim özellikleri açısından bu yaşlardaki çocuklar kim olduklarını keşfetmekte ve bireysel kimliklerini oluşturmaktadırlar. Çocuklar diğer insanlarla ve fiziksel çevreleriyle etkileşime girerek ve çeşitli deneyimler yoluyla benlik imgelerini zenginleştirirler (Yavuzer 2001). Okul öncesinde, aile ve birkaç arkadaşla sınırlı olan çevre, okula başladığı an itibariyle genişlemekte, buna bağlı edinilen deneyimler artmaktadır. Okuma, kendini geliştirme, iş sevgisi, sorumluluk, karşılıklı dayanışma gibi toplumsal yaşam ve mesleki gelişim için temel tutumlar bu dönemde kazanılır (Kuzgun 1992). Bir şeyler üretmek, yaptığı işler için beğeni toplamak, arkadaşları ve yetişkinler tarafından takdir edilmek ilköğretim dönemindeki çocuğun önemli gereksinimleri arasındadır. Yapılan işlerde gösterilen başarı özgüveni artırır. Çocuğun kendine olan güveni arttıkça başarılı olma ve çalışma isteği artar (Erden ve Akman 2011). Aile ve yakın çevre beğenisinden çok, öğretmen ve arkadaş beğenisi önem kazanmaya başlar. 6-8 yaş çocuğu için, öğretmen beğenisi önemli bir ihtiyaçtır ve öğretmen beğenisi ona güven sağlar. İlkokulun ilk yıllarından sonra arkadaş beğenisi de önem kazanmaya başlar ve 9-10 yaşlarından itibaren bu beğeni güçlü bir ihtiyaca dönüşür.

1.6.3. Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Etkisi

Görsel ve işitsel duylara yönelik bir kitle iletişim aracı olan televizyon, çocuğun gelişmesinde önemli bir yere sahip olmakta ve olumlu- olumsuz etkiler yaratmaktadır. Çocuklar zihinsel özelliklerinden dolayı, izlediklerini yetişkinlerden farklı biçimde algılamakta ve etkilenmektedirler (Kösebalaban Doğan 2006).

Televizyonun çocuklar üzerindeki beli başlı etkileri şu şekilde sıralanabilir: Tüketim toplumu bireyi olmaları üzerine etkileri, cinsel kimliğin oluşması ve karşı cinsle olan ilişkiler üzerine etkisi, anne- baba ile olan ilişkisi üzerine etkisi, okumaya, düşünmeye ve başarıya etkisi, kültürel yabancılaşmaya ve dildeki yozlaşmaya etkisi, kendi kimliklerinin oluşumuna etkisi ve çocukluğun yitirilmesine etkisi (Büyükbakkal 2007).

Çocukların 3-4 yaşından başlayarak 12-13 yaşına kadar günde ortalama 1-2 saat çizgi film izledikleri, ayrıca çocukların ve gençlerin erişkinler için hazırlanan televizyon programlarını da seyrettikleri düşünüldüğünde, yoğun şiddet bombardımanı altında kaldıkları görülür (Akarcalı 1996).

Çocuk-medya ilişkilerinde en sorunlu medya televizyondur. Çocuğu en çok ve en yoğun etkileyen iletişim aracı yine televizyondur. Çocuklar televizyonu yetişkinler gibi algılamadıkları için, yanılma payları daha fazladır.

Çocuk televizyonun bir imge görüntüsü veya dilbilimsel değil, resimsel bir araç olduğunu bilmez. Televizyonun dramatik bir araç olması ve televizyona egemen olan dramatik kurgulu dil, çocuğun, televizyonu görsel bir oyuncak gibi kullanmasına neden olur. Dramatik kurgulu dil, televizyon haberlerini masala dönüştürür. Masal kurgusu ile benzerlikler gösteren bir haber, izleyiciyi haberin gerçekliğinden uzaklaştırır. Oyunlaştırılmış (dramatikleştirilmiş) müzikle abartılı haber, olayın sahiciliğini yitirmesine neden olur. Haberin bütün objeleri soyutlaşınca, izleyici, haberin aslı yerine, deforme bir haberle karşı karşıya gelir. Çocuk görüntülü masal anlatısı veya oyunlaştırılmış eğlenceye dönüşen televizyon haberlerini izledikçe, yaşadığı dünyanın gerçeklerinden giderek uzaklaşma eğilimi içine girer. Televizyonu dijital sopaya dönüştüren şiddet içerikli görüntüler ise çocukluğu örseleyen, saldırganlaştıran, tam anlamıyla istismar eden yayınlardır. Şiddet içerikli dizi, polisiye, korku filmleri ile süper kahramanlı filmleri izleyerek büyüyen çocuklarda olduğu gibi, şiddet içerikli haberleri izleyen çocukların da genel bir saldırganlık ve kabalaşma eğilimi içine girmeleri kaçınılmaz bir sonuçtur.

Çocuk, her şeye rağmen, televizyonda gördüklerinin sahici olduğuna inanmaktan hoşlanır. Televizyon yapısı gereği hem yansıtır hem de özendirir. Çocuğun televizyon dili konusunda ön bilgisi yoksa medya okuryazarlığından yoksunsa, uyarılmamışsa, etkilenme süreci hızlanır (Postman 1994).

1.6.4. Televizyondaki Şiddet İçerikli Görüntülerin Çocuklar Üzerindeki Etkisi

Günümüzde şiddet hayatın her alanında görülmektedir. Hayatımızın büyük bir bölümünde bulunan televizyonda da şiddet öğelerini görmek kaçınılmaz olmuştur.

Şiddet, televizyon programlarında çoğunlukla gizli biçimde yer almakta ve çocuklar üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Şiddet dürtüsel olduğu kadar öğrenilebilir bir davranış şeklidir (Baltaş 2003: 88).

Televizyonda gördüğümüz şiddet içeriği özellikle çocuklar üzerinde olumsuz etkiler yaratmakta, onlarda saldırgan eğilimlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu konuyu Alan Bandura'nın "toplumsal öğrenme" kuramıyla açıklamak mümkündür. Bandura'nın kuramına göre çocukların öğrenmesinde üç temel araç vardır. Bunlar dolaysız, gözlemsel ve simgesel öğrenmedir. Bandura'nın bahsettiği gözlemsel öğrenmenin temel araçlarından biri ise televizyondur (Mutlu 1997: 82). Tıpkı çevrelerindeki gibi gözlemleyerek onların davranışlarını uygulamaları gibi, çocuklar bu şekilde şiddeti ve şiddet uygulamayı öğrenirler.

Televizyon şiddet unsuru içeren görüntü ve mesajlar ile şiddetin çocuklar tarafından kanıksanmasına ve rutin davranışlara dönüşmesine neden olabilmektedir. Araştırmalar özellikle çocuklar ve gençlerin prime- time'da yayınlanan dizi film, film, reality show ve diğer programlarda yer alan şiddet öğelerinden, algısal ve davranışsal olarak etkilendiklerini ortaya koymaktadır (Kösebalaban Doğan 2006).

UNESCO ile Dünya İzcilik Örgütü'nün medyanın çocuklar üzerindeki etkisine ilişkin yaptıkları bir araştırma, dünyanın birçok yerinde çocukların kendilerine örnek aldıkları kişiler arasında macera filmlerinde şiddete ulaşarak çözüme ulaşan kahramanların en başta geldiğini göstermiştir (Çakır 2004).

RTÜK Kamuoyu ve Yayın Araştırmaları Dairesinin 1997 yılında gerçekleştirdiği "Görsel Medya Şiddetinin Çocuklar Üzerindeki Etkileri" başlıklı araştırma sonuçlarına göre televizyon izleyen çocuklarda görülen olumsuz davranışlar sırasıyla, fiziksel saldırganlığın artması, kendini izlediği kahramanın yerine koyarak tehlikeli duruma düşmesi, sözsöz saldırganlığın artması şeklinde ortaya çıkmıştır (Özdiker 2002).

Demirergi ve arkadaşları (1994: 64) "Bu Ne Şiddet" isimli kitaplarında yer alan örneklerle konunun çarpıcı boyutlarını göz önüne sermektedir. "Mehmet, dört yaşına henüz

yeni girmişti. Bir gün çaresiz bir yüz ifadesiyle annesinin yanına gelip neden kendi elinden de iplik çıkmadığını sordu. Oysa neredeyse bir makara iplik yutmuştu. Artık “Örümcek Adam” gibi elinden çıkan iplikle bir ağ yapıp duvarlara tırmanmak istiyordu. Küçük Mehmet, “Örümcek Adam” hayranlarından sadece biriydi.

7 yaşındaki Onur ise ismiyle çağrılınca bakmıyordu. Annesine ve ablasına sevgisini yumruk ya da tekme atarak gösteriyordu. O bir Ninja idi. Arkadaşlarıyla oluşturdukları çetede hepsi birer Michelangelo ya da Donatello’ydu. Bir sabah okuldan çok erken bir saatte eve döndü. Burnu kanıyordu ve yüzünde darbe izleri vardı. Annesinin zorlamalarına rağmen uzun süre konuşmadı. Sonra yavaş yavaş adeta zafer kazanmış bir komutan gibi: “Onlara derslerini verdik. Artık okuldaki tek Ninja Kaplumbağalar biziz.” dedi.

Çocukları televizyonun yansıttığı şiddetten koruyacak bir buluş henüz icat edilmediğine göre, ne yapmalıyız? Şiddet çocuğa anlatılmazsa, çocuk için birer anaför olabilir. Yani çocuk, şiddeti sahici bir güç olarak kabul edebilir. Aile ortamı içinde iletişim yetersizse; çocuk televizyona mahkum edilmişse; televizyon kontrolü aşırı otoriter bir babanın elindeyse; evde şiddet ve korku hakimse; çocuk güven duygusunu yitirebilir. Bu ihtiyacının gidermek için şiddet filmlerine yönelebilir (Şirin 2006). Aileler çocuklarına şiddetin ne olduğunu ve sonuçlarını anlatmalı, sevgi ve hoşgörünün olduğu aile ortamları yaratmalılar.

1.7. Şiddetin Tanımı

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından şiddet; kişinin kendisine, bir başkasına ya da gruba karşı, yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme geriliği ya da ihmal ile sonuçlanan (ya da sonuçlanma olasılığı yüksek olan) kasıtlı güç kullanımı ya da güç kullanma tehdidi olarak tanımlanmaktadır (Krug, Mercy, Dahlberg ve Zwi 2002: Akt. Çetin 2004).

Psikoloji sözlüğünde şiddet (violence); düşmanlık ve öfke duygularının, kişilere veya nesnelere yönelik fiili, yıkıcı fiziksel zor yoluyla dile getirilmesidir. Bu haliyle her türlü çatışma ilişkisinde (ailede, okulda, gruplar, ırklar, vb. arasında) rastlanan şiddet, saldırganlığın özgürlüğü, insan iradesini hiçe sayan en ileri, en aşırı boyutu olarak ele alınmaktadır (Budak 2000).

Aslında insanın doğasında var olan ve bastırılmış bir davranış biçimi olan şiddet, sahip olunan güç ya da kudretin yaralanma ya da kayıp ile sonuçlanma olasılığı yüksek bir

biçimde bir başka insana, kendine, bir başka gruba ya da bir topluma karşı tehdit yoluyla ya da bizzat uygulanmasıdır (Subaşı ve Akın 2006). Bu bağlamda da şiddet, zarar verici bir saldırı olarak tanımlanabilir. Zarar, saldırının amacına bağlı olarak yok etme sınırına kadar varabilir (Ergil 1980). Zorlamak, bedensel ya da psikolojik acı çektirmek, vurmak, dövmek, yaralamak, işkence yapmak gibi bir dizi davranışlar şiddetin en yaygın biçimlerini oluşturur (Vatandaş 2003).

Şiddet bireysel ve toplumsal bir olgu olarak psikolojik, sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik boyutlar ile kitle iletişim araçlarında yer alırken söz konusu araçlarda yer verilen şiddet unsuru da toplumsal yaşamda yansımaları bulmakta ve toplumsal yaşamı etkilemektedir.

Uygulanışına göre: Fiziksel, duygusal (psikolojik) ve ekonomik şiddetten söz edilebilir.

- **Fiziksel Şiddet:** Aile içi şiddetin en sık olarak uygulanan biçimidir. Sarsma, hırpalama, tokat atma, dayak atma, bireye cisimler atma, duvarlara vurma, saçından tutup yerlerde sürüklenme, itme, sopa ve odun ile dövme, ellerini kollarını bağlama, zorla cinsel ilişkide bulunma, kesici delici aletlerle üzerine yürüme ve bunları kullanarak kişiyi yaralama, ateşli silahlar kullanma, kişileri öldürme gibi durumlar fiziksel şiddet uygulamalarıdır.
- **Duygusal Şiddet:** Kişiye bağırma, başkaları önünde küçük düşürme, gururunu incitme, kişiyi fiziksel şiddet uygulamakla tehdit etme, kişinin duygu ve düşüncelerini açıkça ifade özgürlüğünü elinden alma, kendi gibi düşünüp davranmaya zorlama, kişinin hareket özgürlüğünü kısıtlama, kendi aile bireyleriyle veya arkadaşlarıyla iletişimini yasaklama, kişinin istediği gibi giyinme özgürlüğünü kısıtlama gibi fiziksel bir baskı olmaksızın uygulanan ve ruh sağlığını bozucu eylemlerin tümü duygusal şiddet kapsamındadır.
- **Ekonomik Şiddet:** Kişilerin çalışma ve gelir sağlama özgürlüklerinin ellerinden alınması, mal alıp satmalarının engellenmesi, gelirlerine el konulması, gelir sağlamak üzere çalıştırılmaya zorlanması gibi eylemlerdir.

Aile içi şiddetin uygulandığı kişilere göre türleri ise, eşlere, çocuklara veya evdeki yaşlılara şiddet uygulanması biçiminde olabilir. Eşlere şiddet uygulanması bakımından erkeklerin, kadınlara şiddet uygulaması daha yaygın olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.7.1. Şiddeti Ortaya Çıkaran Sebepler

Şiddeti ortaya çıkaran sebepler; sosyo kültürel, ekonomik ve psikolojik sebepler olarak incelenmiştir.

1.7.1.1. Sosyo - Kültürel Sebepler

Bütün toplumlarda şiddet olgusuyla karşılaşmak mümkündür. Her toplumun kendine has şiddet ve şiddet biçimleri olsa da kitle iletişim araçları sayesinde artık şiddetin uygulanışında ortak özellikler yaygınlaşmaya başlamıştır. Aslında bireysel şiddet çağımızda ön plana çıkmaya başlamıştır. Günümüz toplumlarında belirgin olarak ortaya çıkan şiddet olgusuna birey, çeşitli şekillerde maruz kalmaktadır. Bununla birlikte her toplum kendi gerçekleriyle, kendi kültür yapısıyla, kendi kural ve kaideleriyle, kendi toplumsal anlayışıyla, kendine özgü bir tarzda şiddeti biçimlendirmektedir (Büker ve Kıran 1999: 17). Diğer taraftan şiddetin sosyo-kültürel boyutunda toplumsal hareketliliğin ve toplumsal değişimin rolü vardır. Hızlı toplumsal değişimin şiddete yol açan yeni engellemeleri doğurduğu bu değişimin ancak hızlı bir ekonomik gelişme ile birlikte olmasının şiddeti azalttığı izlenmektedir (Balcıoğlu 2001: 24).

1.7.1.2. Psikolojik Sebepler

Psikiyatristler, şiddete yönelik davranışa yol açan etkenleri araştırmak istediklerinde çoğu zaman ilk önce bireyin kişilik yapısını incelemeye yönelirler. Winnicott'a göre şiddete eğilimli bir bireyde onu şiddet eğilimli davranışa götüren önemli etkenler "yetersiz kalan" ana-baba-çocuk-aile ilişkisi, aile şefkati ve ayrıca nesilden nesillere aktarılan şiddet içeren davranış biçimleridir. Bireyin kişilik yapısının oluştuğu toplumsal ve kültürel ortam eğer olumsuz bir ortamsa bireyi şiddete eğilimli hale getirebilir (Moses 1996: 28).

Engelleme, insanda şiddetin kaynaklarından biridir. Atabek'e göre (1999), küçük bir çocuk bile istediği bir şeyden engellenirse şiddete başvurur. Ağlar bağırır, çevresini dağıtır, çevresindekilere özellikle istediğini yapmayanlara vurur, şiddet gösterir. Hem gençler hem de yetişkinler engellendikleri zaman şiddete başvurma eğilimi gösterirler. Bu engeli aşmanın şiddet yoluyla değil de uzunca da olsa şiddet dışı yöntemlerle daha kolay olacağını öğrenmeleri için eğitim ve deneyim gereklidir. Diğer taraftan toplumdaki şiddet modelleri de birey için öğretici ve yol göstericidir.

1.7.2. Televizyonun Şiddete Yönlendirmesi İle İlgili Kuramlar

1.7.2.1. Uyarma Kuramı

P.H. Tannebaum uyarma kuramının savunucularının öncüsüdür. Bu kurama göre, televizyondaki şiddet sahneleri çocuklardaki saldırgan davranışları tetiklemektedir Uyarma kuramı, televizyondaki şiddet sahnelerine maruz kalmanın, saldırganlığı arttırdığını ifade etmektedir. Televizyon yayınlarında yer alan şiddet içeriği izleyiciyi heyecanlandırmakta veya saldırgan davranışı uyarmaktadır. Bu düşünce, televizyon yayınlarındaki şiddetin görsel ve işitsel uyarıcılarla aşırı ölçüde yüklenmesinin saldırganlık davranışını uyardığını temel almaktadır. Televizyon yayınlarında şiddet, saldırganlık dışında başka davranışları uyurabileceği gibi şiddet dışındaki bir yayın içeriği de saldırganlığı uyurabilir (Mutlu 1999).

Farklı yöntemlerle gerçekleştirilen araştırmalar, şiddet eylemlerini görüntüleyen filmlerin izlenmesiyle, bunun ardından gelen saldırganlık davranışı arasında yakın bir ilişki olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları, çok televizyon izleyen çocukların ise bu filmleri izlemeyenlere oranla daha fazla saldırgan davranışlarda bulduklarını göstermektedir. Sonuçlar, şiddet ve adam öldürme filmlerini seyreden çocukların, okulda daha fazla saldırgan olma eğilimi gösterdiklerini ortaya koymaktadır (Yavuzer 2003: 167).

Liebert ve Baron'un 1972'deki deneysel çalışmalarında da televizyonda yayınlanan filmdeki şiddet ile saldırganlık arasındaki bağlantı test edilmiştir. On yaşın altında bir grup çocuğa, yoğun şiddet içeren "The Untouchables" (Dokunulmazlar) filmi gösterilmiştir. Diğer gruba da bir araba yarışı programı seyrettirilmiştir. Sonra çocuklar oyun odasına alındığında şiddet filmi izleyenlerin izlemeyenlere göre daha saldırgan oldukları, diğer çocukları itip yaralamaya çalıştıkları görülmüştür (Rigel 2008:19). Kappler ve Blumberg'e göre, haber de olsa kurmaca da olsa suç, şiddet, vahşet konulu ürünler, bireylerin kafasında yalnızca görüntüler ve sesler olarak kalmaktan çok daha fazlasını yapmakta; gerçek olana doğru evrimleşebilmektedir (Aytaç ve Cengiz 2009).

1.7.2.2. Duyarsızlaştırma Kuramı

Duyarsızlaşma, bir şeye karşı daha az tepki vermeyi öğrenmedir. Berkowitz, duyarsızlaştırma kuramının önde gelen isimlerindedir. Bir durumla ilk kez karşılaşıldığında – ki bu şiddet, küfür, olumsuz örnek oluşturacak davranışlar, pornografi

vb. olabilir – vücudumuz otomatik olarak tepki verir. Ancak televizyondaki şiddetin tekrar tekrar izlenmesi, şiddete verilen duygusal tepkiyi azaltmakta, gerçek yaşamdaki şiddetin kabulünü arttırmaktadır (Aytaç ve Cengiz 2007).

Çocuğun olağanüstü gördüğü, farklı bulduğu şeylerin bir süre sonra normal hale geleceği ve bu öğeler olmaz ise o sunuyu eksik bulacağı öne sürülmektedir. İlk kez karşılaşıldığında sinir sistemi tepkileri gösterilen kan ve vahşet dolu sahnelere karşı zamanla, olumsuz tepkiler yatışarak duyarsızlaşma oluşmaktadır. Çocukların bir kez şiddet sahnelerine maruz kalmaları bile bu sahnelere karşı giderek daha az duyarlı hale gelmelerine neden olabilmektedir (Yetim ve Yetim 2008: 106).

Cline, Craft ve Courier'in araştırmaları (1973) şiddet edimlerine dolaysız olarak ya da televizyon aracılığıyla aşırı ölçüde maruz kalmanın, şiddet içeren olaylara karşı normal duygusal tepkileri psikolojik bir donukluğa, boşluğa dönüştürdüğünü saptamaktadır. Bu etkinin derecesi özellikle televizyondaki şiddet içerikli mesajlar, şiddetin haklı görülebilir olduğunu öğrettiğinde daha da artmaktadır. Örneğin, polisiye dizilerde suçlulara karşı veya suçluların yakalanması için şiddet içeren eylemlere başvurulması ya da haksızlığın şiddete başvurularak cezalandırılması bu etkinin en bilinen kaynakları arasındadır (Mutlu 1999).

1.7.2.3. Toplumsal Öğrenme Kuramı

Bandura'nın sosyal öğrenme kuramına göre televizyondaki şiddet sahneleri çocukların saldırgan davranışı öğrenmesinde model olmaktadır. Bu kurama göre, insanların öğrenmesinde 3 ayrı araç bulunmaktadır: Dolaysız, gözlemsel ve simgesel. Bunların ilki, çevreyle insanın dolaysız ilişkisinin sonucunda ortaya çıkmaktadır. İkincisi, gözlem veya taklit yoluyla gerçekleşmektedir. Üçüncüsü de dil ve simgelerin kullanımıyla olmaktadır. Televizyon, araçlar ve içerik bakımından bunların hemen hepsini kapsamaktadır. Sosyal öğrenme kuramına göre, çocuklar televizyonda şiddete başvuran karakterleri izleyerek, tıpkı anne-baba, yakınlar, akranlar ve diğerlerini izleyerek başka bilişsel toplumsal becerileri öğrendikleri gibi saldırgan davranışı da öğrenmektedir (Mutlu 1999:126).

Televizyondaki şiddetin çocuklar tarafından taklit edildiğini kanıtlayan bir çalışma Dubow ve Miller (1996) tarafından yapılmıştır. Buna göre, bir çocuk televizyonda daha önce görmüş olduğu durumlara benzer bir durumla karşılaştığında televizyonda öğrenmiş olduğu davranışı karşı karşıya kaldığı durumla başa çıkmak için kullanabilmektedir.

Böylelikle televizyon programlarında çok sayıda saldırgan davranış izleyen çocukların, bu davranışları uygun uyarılarla karşılaştıklarında uygulayacak şekilde depolayabildikleri söylenmektedir (Mutlu 1999: 126).

1.7.2.4. Kısıtsızlaştırma Hipotezi

Berkowitz'in tanımladığı "Kısıtsızlaştırma Hipotezi", televizyon şiddetinin belli koşullarda, insanların böylesi bir davranışla ilgili kısıtlamaları zayıflattığı için, kişiler arası saldırganlığın artışıyla sonuçlanacağını öne sürmektedir (Mutlu 1999). Şartlı refleksin yitirilmesi anlamına gelen hipoteze göre, televizyonda şiddet izlemek, izleyici tarafından gerçek hayatta şiddet kullanımını meşrulaştırabilmektedir. Laboratuvar şartlarında yürütülen araştırmalar bu hipotezi desteklemekte, izleyicilerin film şiddeti izledikten sonra daha saldırgan davranabileceklerini göstermektedir. İzleyici filmi izlemeden önce zaten kızgın ise bu sonucun ortaya çıkma olasılığı daha da yükselmektedir (Özonur Çöloğlu 2010).

Televizyon, şiddet ve değişim için bir gizilgüç değildir ama yerleşik düzenin gücünü ve yetkisini korumak ve meşrulaştırmak için önemli bir araçtır. Bu açıdan bakılınca televizyon, şiddet olaylarını, güç oyununun kurallarını göstermeye ve mevcut toplumsal düzeni pekiştirmeye yardımcı en basit ve ucuz dramatik araç olmaktadır. İnsanın dış dünya konusundaki bilgisi dolaylı ve eksik olduğu için televizyondaki görüntülerle şiddetin zararsız, olağan olduğu kanıksanabilmektedir (Gültekin 2006: 36).

1.7.2.5. Katharsis (Arınma) Hipotezi

İlk defa Aristo tarafından, bir dram temsilinin seyirciler üzerindeki etkisini belirtmek üzere kullanılan "Arınma" teorisi, "Katharsis" teorisi olarak da bilinmektedir. Saldırganlık dürtülerinin, saldırganlığın açığa vurulması ya da boşaltılması ile azaltılabileceği görüşüne dayanan bu deyim, ilk kez Aristo kullanmıştır. Freud ise Katharsis terimini saldırganlık duygularının boşalımı olarak, psikolojide kullanmıştır. Daha sonra da sosyolog Leonardo Berkowitz terimi, çocukların "TV'deki şiddeti seyrederek, saldırgan duygularından arınmaları süreci" olarak kullanmıştır (Kebapçı 2001: 31).

Temel varsayım, asabiyet, aşağılama vb. durumların agresif enerjiyi arttırdığı bunun üzerine bireyin bu enerjiyi agresif hareket ederek veya kurgusal agresiflik ile azalttığı üzerinedir. Yani rahatlamak için film veya televizyon programlarında kurgusal agresiflik içeriği izlemektir. Katharsis kuramı, televizyon şiddeti izlemenin izleyicinin agresifliğini

azaltacağını ileri sürmektedir. Buna göre televizyon, özellikle de izleyici kendi şartlarına uygun durumlar ve karakterler izliyorsa katharsis için uygun materyal temin etmektedir (Özonur ve Çöloğlu 2010).

Arınma kuramı, saldırganlık güdülerinin, saldırganlığın açığa vurulması ya da boşaltılması ile azaltılabileceğini ifade etmektedir. Televizyondaki şiddeti izleyerek, izleyicinin şiddet duygularından arınma süreci olarak tanımlanan arınma kuramı, insanın doğasında bulunan ve gündelik sorunlarla birlikte açığa çıkan saldırganlık dürtülerinin televizyonda benzer olayları izleyerek, gerçek yaşamdaki şiddetten arınma sürecini öngörmektedir (İldeş 2003: 67).

Şiddet içerikli medyanın katharsis (arınma) etkisine yol açacağı ve dolayısıyla izleyicilerin endişelerini ve saldırganlıklarını boşaltacağı düşüncesi çeşitli araştırmalarda incelenmiş ve bu teoriyi destekleyici sonuçlar ortaya çıkmamıştır (Trend 2007: 50).

1.7.2.6. Kullanma Hazırlama

Kullanıma Hazırlama Kuramı'na göre, bir düşünce harekete geçirildiğinde bu düşünceyle ilişkili olan diğer düşünceler, çağrışım yollarına dayalı olarak bilince getirilmektedir. Bu işleyiş, ilişkili düşüncelerin yeniden zihne gelme olasılığını arttırmakta ve böylelikle bunlara ortaya çıkma, gerçekleştirme talimatını vermektedir. Berkowitz ve Rogers, saldırgan davranışın, televizyondaki şiddetin özellikle devamlılığı olmayan ve kısa dönemlerde ortaya çıkan etkileriyle ilişkili olduğunu öne sürmektedir. Şiddet içerikli televizyon programları izleyicilerin daha sonra kullanımı için saldırgan düşünceleri hazırlamakta ama çağrışımlar sürekli olarak pekiştirilmediği takdirde bu düşünceler yok olup gitmektedir (Mutlu 1999: 128).

Freedman ve Sears (1993) adlı iki sosyal bilimci, medya-şiddet ilişkisini televizyonda şiddet eylemlerini izlemenin saldırganlıkla ilgili düşüncelerin uyarılmasına yol açacağını bunun davranışsal eğilimlere yayılmasıyla izleyiciyi eyleme hazır hale getireceğini vurgulayarak açıklamıştır (Palabıyıkoglu 1997: 124).

1.8. Saldırganlığın Tanımı

Saldırganlık, başkalarına fiziksel ya da psikolojik zarar verme niyeti taşıyan davranışlardır. Niyet saldırganlığın temel ögesidir (Özbey 2006). Saldırganlık özellikle

tehdit, hiddet, öfke ve hayal kırıklığı sonucu oluşur. Saldırgan çocuk, vurur, ısırır, hasar verir (Yavuzer 2001).

Boxer ve Tisak'ın saldırganlık kavramını (2005); “Diğer bir canlı ya da nesneye yönelik incitici ve rahatsız edici davranışlar” olarak tanımlanmaktadır.

Bu konuda Buss bütün saldırganlık tepkilerinin iki özelliği kapsadığına işaret etmektedir. Bunlar, tehlikeli bir uyarıcı ve insanlar arası bir durumun oluşmasıdır. Saldırganlık başka bir canlıya tehlikeli bir dürtü ile yanıt vermektir (1961: 1). Freedman ve arkadaşlarına göre saldırganlığın en yalın tanım ise “başkalarını inciten ya da incitebilecek her türlü davranıştır” (2003). Kirsh de saldırganlığı “fiziksel, sözel, psikolojik veya duygusal olarak bir diğerine zarar vermek” olarak tanımlamaktadır (Ülken 2011).

Saldırgan olmak, kişinin kendini koruması adına, başkalarının haklarına zarar verecek biçimde davranmasıdır. Saldırgan davranış, genelde cezalandırıcı, düşmanlık, suçlayıcı ve aşırı talepkardır. Saldırganlık başkalarına rağmen istediğini elde etmek, onların haklarını hiçe saymak demektir. Saldırganlık doğrudan ifade edildiğinde, tehdit edici olabilir ve hatta fiziksel bir saldırıyı bile içerebilir (Altınmakas 2010).

1.8.1. Saldırganlığın Nedenleri

İnsan saldırganlığının nedenlerini açıklayan en eski görüş, saldırganlığın insanların biyolojik yapısında var olduğunu savunan görüştür ve en önemli savunucuları arasında Freud gelir. Freud, ilk başta saldırganlığın engellenmiş libidodan kaynaklandığını öne sürmüştür. Haz peşinde koşan dürtümüz engellendiğinde, o engele saldırmak için “ilksel tepki” oluştururuz. Araştırmacıları engellenme ve saldırganlık arasında ilişki kurmaya iten şey, aslında Freud'un ilk çalışmalarıdır (Köknel 2000). Engellenme-saldırganlık hipotezi Freud'un “eğer objeler hoş olmayan duyguların bir kaynağı olursa, bu kesinlikle objelere karşı saldırganlık eğilimine neden olur” görüşü ile aynı paraleldedir. Buna göre insanların saldırgan tepkiler vermesinin nedeni olarak onların engellenme (örneğin amaçlarına ulaşmada) ile karşılaşmasıdır (Coşkun ve Diğerleri 2010). Diğer bir görüş ise Bandura'nın ileri sürdüğü görüştür. Bu görüş; insanların saldırgan davranışlarını geçmiş yaşantılarından gözlem yoluyla ve taklit ederek öğrendiklerini öne sürmektedir.

Sevgi yoksunluğu, baskıcı disiplin yöntemleri, değişen değer yargıları, hızlı ve düzensiz kentleşme, iç ve dış göçler, ekonomik nedenler, travmatik yaşantılara tanık olma, istismar ve ailedeki suçlu birey örnekleri çocukları şiddet ve saldırgan davranışta bulunma

eğilimine itmektedir (Dizman ve Gürsoy 2004). Saldırgan çocuğun, temelde güvensiz olduğuna yönelik inanışlar vardır. Çevresinden iyi bir davranış beklemediği için ilk tepkisi saldırmak olabilir. Aşırı saldırgan olan çocuğun sevilmediğine ve istenilmediğine inanması söz konusudur ve bunun sonucu olarak benlik saygısının düşük olduğu düşünülmektedir (Erdoğan 2004).

1.8.2. Saldırganlığın Etkileri

Saldırganlık, genel olarak zarar verici davranışa işaret etmekle birlikte, araştırmacılarca çeşitli alt tiplerine göre sınıflandırılarak tanımlanmıştır. Saldırganlığın yaygın olarak ele alınan bir sınıflandırma şekli, ilişkisel saldırganlığa karşı açık saldırganlık ayrımıdır. İlişkisel saldırganlık, bir çocuğun arkadaş ilişkileri ve bir gruba dahil olmayla ilişkili duygularına zarar vermeyi amaçlayan davranışlara işaret ederken, açık saldırganlık, fiziksel saldırganlık, sözel tehditler ve gözdağı verme aracılığıyla zarar vermeye yönelik davranışları içermektedir (Crick ve Grotpeter 2008).

1.8.3. Şiddet ve Saldırganlık İlişkisi

Günümüzde şiddet ve saldırganlık olgusu toplumsal bir sorun olarak günlük yaşamın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Özellikle aile bireyleri arasında, arkadaş ilişkilerinde, okullarda, iş yerlerinde ya da medyada sıklıkla rastladığımız şiddet olgusu insan yaşamı açısından oldukça önemli bir konudur.

Günümüz dünyasında ne eğitim sistemi, ne din, ne bilim, ne de sanat televizyonda sunulan dünya kadar kabul görmüş ve ortak kullanılmış değildir (Esslin 1991). Televizyonun bu kadar yaygın ve vazgeçilmez olması bazı olumsuz durumları da beraberinde getirmektedir. Televizyon programlarındaki şiddet kopyalanmakta ve hayatın her alanına aktarılmaktadır. Şüphesiz bu durumdan en çok etkilenen kitle çocuklardır.

Şiddet saldırganlıkla bağlantılı fiziksel ya da sözel bir davranış biçimidir. Şiddet içeren programları izleyen çocuklar saldırgan olmakta ya da saldırganlık karşısında kayıtsız kalarak şiddeti olağan karşılamaktadırlar. Televizyonun en olumsuz etkisi de budur (Tan Akbulut 2000).

Televizyondaki şiddet ile saldırganlık arasındaki ilişkiyi boylamsal olarak çalışan bir araştırmada da 70'li ve 80'li yıllarda yetişen kuşakta 6 ile 10 yaşları arasındaki çocuklarda şiddet içeren programları izlemenin, 15 yıl sonraki kontrollerde hem erkeklerde, hem de

kadınlarda saldırgan davranışın belirleyicisi olduğu ortaya konmuştur. Saldırgan televizyon karakterleriyle özdeşim kurma ve televizyon şiddetine ilişkin gerçeklik algısı, sonraki şiddeti belirlemektedir (öngörme = prediction). Bu ilişki, sosyoekonomik düzey, zihinsel yetenek ve birçok ebeveyn faktörü kontrol edildiğinde de devam etmektedir (<http://www.rtük.org.tr>).

Yüksek düzeydeki şiddet izleme, bir başka deyişle, kötü uyarım bombardımanı, saldırgan davranış ve tutumları güçlendirebilir. Çocuk cinsel davranış potansiyelini doğuştan getirdiği gibi, saldırgan davranış potansiyelini de birlikte getirir. Bu iki davranış kalıbının küçük yaşta aşırı uyarılması olumsuz bir koşullandırma yaratabilir. Hatta bir süre sonra saldırı ve şiddet, cinsel haz yerine geçmeye başlar, böylece cinsel sapıklıkların en tehlikelisi olan sadizm yerleşebilir. Öte yandan bazı araştırmacılar, bireylerin şiddet öğeleri fazla olan filmleri seyrettiklerinde saldırganlıklarından arındıklarını (katarsis varsayımı) ileri sürmektedirler (Yavuzer 2011).

1.9. Şiddet ve Saldırganlığın Televizyon İle İlişkisi

Televizyonda şiddet içeriği ile özellikle çocukların saldırganlık eğilimi ve anti- sosyal davranışları arasındaki ilişkinin teorik çerçevesi hala büyük ölçüde Alan Bandura'nın toplumsal öğrenme kuramına dayanmaktadır. Tan, (2000) bu perspektifin sadece televizyondaki şiddetin model olmasını açıklamakla kalmadığını, şiddeti seyretme ile saldırganlık arasındaki ilişkinin olumlu ve nedensel bile olsa çoğu örnekte çok küçük olmasının nedenini de açıkladığının belirtmektedir. Bu perspektif, çocukların medyayı nasıl anlamlandırdığının bir belirleyicisi olarak bilişsel yetilerden çok tecrübeye ağırlık vermektedir. Dubow ve Miller'e göre (1996) şiddeti izleme gözlemsel öğrenme aracılığıyla saldırgan davranışı etkilemektedir. Bir çocuk televizyonda daha önce görülmüş olanlara benzer durumlara maruz kaldığında, bu yerleşik kalıbı durumla başa çıkmak için kullanabilmektedir. Böylelikle televizyon programlarında çok sayıda saldırgan davranış izleyen çocukların, bu davranışları uygun uyaranlarla karşılaştıklarında uygulayacak şekilde depolayabildikleri söylenebilir.

Beden gücünün kötüye kullanılması, silahlı etkiler ve aşırı bir saldırganlık özelliği taşıyan ilişkilerde belirginleşen davranışların tümü, kaba kuvvet olarak tanımlanan şiddetin bir başka şekilde tarifi ise şöyledir: Şiddet; her türlü silah ya da silahsız, kendine veya başkasına, hayvan veya cansız bir varlığa karşı acımasız fiziki güç içeren bir harekettir.

Televizyonda şiddetli kazalar ve felaketler, kasti veya kazai şiddet, deprem, yangın gibi tabii olaylar, şiddetin kurbanları gösterildiği takdirde bu tanıma dahildir (Çöğün 1997).

Son elli yılda, dünyada şiddet türlerine yönelik yapılan üç bini aşkın araştırmanın en önemli sonucu şu olmuştur: Ailede ve toplumda şiddete maruz kalan çocuklar, iletişim ortamındaki şiddetten, şiddet ortamında büyümeyen çocuklara oranla daha fazla etkileniyorlar. Çünkü bu çocukların şiddet ögesi yayınlara eğilimleri çok daha fazla oluyor. Bunun anlamı şu: şiddet ortamında büyüyen çocuklar, iletişim araçlarının gösterdiği şiddeti kanıksadığı gibi, özellikle televizyon bağımlılıklarını da arttırıyor. Bu bağımlılık ise iletişim aracı kullanma bilinci ve medya- okuryazarlığı oluşmamış ailelerin medya sorunları arasında ilk sırada yer alıyor (Şirin 2003).

1.10. Türkiye’de Yapılmış İlgili Yayın ve Araştırmalar

Yakın tarihimizin en önemli icatlarından biri olan televizyon son dönemlerde insanların hayatında yadsınamaz bir yer işgal etmeye başlamıştır. Yavuzer’e göre ; “Bir televizyon şiddet göstermekle kalmaz, aynı zamanda yapısal şiddet üretir de. Bu, daha sunulacak görüntülerin seçiminde ve sunma biçiminde başlamaktadır. Gerçekte, filmlerdeki ölçsüz şiddetin çok azı gerçek yaşamda görülebilir.” diyerek televizyonun yeni şiddet biçimlerinin gelişmesinde ne denli etkili olabileceğine dikkat çekmiştir (www.tuketiciler.org).

Yapılan araştırmalar çocuk ve gençlerin, günde ortalama 3 saatlerini televizyon izleyerek geçirdiklerini göstermektedir. 70 yaşına gelen bir insan, ömrünün yaklaşık 7 ile 10 yılını televizyon başında geçirmektedir. Televizyon insanların bilgiye ulaşabilmesini kolaylaştırmış, kitlesel iletişimde yeni bir dönem açmıştır. Eğitici televizyon programları çocukların bilgi düzeylerini arttırmakta, hayal güçlerini geliştirmektedir. Ancak aşırı TV izleme, çocuk ve ergenlerin beden ve ruh sağlığı için ciddi sorunlar oluşturmaktadır. En önemli psiko-sosyal sorunlar; şiddet ve saldırgan davranışlar, okul başarısında düşme, öğrenme güçlüğü, cinsel davranış sorunları, gece korkuları, anksiyete, depresyon ve uyku düzensizlikleridir.

Günümüzde medyanın toplumsal hayatı büyük bir etki altına aldığı ve yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline geldiği gözlenmektedir. Bu etki olumlu ve olumsuz yönlerde olabilmektedir. Fakat bizim toplumumuzda olumsuz yönlerin daha ağır bastığı

görülmektedir. Medya insanları etkileme ve yönlendirme gücü sayesinde, kişilerin bilinçli tercihler yapmasını ve olayları eleştirel bakış açısıyla değerlendirmelerini engellemektedir.

Bu şiddet olaylarından en çok etkilenen ve en savunmasız konumda olan hiç kuskusuz ki çocuklardır. Çocuklar izledikleri televizyon programlarındaki şiddete karşı tamamen bilinçsiz ve savunmasız bir konumdadırlar. Şiddet onların davranışlarına, sözlerine, oyunlarına yansır. Çocukların 3-4 yaşından başlayarak 12-13 yaşına kadar günde ortalama 1-2 saat çizgi film izledikleri, ayrıca çocukların ve gençlerin erişkinler için hazırlanan televizyon programlarını da seyrettikleri düşünüldüğünde, yoğun şiddet bombardımanı altında kaldıkları görülür. Yapılan araştırmalar sonucunda da çocuğun saldırgan davranışları taklit ettiği belirlenmiştir (Akarcalı 1996).

Doğan tarafından 2004 yılında Ankara'da ilköğretim okulu 5.,6.,7., ve 8. sınıfta okuyan 622 öğrenci ile yapılan çalışmada, öğrencilerin en çok izledikleri televizyon programları ve bu programlar şiddet içerikleri yönünden değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin %98,5'inin evinde en az bir adet televizyon olduğu, %62,1'inin televizyon izlemesinin kısıtlanmadığı saptanmıştır. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin boş zaman aktiviteleri incelendiğinde aktivitelerin en başında %71,5 ile televizyon izlemenin geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin en çok izledikleri program türlerine bakıldığında ana haber bülteni %67.4 ile yerli diziler %65.5 ile ilk sırayı almış, bunları %55.4 ile magazin programları, %54.7 ile çizgi filmler, %41.4 ile eğlence programları, %36.7 ile haber programları, %18.3 ile yabancı diziler izlemiştir. En çok seyredilen ve 40 dakika süren çizgi filmde toplam 98 kez şiddet davranışı (%33.7'si sözel, %26.5'i hayvanlara yönelik, %18.4'u ses ile, %16.3'u fiziksel, %5.1'i devam eden) sergilenmiştir. Bu şiddet sahnelerini çocukların arkadaşlık ilişkilerine de yansıttıkları saptanmıştır (Doğan ve arkadaşları 2004).

Ayrancı ve arkadaşları (2004), "Televizyonda Çocukların En Çok Seyrettikleri Saatlerde Gösterilen Filmlerdeki Şiddet Düzeyi" adlı çalışmalarında, televizyondaki filmlerdeki şiddetin sıklığı, süresi ve türünü belirlemek ve şiddetten korunmak için önerilerde bulunmaktır. Çalışma 07.02.2004-14.02.2004 tarihleri arasında, 5 farklı özel TV kanalında (Kanal D, ATV, Show TV, TGRT, Star TV), hafta içi 16.00- 21.30, hafta sonu 09.00-21.30 saatleri arasında rastgele seçilmiş filmler araştırmacılar tarafından eğitilen çalışma ekibi tarafından izlenmiştir. İzlenen şiddet türü ve programın süresi araştırmacılar tarafından oluşturulan veri toplama formuna kaydedilmiştir. Çalışmanın bulguları

incelendiğinde seyredilen filmlerin ortalama süresi 5600 saniye ve şiddet oranı %33,1 (1851.3 sn) olarak bulunmuştur. En yüksek oranda fiziksel şiddet bulunmuş olup toplam sürenin %13,8'ini, toplam şiddet süresinin de % 41,7' sini oluşturmuştur. Fiziksel şiddet türleri arasında en yüksek oranda yaralama saptanmış (311.7 sn), bunu vurma (259.6 sn) izlemiştir. Ruhsal şiddet ögesi olan endişe 3.5 dakika (205.7sn) ile en yüksek oranda olup bunu 2.846 dakika (167.78 sn) ile korkutma izlemiştir. Sözel şiddet öğelerinden azar 5.6 dk (338.2sn) ile en yüksek oranda bulunmuştur.

Benzer bir çalışmada ise Özer (2004), Kültürel Göstergeler Projesinin ikinci uygulama alanı olan Mesaj Sistem Analizini kullanarak, 5 büyük televizyon kanalının ana haber bültenlerinde yer alan şiddet içerikli haberlerin oranlarını incelemiştir. Televizyon kanalları arasında farklar bulunmakla birlikte, bu oranın yüzde 30'ları geçtiği görülmüştür. Bu oranın gerçek yaşamda karşılaşılan şiddetin çok üstünde olduğu muhakkaktır. Bu sonuçlara göre, televizyon dünyasının genel olarak şiddet yoğun bir dünya olduğunu söylemek mümkündür (Özer 2004).

Dağ ve arkadaşlarının (2005), yayınladığı raporlarında günümüzde televizyon, hemen her evde yer almakta ve herkesi farklı biçimlerde ve düzeylerde etkilemektedir. En çok etkilenen grubun ise çocuklar olduğu bilinmektedir. Televizyon, öğrenmeye en açık oldukları dönemde çocuklar ve gençler için önemli bir öğretim aracıdır. Erişkinlerin daha bilinçli seçimler yaptıkları ya da kendilerine sunulanlardan daha az etkilendikleri öne sürülse de, televizyon programlarının yetişkinleri de yönlendirdiği bilinmektedir. Raporda izleyicinin televizyondan temel olarak model alma yoluyla etkilendiği ifade edilmektedir. Türkiye'de çocukların 3,5- 4 saat televizyon izledikleri, bununla birlikte televizyonda verilen mesajların çocukları birçok yönden olumsuz etkilediği belirtilmektedir.

Çocuklar şiddet içerikli programlar izleyerek şiddete karşı duyarsızlaşmakta ve şiddeti olağan bir durum gibi algılamaktadır. Bu nedenle aile, öğretmen ve yetkililere büyük sorumluluklar düşmektedir.

RTÜK tarafından 25 Nisan-3 Mayıs 2006 tarihleri arasında yapılan "İlköğretim Çağındaki Çocukların Televizyon İzleme Alışkanlıkları" isimli araştırma 17 ilde, 7 ile 14 yaşları arasında ilköğretim okullarına devam eden 1019 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %77,1'i "kavga ve şiddet görüntülerini izlemekten rahatsız olduklarını tespit edilmiştir.

İzleyici, gerek haberlerde, gerekse dizi ve filmlerde, kahramanların olumsuz koşullarda çözümsüzlük yaşadıkları durumlarla sürekli olarak ve neredeyse sistemli bir biçimde karşı karşıya kalmaktadır. Bu gibi durumlarda izleyici, kendisi için önemli olan kişiler ya da en azından izlediği ve özdeşim kurduğu kahramanlar adına çaresizlik duygusu yaşamaya başlar (RTÜK 2004).

1.11. Yurtdışında Yapılmış İlgili Yayın ve Araştırmalar

Postman (1995) televizyon aracılığı ile çocukların, yetişkin dünyasına ait parasal, toplumsal ve cinsel ilişkilere, kavga, çatışma ve şiddet olaylarına, hastalık ve ölümle ilgili ‘sırlar’a maruz kaldığına, bunun ise çocukluğun yok oluşu anlamına geldiğine işaret eder. Yine Postman’a göre, bebekliğin tersine çocukluk biyolojik değil, toplumsal bir inşadır ve bu sosyal gerçekliğe sahip çıkarak çocukların mutluluğunu gözetmek, sağlıklı bir toplum görüşünü savunmak demektir. Öte yandan televizyon haberlerinde ve dizilerde tanık olduğumuz olaylar ve kavramlar, çocuk dünyasına girmesi uygun görülmeyen yetişkin ilişkilerini aksettirmektedir (Postman 1995).

Reglin (1996) tarafından 41 katılımcı ile Kuzey Carolina’ da gerçekleştirilen “Television and Violent Classroom Behaviors: Implications for the Training of Elementary School Teachers” (Televizyon ve Sınıftaki Şiddet Davranışları: İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim Üzerindeki Etkileri İle İlgili Görüşleri) isimli nitel araştırma sonucuna göre eğitimcilerin %87,8’i televizyondaki şiddet sahnelerinin okul ortamında ilkokula giden çocukların saldırgan davranışlar göstermesinde belirgin bir rol oynadığını belirtmişlerdir. Eğitimcilerin %90,3’ü ilkokula giden erkek çocukların televizyondaki şiddet rolü oynayan karakterlerden kız çocuklara göre daha fazla etkilendiklerini belirtmişlerdir. Aynı araştırmada eğitimcilerin %90,2’si okul ortamında şiddet davranışı gösteren çocukların ailelerinin de bu durumdan şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan eğitimcilerin %4,9’u çizgi filmleri sınıflarında öğretim yöntemi olarak kullandıklarını ifade etmişlerdir (Reglin 1996).

En yaygın ve etkin kitle iletişim aracı olan televizyondaki şiddetin, çocuklar üzerindeki etkileri üzerine pek çok araştırma yapılmış olup, bunlardan birinde Amerika’da iki ile on iki yaşları arasındaki çocukların, haftada ortalama yirmi beş saat televizyon izledikleri tespit edilmiştir. Çocuklar ilkokula başlamadan önce yaklaşık beş bin saat televizyon izlemişken, ortaokulun sonuna doğru ortalama bir Amerikan gencinin

zamanının on dokuz bin saatini televizyon ekranının karşısında geçirdiği tespit edilmiştir. Buradan Amerikan çocukların uyanık saatlerinin %30'unu televizyon karşısında geçirdikleri sonucu ortaya çıkmakta olup, bu da ortalama on üç bin öldürme olayına, yüz bin vahşet öyküsüne maruz kalmaları anlamına gelmektedir (Postman ve Powers 1996:11).

Nisan 1999'da ABD'nin Colorado eyaletinde iki öğrencinin bir liseyi basarak 12 öğrenciyi ve bir öğretmeni öldürmesiyle sonuçlanan olayda, bu eylemi gerçekleştiren öğrencilerin katliamdan önce "Katil Doğanlar" filmini defalarca seyrettikleri öğrenilmiştir. 27 Çocuğun şiddet filmlerinde gördüğü bir figürü model alması durumunda trajik sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Bazı kriminal şiddet olaylarıyla TV programlarında sunulan kurgusal olaylar arasında dikkat çekici benzerlikler görülebilmekte, hatta bunların açıkça model alındığı saldırılara, tecavüzlere, cinayetlere rastlanmaktadır (Solak 2007).

Singer and Singer (1980), 28 TV'nin çocuklara etkisi ile ilgili olarak İngiltere'de yaptıkları bir araştırmada, yatılı okulda kalan 13-16 yaş grubundaki çocuklar ikiye ayrılarak bir gruba 15 gün süreyle yalnız komik ve sosyal programlar izlettirilmiş, ikinci gruba ise şiddet içeren filmler gösterilmiştir. Yapılan testler sonucunda birinci grupta hoşgörü, tartışma, iletişim ve gülme düzeyinin; ikinci grupta ise, sözel ve fiziksel saldırganlık düzeyinin yüksek olduğu saptanmıştır.

Science' da yayınlanan bir araştırmada (Johnson, Cohen, Smailes, Kasen, Brook, 2002), 707 bireyden oluşan bir toplum örneğinde televizyon izleme ve saldırgan davranışlar 17 yıl arayla değerlendirilmiş, ergenlikte ve genç yetişkinlikte televizyon izlemede geçen zaman ile diğerlerine karşı gösterilen saldırgan davranışların olasılığı arasında bir bağlantı bulunduğu ortaya konmuştur. Bu bağlantı, önceki saldırgan davranış düzeyi, çocukluk döneminde ihmal edilme, komşu çevresindeki şiddet, ailenin gelir düzeyi, ebeveyn eğitim düzeyi ve psikiyatrik bozukluklar istatistiksel olarak kontrol edildiğinde de anlamlılık düzeyini korumuştur.

Gentile ve arkadaşları (2003) tarafından yapılan "A Longitudinal Study of Children's Media Violence Consumption at Home and Aggressive Behaviors at School" (Çocukların Evde Medyadaki Şiddet Tüketimi ve Okuldaki Saldırgan Davranışlar Üzerine Boylamsal Çalışma) isimli araştırma 2000 ve 2002 yılları arasında üçüncü sınıftan 81, dördüncü sınıftan 44, beşinci sınıftan 111, toplam 236 öğrenci ile yapılmıştır. Gerçekleştirilen bu boylamsal araştırma sonucuna göre çocukların ortalama olarak haftada 23 saat televizyon izlemekte ve 11 saat video oyunu oynamakta oldukları ortaya konulmuştur. Erkek çocukların kız çocuklarından daha fazla televizyon seyrettikleri saptanmıştır. Aynı

araştırma da medyadaki şiddet izleme ile saldırgan eğilimli davranışlar, fiziksel dövüş, fiziksel saldırgan davranışlar arasında pozitif ilişki saptanmıştır.

Amerika'da 100 okulöncesi dönemdeki öğrenci üzerinde yapılan bir çalışmada öğrenciler üç gruba ayrılarak bir gruba Batman ve Süperman gibi çizgi filmler, bir gruba yardımlaşmaya ve işbirliğine dayalı çizgi filmler, bir gruba da her ikisini de içermeyen daha nötr çizgi filmler izlettirilmiştir. Çocuklara bu çizgi filmler izlettirilmeden önce mevcut saldırganlık durumları değerlendirilmiştir. Günde yarım saat, haftada 3 gün olmak üzere 4 hafta süreyle bu çizgi filmleri izleyen çocuklar üzerinde gözlemler yapılmış. Yapılan gözlem sonucunda Batman ve Süperman çizgi filmlerini izleyen çocukların sınıfta ve oyun alanlarında daha hareketli oldukları, oyuncaklara zarar verdikleri, birbirleri ile kavga ettikleri, oyuncakları diğerlerinden kaçırdıkları ve daha saldırgan davrandıkları; işbirliğini ve sosyalleşmeyi öğreten çizgi film izleyen çocukların işbirliği kurdukları, spontan olarak öğretmenlerine yardım önerdikleri, arkadaşları ile pozitif ilişkiler kurdukları; nötral çizgi film izleyen çocukların ise ne çok saldırgan ne de yardımsever davrandıkları saptanmıştır (Murray 1993).

Huesmann ve arkadaşları (2003), tarafından yapılan “Longitudinal Relations Between Children’s Exposure to TV Violence and Their Aggressive and Violent Behavior in Young Adulthood: 1977-1992” (Çocuklukta Televizyondaki Şiddetin İzlenmesi ile Genç Yetişkinlikteki Saldırgan ve Şiddet İçerikli Davranışlar Arasındaki İlişkinin Boylamsal Olarak İncelenmesi: 1977-1992) isimli araştırma Illinois kentinde, birinci ve üçüncü sınıfta okuyan öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. On beş yıl süren boylamsal araştırma sonucunda erken yıllarda televizyondaki şiddeti izleme ile yetişkinlikteki saldırganlık arasında ilişki bulunmuştur.

Psikolog Dr. Jung Bay Ra’nın çocuklar üzerinde yapmış olduğu bir ankette; “Babanızı mı daha çok seviyorsunuz yoksa televizyonu mu?” sorusuna ankete katılan çocukların %44’ü “Annenizi mi daha çok seviyorsunuz televizyonu mu?” sorusuna ise %20’si “televizyonu tercih ediyorum” diye yanıtlamıştır. Bunun nedeni televizyonun çocuklara küçük yaştan itibaren bakıcılık etmesidir.

ABD’de yapılan ve üç yıl süren bir çalışmada 10.000 saate yakın TV programı araştırılmış ve %61’inin şiddet içerdiği saptanmıştır. Her yıl çocukların ve adölesanların 14.000 kadar cinsel örnek, ima ve şaka içeren programlar ve reklamlar izledikleri belirlenmiştir. Yapılan araştırmalar çocuk ve gençlerin sigara ve alkol kullanımında

televizyonun etkili olduğunu, çocukların yasadışı ilaçları ilk kez televizyondan öğrendiklerini göstermektedir (Belviranlı 2008).

Gentile, Linder ve Walsh'ın 2003'te yaptığı çalışmada çocukların evdeki medya tüketiminin, okuldaki saldırgan davranışları ile ilişkisi incelenmiştir. Araştırma sonucunda, televizyonda şiddet içerikli film ve dizi filmleri izleyen öğrencilerin, okulda arkadaşları ve öğretmenlerine karşı saldırgan davrandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca şiddeti gören çocuklarda bunu uygulama eğiliminin yüksek olduğu belirtilmiştir. Aynı çalışmada "İlişkisel saldırganlık" a da dikkat çekilmiştir. İlişkisel saldırganlık; insanlar arasındaki ilişkilerde yaşanabilen psikolojik (sosyal veya duygusal) saldırganlığı tanımlar. İlişkisel saldırganlık, diğer kişilere ve onların ilişkilerine saldırmak amacıyla grubun bir silah olarak kullanıldığı bir tecavüz türüdür. Grup içindeki diğer kişilerin sosyal konumlarını ve ilişkilerini zedelemek ya da tamamen imha etmek için yalanlar, sırlar, ihanetler ve diğer ikiyüzlü taktikler kullanılır. Gizli zorbalık, sosyal saldırganlık, kadınlara karşı zorbalık, aile içi zorbalık olarak da bilinir. İyi bilinen fiziksel saldırganlık formlarına göre daha az bilinir ve bu nedenle de fark edilmesi çok daha zordur.

2. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi: "İlköğretim 4 ve 5. Sınıf öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının, şiddete başvurma eğilimleri ile ilgili görüşleri nelerdir?" şeklinde düzenlenmiştir. Araştırmanın problemine cevap bulabilmek amacıyla alt problemler oluşturulmuştur.

2.1. Alt Problemler

Tezin hazırlanmasındaki amaca uygun olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri ile ilgili görüşleri;

- Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa,
- Öğrencilerin cinsiyetine,
- Öğrencilerin annelerinin eğitim durumuna,
- Öğrencilerin babalarının eğitim durumuna,
- Öğrencilerin aile yapısına (çekirdek, geleneksel, boşanma ile dağılmış) göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma; çocukların kolaylıkla ulaşabilecekleri kitle iletişim araçlarından biri olan televizyonun, ilköğretim I. kademe 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin şiddeti kullanma eğilimleri ile ilgili görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

2.3. Araştırmanın Önemi

Görsel ve işitsel medyanın önemli bir formu olan televizyon günümüzde hemen her evde yer almakta ve herkesi farklı biçimlerde ve düzeylerde etkilemektedir. Televizyondan en çok etkilenen gruplar ise daha çok çocuklar ve gençlerden oluşmaktadır. Televizyon, öğrenmeye en açık oldukları dönemde çocuklar ve gençler için önemli bir sosyalleşme aracıdır. Bu bağlamda, televizyonun toplum üzerine ve özellikle de çocuklar ve gençler üzerine etkisi sosyal bilimler literatüründe en çok araştırılan konular arasında yer alır (Erjem ve Çağlayandereli 2006).

Çağımız insanı, televizyon ile kendisine gidilmeyen, kendisinin bize geldiği bir dünyada yaşamaktadır. Olaylar yaşanmamakta, haber ve görüntü olarak evlerimize birer meta olarak girmekte, gerçek olaylar, yeniden üretilip belli bir söylem içinde verildiklerinden toplumsal bir işlev ve anlam kazandıkları için oluşturulan meta, gerçek olaydan daha fazla önem kazanmaktadır. Televizyonun içeriklerinin düzenlenmesinde hitap ettiği izleyici kitlesinin sosyal, ekonomik ve kültürel seviyesi önemlidir. Özellikle, izleyici kitlenin cinsiyet dağılımına bakıldığında bunların çocuklardan, gençlerden ve kadınlardan oluştuğu görülmektedir (Kocadaş 2005).

Günümüz toplumunda, insan hayatının vazgeçilmez bir parçası olan televizyon ve televizyon programlarının etkisi yadsınamaz bir gerçektir. Televizyon ve diğer kitle iletişim araçları insan hayatına yön verebilen önemli araçlardır. Bu araçlar tamamen savunmasız olan çocukların da davranışsal ve ruhsal durumlarını etkileyip, onların hayatlarına yön verebilmektedir. Şiddetin medyada çok fazla yer aldığı bilinen bir gerçektir. Çocukların zamanlarının büyük bir kısmını televizyon başında geçirdikleri düşünülürse, medyadaki bu şiddetten etkilenmeleri kaçınılmazdır. Şiddet çocuklara bu programlar sayesinde yavaş yavaş aşılmakta ve çocuklar şiddete duyarsızlaştırılıp, şiddete yöneltilmektedirler.

Kitle iletişim araçlarının çocuklarda saldırganlık ve şiddet olaylarının ortaya çıkmasında ve artmasında bir payının bulunup bulunmadığı, varsa derecesinin ne olduğu hala tartışma konusu olmasına rağmen 3500 üzerinde çalışmanın neredeyse tamamı medyadaki şiddetin çocuklar üzerinde olumsuz etkilendiklerinin olduğunu ortaya koymaktadır.

Çalışma, ilköğretim öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının davranışlarına etkisi olup olmadığı ve fiziksel şiddete yaklaşımlarını etkileyip etkilemediğini ortaya konması amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmanın; ilköğretim öğrencilerinin şiddete yönelik eğilimlerinin tespit edilmesi, öğrencileri şiddete yönelten nedenlerin bilimsel olarak araştırılması, anne, baba ve eğitimcilere yol göstermesi, kuramsal ve uygulamalı araştırmalara veri sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

2.4. Varsayımlar

1. Araştırmada kullanılacak veri toplama aracı araştırma amaçlarına uygun verilerin toplanmasında, aranan şartları taşımaktadır.
2. Araştırmada görüşlerine başvuru yapılan öğrencilerin verdikleri yanıtlar gerçek görüşlerini yansıtmaktadır.
3. Uygulanan ölçme araçları ile elde edilen verilerin güvenilirliği ve geçerliği konusunda başvuru uzman görüşleri geçerli ve güvenilirlerdir.

2.5. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2010- 2011 eğitim- öğretim yılında İstanbul ili, Maltepe İlçesi'ndeki, ilköğretim okulu öğrencilerinin uygulanan ölçme aracına verdikleri yanıtlarla sınırlıdır.
2. Bu araştırma, veri toplama araçları açısından; problemin ortaya konmasında ve ölçme aracı sorularının hazırlanmasında literatür taraması ile sınırlıdır.
3. İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddete başvurma eğilimlerini belirlemeye yönelik verilerin toplanması ile kullanılan ölçme aracı ile sınırlıdır.

2.6. Tanımlar

Çocuk: Çocuk, dar anlamda; küçük yaştaki erkek veya kız olarak tanımlanmaktadır (www.tdk.gov.tr/). Birleşmiş Milletler, çocuk için, psikolojiden farklı olarak, şu tanımlı getirmiştir: “Daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, 18 yaşına kadar her insan çocuktur.” Günlük dilde ise çocuk iki anlamda kullanılmaktadır. Birinci anlamda; yetişkinlerden çocukları ayırmak için kullanılır. Burada hangi yaşta çocukluğun bitip yetişkinliğin başladığı tam olarak kestirilmemektedir. Bu durum; bölge, çevre, dinsel görüş ve yaşa göre değişmektedir. (Cılgı 2001).

Şiddet: Şiddet; bir hareketin, bir gücün derecesi, yeğlilik, sertlik; sözcüklerde sert, katı davranış; azarlamada ve cezalandırmada aşırı gitme; inandırma ve anlaşmaya varma yerine kaba kuvvet kullanma olarak tanımlanmaktadır(www.tdk.gov.tr/).

Başka bir tanıma göre şiddet bir kişiye güç veya baskı uygulayarak isteği dışında bir şey yapmak veya yaptırmak; şiddet uygulama eylemi ise zorlama, saldırı, kaba kuvvet, bedensel veya psikolojik acı çektirme ya da işkence, vurma, yaralama olarak tanımlanabilir (Uysal 2003).

Saldırganlık: Saldırganlık kavramı ise “Diğer bir canlı ya da nesneye yönelik incitici ve rahatsız edici davranışlar” olarak tanımlanmaktadır (Boxer ve Tisak 2005).

Saldırganlığın ne olduğunu herkesin bildiği düşünülebilirse de “Hangi davranışlar saldırgan olarak değerlendirilmelidir?” sorusunun yanıtı üzerinde bir anlaşmaya varılmış değildir. Davranışçı ya da sosyal öğrenme yaklaşımlarının da tercih ettiği en yalın tanım “Saldırganlık başkalarını inciten ya da incitebilecek her türlü davranıştır” biçiminde yapılabilir. Ancak bu tanım eylemde bulunan kişinin niyetini göz önüne almamaktadır. Bu nedenle “Saldırganlık başkalarını incitmeyi amaçlayan her türlü davranış ya da eylemdir” şeklinde tanımlanabilir (Özmen 2004).

Televizyon: Görüntünün ve görüntüyle alakalı seslerin aynı anda elektromanyetik dalgalar halinde yayılması prensibine dayanan en mükemmel haberleşme sistemlerinden biridir. Televizyonun temel prensibi, ışık enerjisinin elektrik enerjisine çevrildikten sonra yayınlanması ve alınan elektromanyetik sinyallerin tekrar ışık enerjisine çevrilmesidir. (<http://televizyon.nedir.com>)

BÖLÜM II

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örneklem, ölçme araçlarının hazırlanması ve uygulanması; verilerin toplanması ve bu verilerin analizinde kullanılan istatistiksel işlemler açıklanmıştır.

1. Araştırma Modeli

Araştırma var olan durumu olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçladığı için betimsel bir çalışmadır. Araştırma genel tarama modelinde bir çalışmadır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar 2007).

2. Evren ve Örneklem

Evren (population), araştırma sonuçlarının genellenmek istendiği elemanlar bütünüdür. Bu bütün, ortak özellikleri olan canlı ya da cansız her türlü elemanı içerebilir (Karasar 2009). Örneklem belli bir evrenden, belli kurallara göre seçilmiş ve seçildiği evreni temsil yeterliği kabul edilen küçük kümedir. Araştırmalar, çoğunlukla, örneklem kümeler üzerinde yapılır ve alınan sonuçlar, ilgili evrene genellenebilir (Karasar 2009).

Araştırmanın evrenini İstanbul İli Maltepe İlçesi İlköğretim Okullarının 4 ve 5. sınıflarında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın random olarak belirlenen örneklem grubunu, 2011–2012 eğitim öğretim yılında İstanbul İli Maltepe İlçesi İlköğretim Okullarının 4 ve 5. sınıflarında okuyan öğrencilerden ulaşılan 1120 ilköğretim okulu öğrencisi oluşturmaktadır. Söz konusu okullar, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmekte olan devlet okullardır.

3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Konuyla ilgili literatür taraması yapıldıktan sonra, araştırmanın amacına yönelik bir veri toplama aracı geliştirilmiştir. Veri toplama aracı 43 maddeden oluşmaktadır. 43

maddeden 18 tanesi likert tipi ölçeğe göre hazırlanmıştır. Bu maddelerden 8 tanesi ikili derecelendirme ölçeği ile hazırlanmış olup, seçenekler evet, hayır olarak seçilmiş; maddelerden 10 tanesinde ise üçlü derecelendirme ölçeği kullanılmış ve seçenekler evet, hayır, bazen olarak verilmiştir.

Veri toplama aracının ilk hali, bu maddelerin doğruluk derecesini kontrol etmek amacıyla uzman görüşüne sunulmuştur. Maddelerin konuyla ilgisi, tutarlılığı, olumlu ya da olumsuz ayırımının doğruluk derecesi uzman yargısıyla belirlenmiştir. Test-tekrar test yapılarak geçerlilik saptanmıştır. Bu araştırmada ölçeğin güvenilirliğini ölçmek için ise Cronbach Alfa katsayısına bakılmıştır. İlköğretim Öğrencilerinin İzledikleri Televizyon Programlarının, Şiddete Başvurma Eğilimleri'ni ölçmek amacıyla hazırlanan veri toplama aracı için iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) 0.93 olarak hesaplanmıştır. Bu durumda geliştirilen ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu yargısına ulaşılmıştır. Elde edilen yüksek katsayının ardından, veri toplama aracı öğrencilere uygulanmıştır.

Uygulanan 1120 anket formunda şu değişkenler ölçülmüştür:

- Sınıf
- Cinsiyet
- Anne eğitim durumu
- Baba eğitim durumu
- Aile yapısı

Veri toplama aracı, İstanbul İli Valiliği ile Milli Eğitim Müdürlüğü'nden 2 Haziran 2011 tarihinde alınan izin ile uygulanmıştır. 43 maddelik veri toplama aracı, testin bir bütün olarak aynı değişkeni ölçüp ölçmediğini anlamak ve gerekli düzeltmeleri yapmak amacıyla İstanbul İli Maltepe İlçesi'ndeki ilköğretim okullarından örnekleme temsil eden sekiz ilköğretim okulunda öğrenim gören 1120 tane 4 ve 5. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Uygulama sırasında öğrencilere araştırmacı tarafından veri toplama aracı ile ilgili açıklamalar yapılmış ve ayrıca öğrencilerden anlaşılmayan maddeleri belirtmeleri ya da işaretlemeleri istenmiştir.

Ön deneme uygulamasından sonra veriler kontrol edilerek SPSS 15 (Statistical Package For Social Sciences) paket programından yararlanılarak maddelerin birbiriyle ve madde-toplam puanlar arasındaki korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Bu hesaplama yapılırken Ki Kare Testi kullanılmıştır. Kategorik bir değişkenin düzeylerine giren birey ya da nesnelerin, anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini test eden tek örneklem için Ki-

kare testi, bir iyi uyum testidir. Test, gerçekte, değişkenin her bir kategorisinde gözlenen sayıların, kategoriler için beklenen sayılardan farkının anlamlılığını inceler (Büyüköztürk 2011). Anlamlılık seviyesi olarak 0,005 kullanılmış olup; $p < 0,005$ olması durumunda, anlamlı farklılık olduğu, $p > 0,005$ olması durumunda ise anlamlı bir farklılık olmadığı belirtilmiştir. Analizler sonunda, sonuçlar tablolar halinde “Bulgular ve Yorumlar ” bölümünde değerlendirilmiştir.

4. Verilerin Toplanması

Araştırma sürecinin başında veri toplama araçlarının bir örneği ile araçları uygulama isteğini belirten bir dilekçe Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü kanalıyla yazışmalar yapılarak, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü’nden gerekli onay ve izinler alınmıştır. Bu izin belgelerinin bir örneği “Ekler” bölümünde bulunmaktadır. Veri toplama aracının uygulamasını araştırmacı gerçekleştirmiştir.

43 maddelik veri toplama aracı, 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılı I. Döneminde İstanbul İli Maltepe İlçesi’nde toplam 8 okuldaki 1120 4. ve 5. Sınıf öğrencisine uygulanmıştır.

5. Verilerin Analizi

Veriler, SPSS (Statistical Package For Social Sciences) paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Buna göre, frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, Ki Kare Testi yapılmış ve sonuçlar analiz edilmeye çalışılmıştır. Değişkenlerin betimlenmesi için frekans ve yüzde kullanılmıştır. Frekans dağılımı, her bir verinin yinelenme sayısını gösteren bir tablodur. Sayısal olarak ya da grafikler şeklinde ifade edilebilir. Sembölü “f”dir (Karasar 2009: 209). Bir puanın yüzdeliği, aynı ölçek üzerinde, kendinden büyük ve küçük puanların bütün ve küçük puanların bütün içindeki oranlarını gösteren değerdir (Karasar 2009: 210). Araştırmanın genel değerlendirmesi aritmetik ortalama ve standart sapma ile yapılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada ele alınan amaçlar doğrultusunda okullardan toplanan anketlerden elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Bulgular bölümünde önce örneklem grubunun genel yapısını tanıtıcı frekans ve yüzde dağılımlarına kısa açıklamaları ile birlikte yer verilmiştir. Daha sonra ise anket ile elde edilen veriler araştırmanın amaçları ve bu amaçların sunulduğu sırasına göre istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur.

1. Grubun Genel Yapısına Uygun Frekans ve Yüzdeler

Araştırma ile elde edilen ve örneklem grubunu oluşturan 1120 öğrenciye ait verilerin frekans ve yüzde dağılımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.1: Sınıf Değişkenine Ait Dağılım

<i>Sınıf Seviyesi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
4. Sınıf	550	49,1	49,1	49,1
5. Sınıf	570	50,9	50,9	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin, %49,1 'ini 4. sınıf öğrencileri, kalan diğer %50,9'unu ise 5. sınıf öğrencilerinden oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 3.2: Yaş Değişkenine Ait Dağılım

<i>Yaş</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
10	526	47	47	47
11	587	52	52,4	99,4
12	7	1	0,6	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %47'sinin 10 yaş, %52'sinin 11 yaş, %1'inin 12 yaş grubu öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3.3: Cinsiyet Değişkenine Ait Dağılım

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Kız	561	50,1	50,1	50,1
Erkek	559	49,9	49,9	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %50,1'inin kız, %49,9'unun erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3.4: Kardeş Sayısı Değişkenine Ait Dağılım

<i>Kardeş sayısı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
0	380	33,9	33,9	33,9
1	484	43,2	43,1	77,1
2	203	18,1	18,1	95,3
3	42	3,8	3,8	99
4	11	1	1	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %33,9'unun tek çocuk olduğu, %43,2'sinin 1, %18,1'inin 2, %3,8'inin 3, %1'inin ise 4 kardeşinin olduğu görülmektedir.

Tablo 3.5: Öğrencilerin Anne ve Babalarının Eğitim Düzeylerine Ait Dağılım

		Okuryazar değil	Okuryazar	İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	Üniversite Mezunu	Toplam
Anne	<i>f</i>	72	25	389	160	275	199	1120
	%	6,4	2,2	34,7	14,3	24,6	17,8	100
	Geç. %	6,4	2,2	34,7	14,3	24,6	17,8	100
	Yığ. %	8,7	2,2	43,4	57,7	82,2	100	
Baba	<i>f</i>	45	13	271	179	335	277	1120
	%	4,2	1,2	24,2	16	29,9	24,7	100
	Geç. %	4,2	1,2	24,2	16	29,9	24,7	100
	Yığ. %	5,4	1,2	29,6	45,6	75,3	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin annelerinin %2,2'si, babalarının %1,2'si okuma yazma bilmekte, annelerin %6,4'ü, babaların %4,2'si okuma yazma bilmemektedir. Ayrıca deneklerin annelerinin %34,7'si, babalarının %24,2'si ilköğretim, annelerin %14,3'ü, babaların %16'sı ortaokul, annelerin %24,6'sı, babaların %29,9'u lise, annelerin %17,8'i, babaların ise %24,7'si üniversite mezunudur.

Tablo 3.6: Öğrencilerin Anne ve Babalarının Mesleklerine Ait Dağılım

		Hayvancılık/ Çiftçi	Ev Hanımı	Memur	Emekli Memur	İşçi	Emekli İşçi	Ticaret/ Esnaf	İşsiz	Toplam
Anne	<i>f</i>	15	768	124	7	152	14	37	3	1120
	%	1,3	68,6	11,1	0,6	13,6	1,3	3,3	0,3	100
	Geç. %	1,3	68,6	11,1	0,6	13,6	1,3	3,3	0,3	100
	Yığ. %	1,3	69,9	81	81,6	95,2	96,4	99,7	100	
Baba	<i>f</i>	15		124	16	617	54	252	42	1120
	%	1,3		11,1	1,4	55,1	4,8	22,5	3,8	100
	Geç. %	1,3		11,1	1,4	55,1	4,8	22,5	3,8	100
	Yığ. %	1,3		12,4	13,8	68,9	73,8	96,3	100	

Tabloya bakıldığında araştırmaya katılan deneklerin annelerinin %1,3'ü, babalarının %1,3'ü hayvancılık yapmaktadır. Annelerin %68,6'sı ise ev hanımıdır. Ayrıca annelerinin %11,1'i, babalarının %11,1'i çalışan memur, annelerin %0,6'sı, babaların %1,4'ü emekli memur, annelerin %13,6'sı, babaların %55,1'i çalışan işçi, annelerin %1,3'ü, babaların %4,8'i emekli işçi, annelerin %3,3'ü, babaların %22,5'i esnaftır. Annelerin %3'ü babaların ise %3,8'i işsizdir.

Tablo 3.7: Aile Yapısı Değişkenine Ait Dağılım

<i>Aile Yapısı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Çekirdek aile	893	79,7	79,7	79,7
Geniş aile	161	14,4	14,4	94,1
Boşanma ile dağılmış aile	52	4,6	4,6	98,8
Anne vefat etmiş aile	2	0,2	0,2	98,9
Baba vefat etmiş aile	10	0,9	0,9	99,8
Anne- baba şehir dışında	2	0,2	0,2	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %79,7'sinin çekirdek aile yapısına, %14,4'ünün geniş aile, %4,6'sının boşanma ile dağılmış aile, %0,2'sinin annenin vefat ettiği aile, %0,9'unun babanın vefat ettiği aile, %0,2'sinin anne ve babanın çocuklardan uzak olduğu aile yapısına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 3.8: Ailenin Aylık Geliri Değişkenine Ait Dağılım

<i>Aylık Gelir</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
700 TL'den az	106	9,5	9,5	9,5
700- 1000	248	22,1	22,1	31,6
1000- 1250	274	24,5	24,5	56,1
1250- 1500	181	16,2	16,2	76,2
1500 TL üzeri	311	27,8	27,8	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %9,5'inin gelir düzeyinin 700 TL'den az, %22,1'inin gelir düzeyinin 700 ile 1000 TL arasında, %24,5'inin gelir düzeyinin 1000 ile 1250 TL arasında, %16,2'sinin gelir düzeyinin 1250 ile 1500 TL arasında, %27,8'inin gelir düzeyinin 1500 TL üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3.9: Öğrencilerin Kendilerine Ait Bir Odası Olması veya Olmaması Durumuna Ait Dağılım

<i>Kendisine ait oda</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Var	751	67,1	67,1	67,1
Yok	369	32,9	32,9	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerden %67,1'inin kendisine ait bir odası var iken; %32,9'unun kendisine ait bir odası olmadığı görülmektedir.

Tablo 3.10: Öğrencilerin Kendilerine Ait Bir Televizyonları Olup Olmaması Durumuna Ait Dağılım

<i>Odada televizyon</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Var	277	24,7	24,7	24,7
Yok	843	75,3	75,3	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerden %24,7'sinin odasında bir televizyon bulunurken, %75,3'ünün odasında bir televizyon bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 3.11: Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanalı Değişkenine Ait Dağılım

<i>TV Kanalı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Kanal D	248	22,1	22,1	22,1
Show TV	284	25,4	25,4	47,5
Star	121	10,8	10,8	58,3
ATV	110	9,8	9,8	68,1
TRT	21	1,9	1,9	70
STV	17	1,5	1,5	71,5
Kanal 7	12	1,1	1,1	72,6
Cartoon Network	224	20	20	92,6
Kanal D Çocuk	13	1,2	1,2	93,8
Yumurcak TV	70	6,3	6,3	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %22,1'i Kanal D, %25,4'ü Show TV, %10,8'i Star, %9,8'i ATV, %1,9'u TRT, %1,5'i STV, %1,1'i Kanal 7, %20'si Cartoon Network, %1,2'si Kanal D Çocuk, %6,3'ü Yumurcak Çocuk isimli televizyon kanalını izlemektedir.

Tablo 3.12: Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine Ait Dağılım

<i>TV izleme süresi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
1 saat	352	31,4	31,4	31,8
2-3 saat	583	52,1	52,1	83,5
4-6 saat	153	13,7	13,7	97,1
7 saatten fazla	32	2,9	2,9	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %31,4'ünün günde 1 saat, %52,1'inin günde 2- 3 saat, %13,7'sinin günde 4- 6 saat, % 32'sinin günde 7 saatten fazla televizyon izlediği görülmektedir.

Tablo 3.13: Öğrencilerin Televizyon İzleme Saatlerini Kimin Belirlediğine Ait Dağılım

<i>TV izleme saatini belirleyen kişi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Kendisi	474	42,3	42,3	42,3
Anne	435	38,8	38,8	81,1
Baba	180	16,1	16,1	97,2
Diğer aile büyükleri	31	2,8	2,8	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğine, araştırmaya katılan deneklerin %42,3'ünün televizyon izleme saatlerini kendisinin, %38,8'inin televizyon izleme saatlerini annesinin, %16,1'inin televizyon izleme saatlerini babasının, %31'inin televizyon izleme saatlerini de diğer aile büyüklerinin belirlediği görülmektedir.

Tablo 3.14: Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Programı Türlerine Ait Dağılım

<i>Program Türleri</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Çizgi film	321	28,7	28,7	28,7
Dizi film	485	43,3	43,3	72
Sinema	93	8,3	8,3	80,3
Haber	43	3,8	3,8	84,1
Belgesel	68	6,1	6,1	90,2
Müzik ve eğlence	110	9,8	9,8	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %28,7'sinin çizgi film, %43,3'ünün dizi film, %8,3'ünün sinema, %3,8'inin haber, %6,1'inin belgesel, %98'inin ise müzik ve eğlence programı izlediği görülmektedir.

Tablo 3.15: Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine Ait Dağılım

<i>Amaçlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Dinlenmek ve eğlenmek	274	24,5	24,5	24,5
Haber almak ve öğrenmek	128	11,4	11,4	35,9
Eğlenmek ve öğrenmek	512	45,7	45,7	81,6
Vakit geçirmek	206	18,4	18,4	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %24,5'inin TV izleme amacının dinlenmek ve eğlenmek, %11,4'ünün TV izleme amacının haber almak ve öğrenmek, %45,7'sinin TV izleme amacının eğlenmek ve öğrenmek, %18,4'ünün TV izleme amacının vakit geçirmek olduğu görülmektedir.

Tablo 3.16: Öğrencilerin Başarı Durumlarına Ait Dağılım

<i>Başarı durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Çok iyi	452	40,4	40,4	40,4
İyi	474	42,3	42,3	82,7
Orta	170	15,2	15,2	97,9
Zayıf	17	1,5	1,5	99,4
Çok zayıf	7	0,6	0,6	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %40,4'ünün başarı durumunun çok iyi, %42,3'ünün başarı durumunu iyi, %15,2'sinin başarı durumunun orta, %1,5'inin başarı durumunun zayıf, %0,6'sının başarı durumunun çok zayıf olduğu görülmektedir.

Tablo 3.17: Beğenilerek İzlenen Yerli Dizilere Ait Dağılım

<i>Yerli dizi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Kurtlar Vadisi	139	12,4	12,4	12,4
Kavak Yelleri	24	2,1	2,1	14,5
Muhteşem Yüzyıl	83	7,4	7,4	21,9
Cennet Mahallesi	38	3,4	3,4	25,3
Öyle Bir Geçer Zaman Ki	341	30,4	30,4	55,7
Deniz Yıldızı	30	2,7	2,7	58,4
Behzat Ç	110	9,8	9,8	68,2
Arka Sıradakiler	182	16,3	16,3	84,5
Arka Sokaklar	90	8	8	92,5
Küçük Sırlar	83	7,4	7,4	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin beğenerek izledikleri dizilerden %12,4'ünün Kurtlar Vadisi, %2,1'inin Kavak Yelleri, %7,4'ünün Muhteşem Yüzyıl, %3,4'ünün Cennet Mahallesi, %30,4'ünün Öyle Bir Geçer Zaman Ki, %2,7'sinin Deniz Yıldızı, %9,8'inin Behzat Ç., %16,3'ünün Arka Sıradakiler, %8'inin Arka Sokaklar, %7,4'ünün Küçük Sırlar isimli diziler olduğu görülmektedir.

Tablo 3.18: Öğrencilerin Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine Ait Dağılım

<i>TV Programını nasıl izler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Hiç kaçırmadan	309	27,6	27,6	27,6
Bazen	351	31,3	31,3	58,9
Ödevlerden zaman kaldığında	443	39,6	39,6	98,5
Anne ve babadan habersiz	17	1,5	1,5	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, "Severek izlediğin programı nasıl izlersin?" sorusuna araştırmaya katılan deneklerin, % 27,6'sı hiç kaçırmadan, %31,3'ü bazen, %39,6'sı ödevlerden zaman kaldığında, %1,5'i ise anne ve babamdan habersiz izlerim cevabını vermişlerdir.

Tablo 3.19: Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediğine Ait Dağılım

<i>Televizyonu kiminle izler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Yalnız	227	20,3	20,3	20,3
Anne ve baba	635	56,7	56,7	77
Kardeşler	258	23	23	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, “Televizyonu kiminle izlersin?” sorusuna araştırmaya katılan deneklerin %20,3’ü yalnız, %56,7’si anne ve babamla, %23’ü ise kardeşimle izlerim cevabını vermiştir.

Tablo 3.20: Öğrencilerin Yatış Saatlerine Ait Dağılım

<i>Yatış saati</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
20- 21	470	42	42	42
22- 23	567	50,6	50,6	92,6
24-01	83	7,4	7,4	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %42’sinin 20 ile 21 saatleri arasında, %50,6’sının 22-23 saatleri arasında, %7,7’sinin ise 24 ile 01saatleri arasında yattıkları görülmektedir.

Tablo 3.21: Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkında Ne Düşündüklerine Ait Dağılım

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
TV olmasa da olur	441	39,4	39,4	39,4
TV olmasa daha iyi olur	117	10,4	10,4	49,8
TV'den vazgeçemem	219	19,6	19,6	69,4
TV'siz bir hayat düşünmem	343	30,6	30,6	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, “Televizyonsuz bir hayat hakkında ne düşünüyorsun?” sorusuna, araştırmaya katılan deneklerin %39,4’ü televizyon olmasa da olur, %10,4’ü

televizyon olmasa daha iyi olur, %19,6'sı televizyon vazgeçemeyeceğim bir araçtır, %30,6'sı televizyonsuz bir hayat düşünemiyorum yanıtını vermişlerdir.

Tablo 3.22: Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına Ait Dağılım

<i>Kahraman</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Polat Alemdar (Kurtlar Vadisi)	162	14,5	14,5	14,5
Memati (Kurtlar Vadisi)	34	3	3	17,5
Bakugan	30	2,7	2,7	20,2
Ben 10	17	1,5	1,5	21,7
Hürrem (Muhteşem Yüzyıl)	89	7,9	7,9	29,6
Mete (Öyle Bir Geçer Zaman Ki)	262	23,4	23,4	53
Aslı (Kavak Yelleri)	95	8,5	8,5	61,5
Mesut (Arka Sokaklar)	155	13,8	13,8	75,3
Oktay (Arka Sıradakiler)	32	2,9	2,9	78,2
Gamze (Arka Sıradakiler)	161	14,4	14,4	92,6
Harun (Behzat Ç.)	28	2,5	2,5	95,1
Behzat (Behzat Ç.)	55	4,9	4,9	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %14,5'i Polat Alemdar, %3'ü Memati, %2,7'si Bakugan, %1,5'i Ben 10, %7,9'u Hürrem, %23,4'ü Mete, %8,5'i Aslı, %13,8'i Mesut, %2,9'u Oktay, %14,4'ü Gamze, %2,5'i Harun, %4,9'u Mesut'un yerinde olmak istemektedirler.

Tablo 3.23: Öğrencilerin Belirtilen Sorular Verdikleri Yanıtlara Ait Dağılım

<i>Sorular</i>		<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Bazen</i>	<i>Toplam</i>
Şiddet içeren programları izlemekten hoşlanır mısınız?	<i>f</i>	479	421	220	1120
	<i>%</i>	42,8	37,6	19,6	100
Kavga ederken TV kahramanları aklına gelir mi?	<i>f</i>	381	514	225	1120
	<i>%</i>	34	45,9	20,1	100
İzlediğin TV programının etkisinde kalır mısınız?	<i>f</i>	353	398	369	1120
	<i>%</i>	31,5	35,5	32,9	100
TV kahramanlarını veya karakterleri taklit eder misin?	<i>f</i>	521	409	190	1120
	<i>%</i>	46,5	36,5	17	100
Kahramanların isimlerini takma ad olarak kullanır mısınız?	<i>f</i>	390	480	250	1120
	<i>%</i>	34,8	42,9	22,3	100
Kahramanların isimlerini oyuncaklarına verir misin?	<i>f</i>	261	531	328	1120
	<i>%</i>	23,3	47,4	29,3	100
Televizyon kahramanlarını oyununa katar mısınız?	<i>f</i>	423	488	209	1120
	<i>%</i>	37,8	43,6	18,7	100
Televizyon kahramanlarını resimlerine katar mısınız?	<i>f</i>	339	406	375	1120
	<i>%</i>	30,3	36,3	33,5	100
Kavga ederken televizyon kahramanları aklına gelir mi?	<i>f</i>	324	454	342	1120
	<i>%</i>	28,9	40,5	30,5	100

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %42,8'i şiddet içerikli programları izlemekten hoşlanırken; %37,6'sı hoşlanmamakta, %19,6'sı ise bazen hoşlanmaktadır. Deneklerin %34'ünün kavga ederken, TV kahramanları aklına gelirken; %45,9'unun aklına gelmemekte, %20,1'inin ise bazen aklına gelmektedir. Deneklerin %31,5'i izlediği TV programının etkisinde kalıyorken, %35,5'i etkisinde kalmamakta, %32,9'u ise bazen etkisinde kalmaktadır. Deneklerin %34,5'i izlediği televizyon kahramanını taklit ediyorken, %36,5'i taklit etmemekte, %17'si ise bazen taklit etmektedir. Deneklerin %34,8'i kahramanların isimlerini takma ad olarak kullanırken, %42,9'u kullanmamakta, %22,3'ü ise bazen kullanmaktadır. Deneklerin %23,3'ü kahramanların isimlerini oyuncaklarına verirken, %47,4'ü vermemekte, %29,3'ü ise bazen vermektedir. Deneklerin %37,8'i kahramanları oyunlarına katarken, %43,6'sı katmamakta, %27,6'si ise bazen katmaktadır. Deneklerin %30,3'ü kahramanları resimlerine katarken, %36,3'ü katmamakta, %33,5'i ise bazen katmaktadır. Deneklerin %28,9'unun kavga ederken TV kahramanları aklına gelirken, %40,5'inin gelmemekte, %30,5'inin ise bazen gelmektedir.

Tablo 3.24: Öğrencilerin Belirtilen Sorular Verdikleri Yanıtlara Ait Dağılım

<i>Sorular</i>		<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Toplam</i>
Şiddet içeren bir tartışma yaşadın mı?	<i>f</i>	612	508	1120
	<i>%</i>	54,6	45,4	100
Grup halinde bir kavgaya karıştın mı?	<i>f</i>	575	545	1120
	<i>%</i>	51,3	48,7	100
Şiddet sahnelerini kardeşine veya arkadaşına uygular mısın?	<i>f</i>	221	899	1120
	<i>%</i>	19,7	80,3	100
Kavga ederken ya da sinirlendiğinde küfür eder misin?	<i>f</i>	171	949	1120
	<i>%</i>	15,3	84,7	100
Küfür etmek seni rahatlatıyor mu?	<i>f</i>	127	993	1120
	<i>%</i>	11,3	88,7	100
TV kahramanlarının kötü sözlerini taklit eder misin?	<i>f</i>	577	543	1120
	<i>%</i>	51,5	48,5	100

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %54,6'sı şiddet içerikli bir tartışma yaşarken, %45,4'u yaşamamıştır. Deneklerin %51,3'ü grup halinde bir kavgaya karışmışken, %48,7'si karışmamıştır. Deneklerin %19,7'si televizyonda izlediği şiddet sahnelerini kardeşine veya arkadaşına uygularken, %80,3'ü uygulamamıştır. Deneklerin %15,3'ü küfür ederken, %84,7'si küfür etmemektedir. Deneklerin %11,3'ü küfür ettiğinde rahatlarken, %88,7'si rahatlamamaktadır. Deneklerin %51,5'i televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit ediyorken, %48,5'i taklit etmemektedir.

Tablo 3.25: Öğrencilerin Okulda veya Mahallede Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına Ait Dağılım

<i>Yapılan davranışlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Karışmadan izlerim	75	6,7	6,7	6,7
Ayırmaya çalışırım	399	35,6	35,6	42,3
Ben de katılırım	283	25,3	25,3	67,6
Büyüklerle haber veririm	242	21,6	21,6	89,2
Ortamdan uzaklaşıyorum	121	10,8	10,8	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %6,7'si arkadaşları kavga ederken, kavgaya karışmadan izlerken, %35,6'sı arkadaşlarını ayırmaya çalışır, %25,3'ü kavgaya katılır, %21,6'sı büyüklere haber verir, %10,8'i kavga edilen ortamdan uzaklaşır.

Tablo 3.26: Öğrencilere Göre, Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuna Ait Dağılım

<i>TV'nin zararlı yönleri</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Ders çalışmayı engelliyor	395	35,3	35,3	35,3
Kendine bağımlı yapıyor	468	41,8	41,8	77,1
Şiddeti öğretiyor	164	14,6	14,6	91,7
Dini, ahlaki açıdan zararlı	67	6	6	97,7
Örf ve adetleri değiştiriyor	26	2,3	2,3	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %35,3'ü televizyon ders çalışmayı engellediği için, %41,8'i kendine bağımlı hale getirdiği için, %14,6'sı şiddeti öğrettiği için, %6'sı dini ve ahlaki açıdan, %2,3'ü ise örf ve adetleri değiştirdiği için zararlı bulunmaktadır.

Tablo 3.27: Öğrencilerin Şiddet Sahneleri Çıktığı Zaman Ne Yaptıklarına Ait Dağılım

<i>Yapılanlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
TV kanalını değiştirir	333	29,7	29,7	29,7
TV'nin sesini açar	308	27,5	27,5	57,2
Sahneyi dikkatle izler	396	35,4	35,4	92,6
TV'yi kapatır	83	7,4	7,4	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %29,7'si televizyonda şiddet sahneleri çıktığında televizyon kanalının değiştirirken, %27,5'i televizyonun sesini açmakta, %35,4'ü sahneyi dikkatle izlemeye başlamakta, %7,4'ü ise televizyonu kapatmaktadır.

Tablo 3.28: Öğrencilerin Arkadaşlarına Kızdıklarında Ne Yaptıklarına Ait Dağılım

<i>Yapılanlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Öğretmenine şikâyet eder	257	22,9	22,9	22,9
Uyarır	717	64	64	87
Uyarmadan vurur	103	9,2	9,2	96,2
Yardım alıp kavga çıkarır	43	3,8	3,8	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %22,9'unun arkadaşına kızdığında öğretmene şikâyet ettiği, %64'ünün arkadaşını uyardığı, %9,2'sinin ise arkadaşını uyarmadan ona vurduğu, %3,8'inin de diğer arkadaşlarından yardım alarak kavga çıkardığı görülmektedir.

Tablo 3.29: Öğrencilerin Bir Televizyon Kahramanı Olabilselerdi, Arkadaşları Kavga Ederken Nasıl Davranacaklarına Ait Dağılım

<i>Yapılanlar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Süper güçlerimi kullanarak onları ayırıyorum	644	57,5	57,5	57,5
Görünmez olup ben de kavgaya katılırdım	269	24	24	81,5
Gizli güçlerimi kullanarak onları cezalandırırım	132	11,8	11,8	93,3
Özel güçlerimle onları döverek eğlenirim	75	6,7	6,7	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %57,5'sinin, eğer bir televizyon kahramanı olabilselerdi arkadaşları kavga ederken süper güçlerini kullanarak onları ayırmaya çalışacağı, %24'ünün görünmez olup kavgaya katılacağı, %11,8'inin gizli güçlerini kullanarak onları cezalandıracağı, % 6,7'sinin ise özel güçlerini kullanıp, onları döverek eğleneceği görülmektedir.

Tablo 3.30: Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının (Film, dizi ya da çizgi film karakterleri) Gerçek Dünyada Yaşayıp Yaşamadıklarına İlişkin Düşüncelerine Ait Dağılım

<i>Düşünceler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Geç. %</i>	<i>Yığ. %</i>
Evet yaşıyordur	392	35	35	35
Hayır yaşamıyordur	453	40,4	40,4	75,4
Emin değilim	275	24,6	24,6	100
Toplam	1120	100	100	

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan deneklerin %35,5'i televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşadıklarını, %40,4'ü gerçek dünyada yaşamadıklarını, %24,6'sı ise yaşayıp yaşamadıklarından emin olmadıklarını belirtmişlerdir.

2. Araştırmada Sınıf Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

Tablo 3.31: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri üzerindeki etkisinin, sınıf değişkenine göre analizi için Ki Kare Testi uygulanmıştır. Sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

		Kanal D	Show TV	Star	ATV	TRT	STV	Kanal 7	Cartoon Network	Kanal D Çocuk	Yumurcak TV	TOPLAM
4. Sınıf	N	103	121	62	57	15	10	9	127	2	44	550
	%	18,7	22	11,3	10,4	2,7	1,8	1,6	23,1	0,4	8	100,0
5. Sınıf	N	145	163	59	53	6	7	3	97	11	26	570
	%	25,4	28,8	10,4	9,3	1,1	1,2	0,5	17	1,9	4,6	100,0
TOPLAM	N	248	284	121	110	21	17	12	224	13	70	1120
	%	22,1	25,4	10,8	9,8	1,9	1,5	1,1	20	1,2	6,3	100,0

$$\chi^2 = 35,46 \quad sd = 9 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; 4. sınıf öğrencileri arasında en çok izlenen TV kanalı %23,1 oranla Cartoon Network iken, 5. sınıf öğrencileri arasında en çok izlenen TV kanalı %28,8 ile Show TV olmuştur. Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=9, n=1120)= 0,000, p<0,05. Başka bir ifade ile

öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile en çok izledikleri TV kanalı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.32: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular

		1 Saat	2- 3 Saat	4- 6 Saat	7 Saatten Fazla	TOPLAM
4. Sınıf	N	181	275	79	15	550
	%	32,9	50	14,4	2,7	100
5. Sınıf	N	171	308	74	17	570
	%	30	54	13	3	100
TOPLAM	N	352	583	153	32	1120
	%	31,4	52,1	13,7	2,9	100

$$\chi^2 = 2,08 \quad sd = 3 \quad p = 0,555$$

Tabloda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; “Günde kaç saat televizyon izliyorsun?” sorusuna 4. sınıf öğrencilerinin %32,9’u günde 1 saat, %50’si 2-3 saat, %14,4’ü 4-6 saat, %2,7’si ise 7 saatten fazla cevabını vermiştir. Aynı soruya 5. Sınıf öğrencilerinin %30’u 1saat, %54’ü 2-3 saat, %13’ü 4-6 saat, %3’ü ise 7 saatten fazla cevabını vermiştir. Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin, günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,555, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile en çok izledikleri TV kanalı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.33: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular

		Ben	Anne	Babam	Diğer	TOPLAM
4. Sınıf	N	222	229	84	15	550
	%	40,4	41,6	15,3	2,7	100
5. Sınıf	N	252	206	96	16	570
	%	44,2	36,1	16,8	2,8	100
TOPLAM	N	474	435	180	31	1120
	%	42,3	38,8	16,1	2,8	100

$$\chi^2 = 3,59 \quad sd = 3 \quad p = 0,309$$

Tabloda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre televizyon izleyeceği saatleri kimin belirleyeceğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; “Televizyon izleyeceğin saatleri kim belirler?” sorusuna 4. sınıf öğrencilerinin %40,34’ü ben, %41,6’sı annem, %15,3’ü babam, %2,7’si ise diğer aile büyükleri cevabını vermiştir. Aynı soruya 5. sınıf öğrencilerinin %44,2’si ben, %36,1’i annem, %16,8’i babam, %2,8’i ise diğer aile büyükleri karar verir cevabını vermiştir. Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(\text{sd}=3, n=1120)= 0,309, p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile en çok izledikleri TV kanalı arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.34: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular

		Çizgi film	Dizi	Sinema	Haber	Belgesel	Eğlence	TOPLAM
4. Sınıf	N	177	232	55	16	30	40	550
	%	32,1	42,1	10	2,9	5,4	7,2	100
5. Sınıf	N	144	253	38	27	38	70	570
	%	25,2	44,3	6,6	4,7	6,6	12,2	100
TOPLAM	N	321	485	93	43	68	110	1120
	%	28,6	43,3	8,3	3,8	6,0	9,8	100

$$\chi^2 = 18,89 \quad \text{sd} = 5 \quad p = 0,002$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programlara ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2 (\text{sd}=5, n=1120)= 0,002, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonda en çok izledikleri programlara ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.35: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Dinlenmek Eğlenmek	Haber Almak	Eğlenmek Öğrenmek	Vakit Geçirmek	TOPLAM
4. Sınıf	N	133	69	238	110	550
	%	24,1	12,5	43,2	20	100
5. Sınıf	N	141	59	274	96	570
	%	24,7	10,3	48,0	16,8	100
TOPLAM	N	274	128	512	206	1120
	%	24,4	11,4	45,7	18,3	100

$$\chi^2 = 4,14 \quad sd = 3 \quad p = 0,247$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,247, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.36: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

		Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf	TOPLAM
4. Sınıf	N	246	217	73	10	4	550
	%	44,7	39,5	13,3	1,8	0,7	100
5. Sınıf	N	206	257	97	7	3	570
	%	36,1	45,1	17	1,2	0,5	100
TOPLAM	N	452	474	170	17	7	1120
	%	40,4	42,3	15,2	1,5	0,6	100

$$\chi^2 = 10,62 \quad sd = 4 \quad p = 0,031$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin başarı durumlarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=4, n=1120)= 0,031, $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa ile başarı durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.37: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular

	4. Sınıf		5. Sınıf		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%
Kurtlar Vadisi	76	13,8	63	11,11	139	12,4
Kavak Yelleri	9	1,6	15	2,6	24	2,1
Muhteşem Yüzyıl	40	7,3	43	7,5	83	7,4
Cennet Mahallesi	15	2,7	23	4	38	3,4
Öyle Bir Geçer Zaman Ki	177	32,2	164	28,8	341	30,4
Deniz Yıldızı	16	2,9	14	2,5	30	2,7
Behzat Ç.	46	8,4	64	11,2	110	9,8
Arka Sıradakiler	99	18	83	14,6	182	16,3
Arka Sokaklar	30	5,5	60	10,5	90	8
Küçük Sırlar	42	7,6	41	7,2	83	7,4
TOPLAM	550	100	570	100	1120	100

$$\chi^2 = 19,15 \quad sd = 9 \quad p = 0,024$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin en çok beğenerek izledikleri yerli diziye ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=9, n=1120)= 0,024, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile en çok beğenerek izledikleri yerli diziye ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.38: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Hiç kaçırmadan	Bazen	Ödevlerden zaman kaldığında	Habersiz gizlice	TOPLAM
4. Sınıf	N	147	164	230	9	550
	%	26,7	29,8	41,8	1,6	100
5. Sınıf	N	162	187	213	8	570
	%	28,4	32,8	37,4	1,4	100
TOPLAM	N	309	351	443	17	1120
	%	27,6	31,3	39,6	1,5	100

$$\chi^2 = 25,9 \quad sd = 3 \quad p = 0,045$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin severek izlediği programı nasıl izlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,045, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile severek izlediği programı nasıl izlediğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.39: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Yalnız	Anne-baba	Kardeş	TOPLAM
4. Sınıf	N	127	292	131	550
	%	23,1	53,1	23,8	100
5. Sınıf	N	100	343	127	570
	%	17,5	60,2	22,3	100
TOPLAM	N	227	635	258	1120
	%	20,3	56,7	23	100

$$\chi^2 = 7,01 \quad sd = 2 \quad p = 0,030$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonu kiminle izlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,030, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonu kiminle izlediğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.40: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular

		20- 21	22- 23	24- 01	TOPLAM
4. Sınıf	N	245	265	40	550
	%	44,5	48,2	7,3	100
5. Sınıf	N	225	302	43	570
	%	39,5	53,0	7,5	100
TOPLAM	N	470	567	83	1120
	%	42,0	50,6	7,4	100

$$\chi^2 = 3,01 \quad sd = 2 \quad p = 0,022$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin kaçta uyduklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,022, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile kaçta uyduklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.41: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		TV olmasa da olur	TV olmasa daha iyi olur	TV'den Vazgeçemem	TV'siz bir hayat düşünemiyorum	TOPLAM
4. Sınıf	N	210	55	110	175	550
	%	38,2	10	20	31,8	100
5. Sınıf	N	231	62	109	168	570
	%	40,5	10,9	19,1	29,5	100
TOPLAM	N	441	117	219	343	1120
	%	39,4	10,4	19,6	30,6	100

$$\chi^2= 1,20 \quad sd= 3 \quad p= 0,075$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,075, $p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonsuz bir hayat hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.42: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular

	4. Sınıf		5. Sınıf		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%
Polat Alemdar (Kurtlar Vadisi)	69	12,5	93	16,3	162	14,5
Memati (Kurtlar Vadisi)	14	2,5	20	3,5	34	3
Bakugan	9	1,6	21	3,7	30	2,7
Ben 10	10	1,8	7	1,2	17	1,5
Hürrem (Muhteşem Yüzyıl)	40	7,3	49	8,6	89	7,9
Mete (Öyle Bir Geçer Zaman Ki)	142	25,8	120	21,1	262	23,4
Aşlı (Kavak Yelleri)	32	5,8	63	11,1	95	8,5
Mesut (Arka Sokaklar)	78	14,2	77	13,5	155	13,8
Oktay (Arka Sıradakiler)	12	2,2	20	3,5	32	2,9
Gamze (Arka Sıradakiler)	92	16,7	69	12,1	161	14,4
Harun (Behzat Ç.)	15	2,7	13	2,3	28	2,5
Behzat (Behzat Ç.)	37	6,7	18	3,2	55	4,9
TOPLAM	550	100	570	100	1120	100

$$\chi^2= 34,47 \quad sd= 11 \quad p= 0,000$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=11, n=1120)= 0,000 $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim

gördükleri sınıf ile yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.43: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	242	208	100	550
	%	44	37,8	18,2	100
5. Sınıf	N	237	213	120	570
	%	41,6	37,4	21,1	100
TOPLAM	N	479	421	220	1120
	%	42,8	37,6	19,6	100

$$\chi^2 = 1,57 \quad sd = 2 \quad p = 0,453$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin, içinde şiddet öğeleri olan programları izlemelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120) = 0,453, p>0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile içinde şiddet öğeleri olan programları izlemelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.44: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	296	254	550
	%	53,8	46,2	100
5. Sınıf	N	316	254	570
	%	55,4	44,6	100
TOPLAM	N	612	508	1120
	%	54,6	45,4	100

$$\chi^2 = 0,29 \quad sd = 1 \quad p = 0,586$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin bir başkasıyla şiddet içeren tartışma yaşamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120) = 0,586 p>0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile şiddet içeren bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.45: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Grup Halinde Bir Kavga Karışmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	300	250	550
	%	54,5	45,5	100
5. Sınıf	N	275	295	570
	%	48,2	51,8	100
TOPLAM	N	575	545	1120
	%	51,3	48,7	100

$$\chi^2 = 4,44 \quad sd = 1 \quad p = 0,035$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin grup halinde bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120)= 0,035 $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile grup halinde bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.46: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Karışmadan izlerim	Ayırmaya Çalışırım	Ben de katılırım	Haber veririm	Ortamdan uzaklaşırım	TOPLAM
4. Sınıf	N	30	217	129	122	52	550
	%	5,5	39,5	23,5	22,2	9,5	100
5. Sınıf	N	45	182	154	120	69	570
	%	7,9	31,9	27,0	21,1	12,1	100
TOPLAM	N	75	399	283	242	121	1120
	%	6,7	35,6	25,3	21,6	10,8	100

$$\chi^2 = 10,33 \quad sd = 4 \quad p = 0,035$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=4, n=1120)= 0,035, $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.47: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	205	241	104	550
	%	37,3	43,8	18,9	100
5. Sınıf	N	176	273	121	570
	%	30,9	47,9	21,2	100
TOPLAM	N	381	514	225	1120
	%	34,0	45,9	20,1	100

$$\chi^2 = 5,12 \quad sd = 2 \quad p = 0,077$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,077, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.48: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	200	187	163	550
	%	36,4	34,0	29,6	100
5. Sınıf	N	153	211	206	570
	%	26,8	37,0	36,1	100
TOPLAM	N	353	398	369	1120
	%	31,5	35,5	32,9	100

$$\chi^2 = 12,3 \quad sd = 2 \quad p = 0,002$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,002, $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.49: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	270	185	95	550
	%	49,1	33,6	17,3	100
5. Sınıf	N	251	224	95	570
	%	44,0	39,3	16,7	100
TOPLAM	N	521	409	190	1120
	%	46,5	36,5	17,0	100

$$\chi^2 = 4,05 \quad sd = 2 \quad p = 0,132$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,132, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.50: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	199	225	126	550
	%	36,2	40,9	22,9	100
5. Sınıf	N	191	255	124	570
	%	33,5	44,7	21,8	100
TOPLAM	N	390	480	250	1120
	%	34,8	42,9	22,3	100

$$\chi^2 = 1,69 \quad sd = 2 \quad p = 0,428$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini, takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,428, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.51: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	149	231	170	550
	%	27,1	42	30,9	100
5. Sınıf	N	112	300	158	570
	%	19,6	52,6	27,7	100
TOPLAM	N	261	531	328	1120
	%	23,3	47,4	29,3	100

$$\chi^2 = 14,2 \quad sd = 2 \quad p = 0,001$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini, oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,001, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.52: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	226	217	107	550
	%	41,1	39,5	19,5	100
5. Sınıf	N	197	271	102	570
	%	34,6	47,5	17,9	100
TOPLAM	N	423	488	209	1120
	%	37,8	43,6	18,7	100

$$\chi^2 = 7,72 \quad sd = 2 \quad p = 0,021$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,021, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile sevdikleri televizyon kahramanını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.53: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	185	172	193	550
	%	33,6	31,3	35,1	100
5. Sınıf	N	154	234	182	570
	%	27,0	41,1	31,9	100
TOPLAM	N	339	406	375	1120
	%	30,3	36,3	33,5	100

$$\chi^2 = 12,2 \quad sd = 2 \quad p = 0,002$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,002, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.54: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular

		Ders Çalışmayı engeller	Bağımlı hale getirir	Şiddeti öğretir	Dini-ahlaki zararı	Örf ve adeti değiştirir	TOPLAM
4. Sınıf	N	214	200	87	29	20	550
	%	38,9	36,4	15,8	5,3	3,6	100
5. Sınıf	N	181	268	77	38	6	570
	%	31,8	47,0	13,5	6,7	1,1	100
TOPLAM	N	395	468	164	67	26	1120
	%	35,3	41,8	14,6	6,0	2,3	100

$$\chi^2 = 21,6 \quad sd = 4 \quad p = 0,000$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=4, n=1120)= 0,00, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.55: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Kanalı değiştiririm	Sesi açarım	Dikkatle İzlerim	TV'yi kapatırım	TOPLAM
4. Sınıf	N	149	162	191	48	550
	%	27,1	29,5	34,7	8,7	100
5. Sınıf	N	184	146	205	35	570
	%	32,3	25,6	36,0	6,1	100
TOPLAM	N	333	308	396	83	1120
	%	29,7	27,5	35,4	7,4	100

$$\chi^2 = 21,6 \quad sd = 4 \quad p = 0,000$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=4, n=1120) = 0,000, p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.56: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	119	431	550
	%	21,6	78,4	100
5. Sınıf	N	102	468	570
	%	17,9	82,1	100
TOPLAM	N	221	899	1120
	%	19,7	80,3	100

$$\chi^2 = 2,47 \quad sd = 1 \quad p = 0,116$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=1, n=1120) = 0,116, p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.57: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular

		Şikayet ederim	Uyarırım	Uyarmam vururum	Kavga çıkartırım	TOPLAM
4. Sınıf	N	122	363	47	18	550
	%	22,2	66,0	8,5	3,3	100
5. Sınıf	N	135	354	56	25	570
	%	23,7	62,1	9,8	4,4	100
TOPLAM	N	257	717	103	122	1120
	%	22,9	64,0	9,2	3,8	100

$$\chi^2 = 2,34 \quad sd = 3 \quad p = 0,505$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=3, n=1120) = 0,505, p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.58: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	74	476	550
	%	13,5	86,5	100
5. Sınıf	N	97	473	570
	%	17,0	83,0	100
TOPLAM	N	171	949	1120
	%	15,3	84,7	100

$$\chi^2 = 2,74 \quad sd = 1 \quad p = 0,097$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=1, n=1120) = 0,097, p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.59: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	185	365	550
	%	33,6	66,4	100
5. Sınıf	N	224	346	570
	%	39,3	60,7	100
TOPLAM	N	409	711	1120
	%	36,5	63,5	100

$\chi^2= 3,87$ sd=1 p= 0,049

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=1, n=1120)= 0,049$, $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.60: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
4. Sınıf	N	264	286	550
	%	48,0	52,0	100
5. Sınıf	N	313	257	570
	%	54,9	45,1	100
TOPLAM	N	577	543	1120
	%	51,5	48,5	100

$\chi^2= 5,35$ sd=1 p= 0,021

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=1, n=1120)= 0,021$, $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.61: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular

		Süper güç kullanırım	Görünmez olur kavgaya katılırım	Gizli güçlerimle cezalandırırım	Özel güçlerimle döver eğlenirim	TOPLAM
4. Sınıf	N	295	165	58	32	550
	%	53,6	30	10,5	5,8	100
5. Sınıf	N	349	104	74	43	570
	%	61,2	18,2	13,0	7,5	100
TOPLAM	N	644	269	132	75	1120
	%	57,5	24,0	11,8	6,7	100

$$\chi^2 = 21,5 \quad sd=3 \quad p= 0,000$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=3, n=1120)= 0,000, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.62: Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
4. Sınıf	N	92	284	174	550
	%	16,7	51,6	31,6	100
5. Sınıf	N	74	321	175	570
	%	13,0	56,3	30,7	100
TOPLAM	N	166	605	349	1120
	%	14,8	54,0	31,2	100

$$\chi^2 = 3,86 \quad sd=2 \quad p= 0,145$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120)= 0,145, p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.63: Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

		Evet yaşıyor	Hayır yaşamıyor	Emin Değilim	TOPLAM
4. Sınıf	N	217	207	126	550
	%	39,5	37,6	22,9	100
5. Sınıf	N	175	246	149	570
	%	30,7	43,2	26,1	100
TOPLAM	N	392	453	275	1120
	%	35,0	40,4	24,6	100

$$\chi^2 = 9,42 \quad sd=2 \quad p=0,009$$

Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120)=0,009, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

3. Araştırmada Cinsiyet Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri üzerindeki etkisinin, cinsiyet değişkene göre analizi için Ki Kare Testi uygulanmıştır. Sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 3.64: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular

		Kanal D	Show TV	Star	ATV	TRT	STV	Kanal 7	Cartoon Network	Kanal D Çocuk	Yumurcak TV	TOPLAM
Kız	N	123	183	81	60	7	10	4	38	8	47	561
	%	21,9	32,6	14,4	10,7	1,2	1,8	0,7	6,8	1,4	8,4	100
Erkek	N	125	101	40	50	14	7	8	186	5	23	559
	%	22,4	18,1	7,2	8,9	2,5	1,3	1,4	33,3	0,9	4,1	100
TOPLAM	N	248	284	121	110	21	17	12	224	13	70	1120
	%	22,1	25,4	10,8	9,8	1,9	1,5	1,1	20,0	1,2	6,3	100

$$\chi^2 = 149,3 \quad sd=9 \quad p=0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; kız öğrenciler arasında en çok izlenen

TV kanalı %32,6 oranla Show TV iken, erkek öğrenciler arasında en çok izlenen TV kanalı %33,3 ile Cartoon Network olmuştur. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=9, n=1120)= 0,000, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile en çok izledikleri TV kanalı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.65: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular

		1 Saat	2- 3 Saat	4- 6 Saat	7 Saatten Fazla	TOPLAM
Kız	N	204	285	65	7	561
	%	36,4	50,8	11,6	1,2	100
Erkek	N	148	298	88	25	559
	%	26,5	53,3	15,7	4,5	100
TOPLAM	N	352	583	153	32	1120
	%	31,4	52,1	13,7	2,9	100

$\chi^2= 22,7$ $sd= 3$ $p= 0,000$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=3, n=1120)= 0,000, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile günde kaç saat televizyon izledikleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.66: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular

		Ben	Anne	Babam	Diğer	TOPLAM
Kız	N	216	241	90	14	561
	%	38,5	43,0	16	2,5	100
Erkek	N	258	194	90	17	559
	%	46,2	34,7	16,1	3	100
TOPLAM	N	474	435	180	31	1120
	%	42,3	38,8	16,1	2,8	100

$\chi^2= 9,08$ $sd= 3$ $p= 0,028$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyon

izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,028, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.67: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular

		Çizgi film	Dizi	Sinema	Haber	Belgesel	Eğlence	TOPLAM
Kız	N	125	293	23	21	24	75	561
	%	22,3	52,2	4,1	3,7	4,3	13,4	100
Erkek	N	196	192	70	22	44	35	559
	%	35,1	34,3	12,5	3,9	7,9	6,3	100
TOPLAM	N	321	485	93	43	68	110	1120
	%	28,7	43,3	8,3	3,8	6,1	9,8	100

$$\chi^2 = 80,9 \quad sd = 5 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonda en çok izledikleri programlara ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programlara ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=5, n=1120)= 0,000, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonda en çok izledikleri programlar arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.68: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Dinlenmek Eğlenmek	Haber Almak	Eğlenmek Öğrenmek	Vakit Geçirmek	TOPLAM
Kız	N	130	63	273	95	561
	%	23,2	11,2	48,7	16,9	100
Erkek	N	144	65	239	111	559
	%	25,8	11,6	42,8	19,9	100
TOPLAM	N	274	128	512	206	1120
	%	24,5	11,4	45,7	18,4	100

$$\chi^2 = 4,24 \quad sd = 3 \quad p = 0,236$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur.

$\chi^2(\text{sd}=3, n=1120)= 0,236, p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonu hangi amaçla izledikleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.69: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

		Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf	TOPLAM
Kız	N	247	236	71	7	0	561
	%	44,0	42,1	12,7	1,2	0	100
Erkek	N	205	238	99	10	7	559
	%	36,7	42,6	17,7	1,8	1,3	100
TOPLAM	N	452	474	170	17	7	1120
	%	40,4	42,3	15,2	1,5	0,6	100

$$\chi^2 = 16,04 \quad \text{sd} = 4 \quad p = 0,003$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre derslerdeki başarı durumlarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarına ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(\text{sd}=4, n=1120)= 0,003, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile derslerdeki başarı durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.70: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular

	Kız		Erkek		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%
Kurtlar Vadisi	3	0,5	136	24,3	139	12,4
Kavak Yelleri	17	3,0	7	1,3	24	2,1
Muhteşem Yüzyıl	54	9,6	29	5,2	83	7,4
Cennet Mahallesi	8	1,4	30	5,4	38	3,4
Öyle Bir Geçer Zaman Ki	156	27,8	185	33,1	341	30,4
Deniz Yıldızı	15	2,7	15	2,7	30	2,7
Behzat Ç.	62	11,1	48	8,6	110	9,8
Arka Sıradakiler	111	19,8	71	12,7	182	16,3
Arka Sokaklar	74	13,2	16	2,9	90	8,0
Küçük Sırlar	61	10,9	22	3,9	83	7,4
TOPLAM	561	100	559	100	1120	100

$$\chi^2 = 220,4 \quad \text{sd} = 9 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre en çok beğenerek izledikleri yerli diziye ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin en çok beğenerek izledikleri yerli diziye ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=9, n=1120)= 0,000, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile en çok beğenerek izledikleri yerli dizi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.71: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Hiç kaçırmadan	Bazen	Ödevlerden zaman kaldığında	Habersiz gizlice	TOPLAM
Kız	N	133	169	251	8	561
	%	23,7	30,1	44,7	1,4	100
Erkek	N	176	182	192	9	559
	%	31,5	32,6	34,3	1,6	100
TOPLAM	N	309	351	443	17	1120
	%	27,6	31,3	39,6	1,5	100

$$\chi^2 = 14,37 \quad sd = 3 \quad p = 0,002$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre severek izlediği programı nasıl izlediğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin severek izlediği programı nasıl izlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,002 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile severek izlediği programı nasıl izlediği arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.72: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Yalnız	Anne-Baba	Kardeş	TOPLAM
Kız	N	81	352	128	561
	%	14,4	62,7	22,8	100
Erkek	N	146	283	130	559
	%	26,1	50,6	23,3	100
TOPLAM	N	227	635	258	1120
	%	20,3	56,7	23,0	100

$$\chi^2 = 26,12 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonu kiminle izlediğine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonu kiminle izlediğine ilişkin görüşlerinde gözlenen bu farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonu kiminle izlediğine arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.73: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular

		20- 21	22- 23	24- 01	TOPLAM
Kız	N	245	265	40	550
	%	44,5	48,2	7,3	100
Erkek	N	225	302	43	570
	%	39,5	53,0	7,5	100
TOPLAM	N	470	567	83	1120
	%	42,0	50,6	7,4	100

$$\chi^2 = 40,97 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre kaçta uyuduklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin kaçta uyuduklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile kaçta uyuduklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.74: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televzyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		TV olmasa da olur	TV olmasa daha iyi olur	TV'den vazgeçemem	TV'siz bir hayat düşünemiyorum	TOPLAM
Kız	N	238	67	100	156	561
	%	42,4	11,9	17,8	27,8	100
Erkek	N	203	50	119	187	559
	%	36,3	8,9	21,3	33,5	100
TOPLAM	N	441	117	219	343	1120
	%	39,4	10,4	19,6	30,6	100

$$\chi^2 = 9,69 \quad sd = 3 \quad p = 0,021$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonsuz bir hayat hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,021, p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonsuz bir hayat hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.75: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular

	Kız		Erkek		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%
Polat Alemdar (Kurtlar Vadisi)	7	1,2	155	27,7	162	14,5
Memati (Kurtlar Vadisi)	4	0,7	30	5,4	34	3,0
Bakugan	2	0,4	28	5,0	30	2,7
Ben 10	10	1,8	7	1,3	17	1,5
Hürrem (Muhteşem Yüzyıl)	87	15,5	2	0,4	89	7,9
Mete (Öyle Bir Geçer Zaman Ki)	53	9,4	209	37,4	262	23,4
Aslı (Kavak Yelleri)	91	16,2	4	0,7	95	8,5
Mesut (Arka Sokaklar)	149	26,6	6	1,1	155	13,8
Oktay (Arka Sıradakiler)	8	1,4	24	4,3	32	2,9
Gamze (Arka Sıradakiler)	149	26,6	12	2,1	161	14,4
Harun (Behzat Ç.)	1	0,2	27	4,8	28	2,5
Behzat (Behzat Ç.)	0	0	55	9,8	55	4,9
TOPLAM	561	100	559	100	1120	100

$$\chi^2 = 767,5 \quad sd = 11 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyetlerde olan öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=11, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.76: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	165	312	84	561
	%	29,4	55,6	15,0	100
Erkek	N	314	109	136	559
	%	56,2	19,5	24,3	100
TOPLAM	N	479	421	220	1120
	%	42,8	37,6	19,6	100

$$\chi^2 = 156,5 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre içinde şiddet öğeleri olan programları izlemelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyetlerde olan öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile içinde şiddet öğeleri olan programları izlemelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.77: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	255	306	561
	%	45,5	54,5	100
Erkek	N	357	202	559
	%	63,9	36,1	100,0
TOPLAM	N	612	508	1120
	%	54,6	45,4	100

$$\chi^2 = 38,2 \quad sd = 1 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre başkasıyla şiddet içeren bir tartışma yaşamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyetlerde olan öğrencilerin başkasıyla şiddet içeren bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile başkasıyla şiddet içeren bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.78: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavga Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	239	322	561
	%	42,6	57,4	100
Erkek	N	336	223	559
	%	60,1	39,9	100
TOPLAM	N	575	545	1120
	%	51,3	48,7	100

$$\chi^2 = 34,3 \quad sd = 1 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre başkasıyla şiddet içeren bir tartışma yaşamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyetlerde olan öğrencilerin grup halinde bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=1, n=1120) = 0,000$ $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile grup halinde bir tartışma yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.79 Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Karışmadan izlerim	Ayrılmaya çalışırım	Ben de katılırım	Haber veririm	Ortamdan uzaklaşırım	TOPLAM
Kız	N	23	164	139	164	71	561
	%	4,1	29,2	24,8	29,2	12,7	100
Erkek	N	52	235	144	78	50	559
	%	9,3	42,0	25,8	14,0	8,9	100
TOPLAM	N	75	399	283	242	121	1120
	%	6,7	35,6	25,3	21,6	10,8	100

$$\chi^2 = 58,13 \quad sd = 4 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=4, n=1120) = 0,000$ $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.80: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	138	314	109	561
	%	24,6	56,0	19,4	100
Erkek	N	243	200	116	559
	%	43,5	35,8	20,8	100
TOPLAM	N	381	514	225	1120
	%	34,0	45,9	20,1	100

$$\chi^2 = 54,43 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre arkadaşları kavga televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120) = 0,000$ $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.81: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	160	203	198	561
	%	28,5	36,2	35,3	100
Erkek	N	193	195	171	559
	%	34,5	34,9	30,6	100
TOPLAM	N	353	398	369	1120
	%	31,5	35,5	32,9	100

$$\chi^2 = 5,21 \quad sd = 2 \quad p = 0,074$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2 (sd=2, n=1120) = 0,074$, $p > 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.82: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	217	235	109	561
	%	38,7	41,9	19,4	100
Erkek	N	304	174	81	559
	%	54,4	31,1	14,5	100
TOPLAM	N	521	409	190	1120
	%	46,5	36,5	17,0	100

$$\chi^2 = 27,74 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,000 $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.83: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	169	255	137	561
	%	30,1	45,5	24,4	100
Erkek	N	221	225	113	559
	%	39,5	40,3	20,2	100
TOPLAM	N	390,0	480,0	250,0	1120
	%	34,8	42,9	22,3	100

$$\chi^2 = 11,10 \quad sd = 2 \quad p = 0,004$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini, takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=2, n=1120)= 0,004, $p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin

cinsiyetleri ile izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.84: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	110	259	192	561
	%	19,6	46,2	34,2	100
Erkek	N	151	272	136	559
	%	27,0	48,7	24,3	100
TOPLAM	N	261	531	328	1120
	%	23,3	47,4	29,3	100

$$\chi^2 = 16,31 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini, oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120) = 0,000, p < 0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.85: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	174	271	116	561
	%	31,0	48,3	20,7	100
Erkek	N	249	217	93	559
	%	44,5	38,8	16,6	100
TOPLAM	N	423	488	209	1120
	%	37,8	43,6	18,7	100

$$\chi^2 = 21,80 \quad sd = 2 \quad p = 0,000$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre sevdikleri televizyon kahramanını oyunlarına katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin

sevdikleri televizyon kahramanını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120)= 0,000$, $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile sevdikleri televizyon kahramanını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.86: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	150	222	189	561
	%	26,7	39,6	33,7	100
Erkek	N	189	184	186	559
	%	33,8	32,9	33,3	100
TOPLAM	N	339	406	375	1120
	%	30,3	36,3	33,5	100

$$\chi^2= 8,06 \quad sd= 2 \quad p= 0,018$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2 (sd=2, n=1120)= 0,018$, $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.87: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular

		Ders çalışmayı engeller	Bağımlı hale getirir	Şiddeti öğretir	Dini-ahlaki zararı	Örf ve Adeti değiştirir	TOPLAM
Kız	N	187	244	79	40	11	561
	%	33,3	43,5	14,1	7,1	2,0	100
Erkek	N	208	224	85	27	15	559
	%	37,2	40,1	15,2	4,8	2,7	100
TOPLAM	N	395	468	164	67	26	1120
	%	35,3	41,8	14,6	6,0	2,3	100

$$\chi^2= 5,32 \quad sd= 4 \quad p= 0,256$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=4, n=1120)= 0,256, p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 3.88: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Kanalı değiştiririm	Sesi açarım	Dikkatle izlerim	TV'yi kapatırım	TOPLAM
Kız	N	204	186	124	47	561
	%	36,4	33,2	22,1	8,4	100
Erkek	N	129	122	272	36	559
	%	23,1	21,8	48,7	6,4	100
TOPLAM	N	333	308	396	83	1120
	%	29,7	27,5	35,4	7,4	100

$\chi^2= 86,95$ sd= 3 p= 0,000

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2 (sd=3, n=1120)= 0,000, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.89: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	73	488	561
	%	13,0	87,0	100,0
Erkek	N	148	411	559
	%	26,5	73,5	100,0
TOPLAM	N	221	899	1120
	%	19,7	80,3	100,0

$\chi^2= 32,04$ sd= 1 p= 0,000

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.90: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular

		Şikayet ederim	Uyarırım	Uyarmam vururum	Kavga çıkartırım	TOPLAM
Kız	N	123	411	25	2	561
	%	21,9	73,3	4,5	0,4	100,0
Erkek	N	134	306	78	41	559
	%	24,0	54,7	14,0	7,3	100,0
TOPLAM	N	257	717	103	43	1120
	%	22,9	64,0	9,2	3,8	100,0

$\chi^2= 78,48$ sd= 3 p= 0,000

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=3, n=1120)= 0,000 p<0,05. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.91: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	47	514	561
	%	8,4	91,6	100,0
Erkek	N	124	435	559
	%	22,2	77,8	100,0
TOPLAM	N	171	949	1120
	%	15,3	84,7	100,0

$\chi^2= 41,24$ sd= 1 p= 0,000

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120)= 0,000 $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.92: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	183	378	561
	%	32,6	67,4	100,0
Erkek	N	226	333	559
	%	40,4	59,6	100,0
TOPLAM	N	409	711	1120
	%	36,5	63,5	100,0

$\chi^2=7,36$ sd=1 p= 0,007

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı sınıf seviyelerinde olan öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. χ^2 (sd=1, n=1120)= 0,007 $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf ile küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.93: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Kız	N	268	293	561
	%	47,8	52,2	100,0
Erkek	N	309	250	559
	%	55,3	44,7	100,0
TOPLAM	N	577	543	1120
	%	51,5	48,5	100,0

$\chi^2=6,31$ sd= 1 p= 0,012

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin

kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=4, n=1120)= 0,012$ $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.94: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular

		Süper güç kullanırım	Görünmez olur kavgaya katılıyorum	Gizli güçlerimle cezalandırırım	Özel güçlerimle döver eğlenirim	TOPLAM
Kız	N	362	124	61	14	561
	%	64,5	22,1	10,9	2,5	100,0
Erkek	N	282	145	71	61	559
	%	50,4	25,9	12,7	10,9	100,0
TOPLAM	N	644	269	132	75	1120
	%	57,5	24,0	11,8	6,7	100,0

$\chi^2= 41,78$ $sd=3$ $p= 0,000$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=3, n=1120)= 0,000$, $p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.95: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Kız	N	43	367	151	561
	%	7,7	65,4	26,9	100,0
Erkek	N	123	238	198	559
	%	22,0	42,6	35,4	100,0
TOPLAM	N	166	605	349	1120
	%	14,8	54,0	31,2	100,0

$\chi^2= 72,38$ $sd=2$ $p= 0,000$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120)= 0,000, p<0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 3.96: Cinsiyetlerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

Sınıflar		Evet yaşıyor	Hayır yaşamıyor	Bazen gelir	TOPLAM
Kız	N	189	221	151	561
	%	33,7	39,4	26,9	100,0
Erkek	N	203	232	124	559
	%	36,3	41,5	22,2	100,0
TOPLAM	N	392	453	275	1120
	%	35,0	40,4	24,6	100,0

$$\chi^2 = 3,41 \quad sd = 2 \quad p = 0,181$$

Tabloda öğrencilerin cinsiyetlerine göre televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Farklı cinsiyette olan öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşlerinde gözlenen farkın anlamlı olmadığı bulunmuştur. $\chi^2(sd=2, n=1120)= 0,181 \quad p>0,05$. Başka bir ifade ile öğrencilerin cinsiyetleri ile televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

4. Araştırmada Anne Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri üzerindeki etkisinin, anne eğitim durumu değişkene göre analizi için Ki Kare Testi uygulanmıştır. Sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 3.97: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular

		Kanal D	Show TV	Star	ATV	TRT	STV	Kanal 7	Cartoon Network	Kanal D Çocuk	Yumurcak TV	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	16	18	10	10	1	2	1	8	1	5	72
	%	22,2	25	13,9	13,9	1,4	2,8	1,4	11,1	1,4	6,9	100
Okuryazar	N	6	6	5	4	0	1	1	2	0	0	25
	%	24	24	20	16	0	4	4	8	0	0	100
İlkokul mezunu	N	98	91	38	33	10	3	6	77	9	24	389
	%	25,2	23,4	9,8	8,5	2,6	0,8	1,5	19,8	2,3	6,2	100
Ortaokul mezunu	N	35	42	21	14	3	1	3	24	0	17	160
	%	21,9	26,3	13,1	8,8	1,9	0,6	1,9	15	0	10,6	100
Lise mezunu	N	57	80	31	24	4	4	1	57	1	16	275
	%	20,7	29,1	11,3	8,7	1,5	1,5	0,4	20,7	0,4	5,8	100
Üniversite mezunu	N	36	47	16	25	3	6	0	56	2	8	199
	%	18,1	23,6	8	12,6	1,5	3	0	28,1	1	4	100
TOPLAM	N	248	284	121	110	21	17	12	224	13	70	1120
	%	22,1	25,4	10,8	9,8	1,9	1,5	1,1	20	1,2	6,3	100

$$\chi^2 = 61,88 \quad sd = 45 \quad p = 0,048$$

Tabloda anne eğitim düzeylerine göre öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin izlediği televizyon kanallarının çocuk kanalları olma yüzdesi de artmaktadır. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=45, n=1120)= 0,048 p<0,05.

Tablo 3.98: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular

		1 Saat	2-3 saat	4-6 Saat	7'den çok	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	26	37	8	1	72
	%	36,1	51,4	11,1	1,4	100
Okuryazar	N	9	12	4	0	25
	%	36	48	16	0	100
İlkokul mezunu	N	120	196	62	11	389
	%	30,8	50,4	15,9	2,8	100
Ortaokul mezunu	N	37	90	24	9	160
	%	23,1	56,3	15,0	5,6	100
Lise mezunu	N	80	159	34	2	275
	%	29,1	57,8	12,4	0,7	100
Üniversite mezunu	N	80	89	21	9	199
	%	40,2	44,7	10,6	4,5	100
TOPLAM	N	352	583	153	32	1120
	%	31,4	52,1	13,7	2,9	100

$$\chi^2 = 29,93 \quad sd = 15 \quad p = 0,012$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,012 p<0,05.

Tablo 3.99: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular

		Ben	Annem	Babam	Diğerleri	TOPLAM
Okuryazar değil	N	36	24	10	2	72
	%	50,0	33,3	13,9	2,8	100
Okuryazar	N	10	9	5	1	25
	%	40	36	20	4	100
İlkokul mezunu	N	141	167	71	10	389
	%	36,2	42,9	18,3	2,6	100
Ortaokul mezunu	N	58	69	29	4	160
	%	36,3	43,1	18,1	2,5	100
Lise mezunu	N	127	102	37	9	275
	%	46,2	37,1	13,5	3,3	100
Üniversite mezunu	N	102	64	28	5	199
	%	51,3	32,2	14,1	2,5	100
TOPLAM	N	474	435	180	31	1120
	%	42,3	38,8	16,1	2,8	100

$$\chi^2 = 20,31 \quad sd = 15 \quad p = 0,160$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,160 p>0,05.

Tablo 3.100: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular

		Çizgi film	Dizi film	Sinema	Haberler	Belgesel	Eğlence	TOPLAM
Okuryazar değil	N	29	15	7	4	4	13	72
	%	40,3	20,08	9,7	5,6	5,6	18,1	100
Okuryazar	N	12	4	1	3	1	4	25
	%	48	16	4	12	4	16	100
İlkokul mezunu	N	174	114	24	16	22	39	389
	%	44,7	29,3	6,2	4,1	5,7	10,0	100
Ortaokul mezunu	N	72	44	11	8	11	14	160
	%	45	27,5	6,875	5	6,875	8,75	100
Lise mezunu	N	123	80	26	7	18	21	275
	%	44,7	29,1	9,5	2,5	6,5	7,6	100
Üniversite mezunu	N	75	64	24	5	12	19	199
	%	37,7	32,2	12,1	2,5	6,0	9,5	100
TOPLAM	N	485	321	93	43	68	110	1120
	%	28,7	43,3	8,3	3,8	6,1	9,8	100

$$\chi^2 = 28,89 \quad sd = 25 \quad p = 0,026$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programları gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin izlediği televizyon programlarının çocuk programı olma yüzdesi de artmaktadır. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=25, n=1120)= 0,026 p<0,05.

Tablo 3.101: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Dinlenmek	Haber Almak	Hem Eğlen. Hem Öğren.	Vakit Geçirmek	TOPLAM
Okuryazar değil	N	18	13	27	14	72
	%	25,0	18,1	37,5	19,4	100
Okuryazar	N	6	2	10	7	25
	%	24	8	40	28	100
İlkokul mezunu	N	74	77	188	50	389
	%	19,0	19,8	48,3	12,9	100
Ortaokul mezunu	N	33	30	76	21	160
	%	20,6	18,8	47,5	13,1	100
Lise mezunu	N	71	54	127	23	275
	%	25,8	19,6	46,2	8,4	100
Üniversite mezunu	N	72	30	84	13	199
	%	36,2	15,1	42,2	6,5	100
TOPLAM	N	274	206	512	128	1120
	%	24,5	18,4	45,7	11,4	100

$$\chi^2 = 40,44 \quad sd = 15 \quad p = 0,000$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyonu izleme amaçları vakit geçirmekten çok öğrenmek ve haber almak olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,000 p<0,05.

Tablo 3.102: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

		Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf	TOPLAM
Okuryazar değil	N	15	38	17	2	0	72
	%	20,8	52,8	23,6	2,8	0	100
Okuryazar	N	6	12	7	0	0	25
	%	24	48	28	0	0	100
İlkokul mezunu	N	130	179	71	6	3	389
	%	33,4	46,0	18,3	1,5	0,8	100
Ortaokul mezunu	N	58	69	28	3	2	160
	%	36,3	43,1	17,5	1,9	1,25	100
Lise mezunu	N	125	110	34	4	2	275
	%	45,5	40,0	12,4	1,5	0,7	100
Üniversite mezunu	N	118	66	13	2	0	199
	%	59,3	33,2	6,5	1,0	0	100
TOPLAM	N	452	474	170	17	7	1120
	%	40,4	42,3	15,2	1,5	0,6	100

$$\chi^2 = 65,80 \quad sd = 20 \quad p = 0,000$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin derslerdeki başarı durumları da yükselme göstermiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=20, n=1120)= 0,000 p<0,05.

Tablo 3.103: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular

		Kurtlar Vadisi	Kavak Yelleri	Muhteşem Yüzyıl	Cennet Mahallesi	Öyle Bir Geçer Zaman Ki	Deniz Yıldızı	Behzat Ç.	Arka Sıradakiler	Arka Sokaklar	Küçük Sırlar	TOPLAM
Okuryazar değil	N	10	1	5	2	26	2	9	8	3	6	72
	%	13,9	1,4	6,9	2,8	36,1	2,8	12,5	11,1	4,2	8,3	100
Okuryazar	N	7	1	1	0	5	0	2	3	1	5	25
	%	28	4	4	0	20	0	8	12	4	20	100
İlkokul mezunu	N	46	5	27	6	122	11	44	52	41	35	389
	%	11,8	1,3	6,9	1,5	31,4	2,8	11,3	13,4	10,5	9,0	100
Ortaokul mezunu	N	26	3	9	6	51	3	18	20	13	11	160
	%	16,3	1,9	5,6	3,8	31,9	1,9	11,3	12,5	8,1	6,9	100
Lise mezunu	N	30	10	31	15	83	6	18	47	19	16	275
	%	10,9	3,6	11,3	5,5	30,2	2,2	6,5	17,1	6,9	5,8	100
Üniversite mezunu	N	20	4	10	9	54	8	19	52	13	10	199
	%	10,1	2,0	5,0	4,5	27,1	4,0	9,5	26,1	6,5	5,0	100
TOPLAM	N	139	24	83	38	341	30	110	182	90	83	1120
	%	12,4	2,1	7,4	3,4	30,4	2,7	9,8	16,3	8,0	7,4	100

$$\chi^2 = 72,84 \quad sd = 45 \quad p = 0,005$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki en çok beğenerek izledikleri yerli diziyi gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin en çok beğenerek izledikleri yerli diziyeye ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=45, n=1120)= 0,005 p<0,05.

Tablo 3.104: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Hiç kaçırmadan	Bazen	Ödevlerden zaman kalırsa	Habersiz Gizlice	TOPLAM
Okuryazar değil	N	21	27	23	1	72
	%	29,2	37,5	31,9	1,4	100
Okuryazar	N	7	8	9	1	25
	%	28	32	36	4	100
İlkokul mezunu	N	80	131	172	6	389
	%	20,6	33,7	44,2	1,5	100
Ortaokul mezunu	N	47	46	63	4	160
	%	29,4	28,8	39,4	2,5	100
Lise mezunu	N	95	81	97	2	275
	%	34,5	29,5	35,3	0,7	100
Üniversite mezunu	N	59	58	79	3	199
	%	29,6	29,1	39,7	1,5	100
TOPLAM	N	309	351	443	17	1120
	%	27,6	31,3	39,6	1,5	100

$$\chi^2 = 22,57 \quad sd = 15 \quad p = 0,094$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=15 \ n=1120) = 0,094 \ p > 0,05$.

Tablo 3.105: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Yalnız	Anne-baba	Kardeş	TOPLAM
Okuryazar değil	N	15	35	22	72
	%	20,8	48,6	30,6	100
Okuryazar	N	4	9	12	25
	%	16	36	48	100
İlkokul mezunu	N	66	225	98	389
	%	17,0	57,8	25,2	100
Ortaokul mezunu	N	28	91	41	160
	%	17,5	56,9	25,6	100
Lise mezunu	N	66	157	52	275
	%	24,0	57,1	18,9	100
Üniversite mezunu	N	48	118	33	199
	%	24,1	59,3	16,6	100
TOPLAM	N	227	635	258	1120
	%	20,3	56,7	23,0	100

$$\chi^2 = 24,74 \quad sd = 10 \quad p = 0,006$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyonu anne babalarıyla izleme oranı da yükselme göstermiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=10, n=1120)= 0,006 p<0,05.

Tablo 3.106: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular

		20- 21	22- 23	24- 01	TOPLAM
Okuryazar değil	N	30	37	5	72
	%	41,7	51,4	6,9	100
Okuryazar	N	10	13	2	25
	%	40	52	8	100
İlkokul mezunu	N	194	167	28	389
	%	49,9	42,9	7,2	100
Ortaokul mezunu	N	69	79	12	160
	%	43,1	49,4	7,5	100
Lise mezunu	N	96	157	22	275
	%	34,9	57,1	8,0	100
Üniversite mezunu	N	71	114	14	199
	%	35,7	57,3	7,0	100
TOPLAM	N	470	567	83	1120
	%	42,0	50,6	7,4	100

$$\chi^2 = 19,86 \quad sd = 10 \quad p = 0,031$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kaçta yattıklarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin yatakta olmaları gereken saatte uyumaları oranında da yükselme olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kaçta yattıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,031 p<0,05.

Tablo 3.107: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		TV olmasa da olur	TV olmasa daha iyi olur	TV'den vazgeçemem	TV'siz bir hayat düşünemem	TOPLAM
Okuryazar değil	N	26	11	15	20	72
	%	36,1	15,3	20,8	27,8	100,0
Okuryazar	N	9	4	7	5	25
	%	36	16	28	20	100
İlkokul mezunu	N	164	43	70	112	389
	%	42,2	11,1	18,0	28,8	100
Ortaokul mezunu	N	48	14	36	62	160
	%	30,0	8,8	22,5	38,8	100,0
Lise mezunu	N	109	27	54	85	275
	%	39,6	9,8	19,6	30,9	100
Üniversite mezunu	N	85	18	37	59	199
	%	42,7	9,0	18,6	29,6	100
TOPLAM	N	441	117	219	343	1120
	%	39,4	10,4	19,6	30,6	100

$$\chi^2 = 15,89 \quad sd = 15 \quad p = 0,389$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,389 p>0,05.

Tablo 3.108: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına İlişkin Bulgular

		Polat Alemdar	Memati	Bakugan	Ben 10	Hürrem	Metem	Aslı	Mesut	Oktay	Gamze	Harun	Behzat Ç.	TOPLAM
Okuryazar değil	N	9	1	2	0	6	15	7	11	1	16	1	3	72
	%	12,5	1,4	2,8	0,0	8,3	20,8	9,7	15,3	1,4	22,2	1,4	4,2	100
Okuryazar	N	8	0	0	0	1	3	4	2	2	5	0	0	25
	%	32	0	0	0	4	12	16	8	8	20	0	0	100
İlkokul mezunu	N	52	18	3	6	25	90	43	52	16	52	9	23	389
	%	13,4	4,6	0,8	1,5	6,4	23,1	11,1	13,4	4,1	13,4	2,3	5,9	100
Ortaokul mezunu	N	29	5	6	2	19	39	15	18	3	18	3	3	160
	%	18,1	3,1	3,8	1,3	11,9	24,4	9,4	11,3	1,9	11,3	1,9	1,9	100
Lise mezunu	N	36	6	12	7	24	65	14	45	6	38	10	12	275
	%	13,1	2,2	4,4	2,5	8,7	23,6	5,1	16,4	2,2	13,8	3,6	4,4	100
Üniversite mezunu	N	28	4	7	2	14	50	12	27	4	32	5	14	199
	%	14,1	2,0	3,5	1,0	7,0	25,1	6,0	13,6	2,0	16,1	2,5	7,0	100
TOPLAM	N	162	34	30	17	89	262	95	155	32	161	28	55	1120
	%	14,5	3,0	2,7	1,5	7,9	23,4	8,5	13,8	2,9	14,4	2,5	4,9	100

$$\chi^2 = 69,37 \quad sd = 55 \quad p = 0,092$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğunu gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=55 \ n=1120) = 0,092 \ p > 0,05$.

Tablo 3.109: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemekten Hoşlanmalarına İlişkin Bulgular

		Evete	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	25	35	12	72
	%	34,7	48,6	16,7	100
Okuryazar	N	13	8	4	25
	%	52	32	16	100
İlkokul mezunu	N	160	144	85	389
	%	41,1	37	21,9	100
Ortaokul mezunu	N	59	72	29	160
	%	36,9	45	18,1	100
Lise mezunu	N	84	132	59	275
	%	30,5	48	21,5	100
Üniversite mezunu	N	80	88	31	199
	%	40,2	44,2	15,6	100
TOPLAM	N	421	479	220	1120
	%	37,6	42,8	19,6	100

$$\chi^2 = 16,93 \quad sd = 10 \quad p = 0,040$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmaları oranında bir düşüş görülmektedir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,040 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.110: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	38	34	72
	%	52,8	47,2	100
Okuryazar	N	14	11	25
	%	56	44	100
İlkokul mezunu	N	174	215	389
	%	44,7	55,3	100
Ortaokul mezunu	N	58	102	160
	%	36,3	63,8	100
Lise mezunu	N	123	152	275
	%	44,7	55,3	100
Üniversite mezunu	N	101	98	199
	%	50,8	49,2	100
TOPLAM	N	508	612	1120
	%	45,4	54,6	100

$$\chi^2 = 10,54 \quad sd = 5 \quad p = 0,047$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin şiddet içerikli bir tartışma yaşama oranında bir düşüş görülmektedir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5 \quad n=1120) = 0,047 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.111: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavga Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evete	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	36	36	72
	%	50,0	50,0	100
Okuryazar	N	16	9	25
	%	64	36	100
İlkokul mezunu	N	194	195	389
	%	49,9	50,1	100
Ortaokul mezunu	N	86	74	160
	%	53,8	46,3	100
Lise mezunu	N	148	127	275
	%	53,8	46,2	100
Üniversite mezunu	N	95	104	199
	%	47,7	52,3	100
TOPLAM	N	575	545	1120
	%	51,3	48,7	100

$$\chi^2 = 4,07 \quad sd = 5 \quad p = 0,043$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşama oranında bir düşüş görülmektedir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5, n=1120) = 0,043, p < 0,05$.

Tablo 3.112: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Karışmadan izlerim	Ayrılmaya çalışırım	Ben de katılırım	Haber veririm	Ortandan uzaklaşırım	TOPLAM
Okuryazar değil	N	1	32	17	14	8	72
	%	1,4	44,4	23,6	19,4	11,1	100
Okuryazar	N	0	9	6	7	3	25
	%	0	36	24	28	12	100
İlkokul mezunu	N	21	130	89	107	42	389
	%	5,4	33,4	22,9	27,5	10,8	100
Ortaokul mezunu	N	9	66	41	30	14	160
	%	5,6	41,3	25,6	18,8	8,8	100
Lise mezunu	N	27	92	85	45	26	275
	%	9,8	33,5	30,9	16,4	9,5	100
Üniversite mezunu	N	17	70	45	39	28	199
	%	8,5	35,2	22,6	19,6	14,1	100
TOPLAM	N	75	399	283	242	121	1120
	%	6,7	35,6	25,3	21,6	10,8	100

$$\chi^2 = 34,33 \quad sd = 20 \quad p = 0,024$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,024 p<0,05.

Tablo 3.113: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	24	33	15	72
	%	33,3	45,8	20,8	100
Okuryazar	N	10	10	5	25
	%	40	40	20	100
İlkokul mezunu	N	134	185	70	389
	%	34,4	47,6	18	100
Ortaokul mezunu	N	51	77	32	160
	%	31,9	48,1	20	100
Lise mezunu	N	102	115	58	275
	%	37,1	41,8	21,1	100
Üniversite mezunu	N	60	94	45	199
	%	30,2	47,2	22,6	100
TOPLAM	N	381	514	225	1120
	%	34	45,9	20,1	100

$$\chi^2 = 5,45 \quad sd = 10 \quad p = 0,859$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,859 p>0,05.

Tablo 3.114: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	22	25	25	72
	%	30,6	34,7	34,7	100
Okuryazar	N	8	12	5	25
	%	32	48	20	100
İlkokul mezunu	N	114	146	129	389
	%	29,3	37,5	33,2	100
Ortaokul mezunu	N	50	53	57	160
	%	31,3	33,1	35,6	100
Lise mezunu	N	98	88	89	275
	%	35,6	32,0	32,4	100
Üniversite mezunu	N	61	74	64	199
	%	30,7	37,2	32,2	100
TOPLAM	N	353	398	369	1120
	%	31,5	35,5	32,9	100

$$\chi^2 = 6,84 \quad sd = 10 \quad p = 0,740$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,740 p>0,05.

Tablo 3.115: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	39	25	8	72
	%	54,2	34,7	11,1	100
Okuryazar	N	14	7	4	25
	%	56	28	16	100
İlkokul mezunu	N	181	149	59	389
	%	46,5	38,3	15,2	100
Ortaokul mezunu	N	70	58	32	160
	%	43,8	36,3	20	100
Lise mezunu	N	139	88	48	275
	%	50,5	32,0	17,5	100
Üniversite mezunu	N	78	82	39	199
	%	39,2	41,2	19,6	100
TOPLAM	N	521	409	190	1120
	%	46,5	36,5	17	100

$$\chi^2 = 12,47 \quad sd = 10 \quad p = 0,255$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,255 p>0,05.

Tablo 3.116: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	32	22	18	72
	%	44,4	30,6	25,0	100
Okuryazar	N	6	15	4	25
	%	24	60	16	100
İlkokul mezunu	N	127	176	86	389
	%	32,6	45,2	22,1	100
Ortaokul mezunu	N	59	67	34	160
	%	36,9	41,9	21,3	100
Lise mezunu	N	100	116	59	275
	%	36,4	42,2	21,5	100
Üniversite mezunu	N	66	84	49	199
	%	33,2	42,2	24,6	100
TOPLAM	N	390	480	250	1120
	%	34,8	42,9	22,3	100

$$\chi^2 = 10,01 \quad sd = 10 \quad p = 0,439$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,439 p>0,05.

Tablo 3.117: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	21	32	19	72
	%	29,2	44,4	26,4	100
Okuryazar	N	4	12	9	25
	%	16	48	36	100
İlkokul mezunu	N	82	189	118	389
	%	21,1	48,6	30,3	100
Ortaokul mezunu	N	42	75	43	160
	%	26,3	46,9	26,9	100
Lise mezunu	N	66	125	84	275
	%	24,0	45,5	30,5	100
Üniversite mezunu	N	46	98	55	199
	%	23,1	49,2	27,6	100
TOPLAM	N	261	531	328	1120
	%	23,3	47,4	29,3	100

$$\chi^2 = 5,12 \quad sd = 10 \quad p = 0,883$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,883 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.118: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	33	22	17	72
	%	45,8	30,6	23,6	100
Okuryazar	N	6	15	4	25
	%	24	60	16	100
İlkokul mezunu	N	132	183	74	389
	%	33,9	47,0	19,0	100
Ortaokul mezunu	N	62	75	23	160
	%	38,8	46,9	14,4	100
Lise mezunu	N	111	112	52	275
	%	40,4	40,7	18,9	100
Üniversite mezunu	N	79	81	39	199
	%	39,7	40,7	19,6	100
TOPLAM	N	423	488	209	1120
	%	37,8	43,6	18,7	100

$$\chi^2 = 14,19 \quad sd = 10 \quad p = 0,164$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,164$ $p > 0,05$.

Tablo 3.119: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar değil	N	24	20	28	72
	%	33,3	27,8	38,9	100
Okuryazar	N	7	10	8	25
	%	28	40	32	100
İlkokul mezunu	N	109	152	128	389
	%	28,0	39,1	32,9	100
Ortaokul mezunu	N	45	64	51	160
	%	28,1	40,0	31,9	100
Lise mezunu	N	93	88	94	275
	%	33,8	32,0	34,2	100
Üniversite mezunu	N	61	72	66	199
	%	30,7	36,2	33,2	100
TOPLAM	N	339	406	375	1120
	%	30,3	36,3	33,5	100

$$\chi^2 = 7,53 \quad sd = 10 \quad p = 0,674$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,674 p>0,05.

Tablo 3.120: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Düşüncelerine İlişkin Bulgular

		Ders çalışmayı engeller	Bağımlı hale getirir	Şiddeti öğretir	Dini ve ahlaki zararı	Örf ve adeti değiştirir	TOPLAM
Okuryazar değil	N	36	16	13	5	2	72
	%	50,0	22,2	18,1	6,9	2,8	100
Okuryazar	N	13	5	4	1	2	25
	%	52	20	16	4	8	100
İlkokul mezunu	N	149	159	43	28	10	389
	%	38,3	40,9	11,1	7,2	2,6	100
Ortaokul mezunu	N	56	68	26	7	3	160
	%	35,0	42,5	16,3	4,4	1,9	100
Lise mezunu	N	89	114	49	18	5	275
	%	32,4	41,5	17,8	6,5	1,8	100
Üniversite mezunu	N	52	106	29	8	4	199
	%	26,1	53,3	14,6	4,0	2,0	100
TOPLAM	N	395	468	164	67	26	1120
	%	35,3	41,8	14,6	6,0	2,3	100

$$\chi^2 = 42,33 \quad sd = 20 \quad p = 0,002$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,002 p<0,05.

Tablo 3.121: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Kanalı değiştiririm	Sesi açarım	Dikkatle izlerim	TV'yi kapatırım	TOPLAM
Okuryazar değil	N	24	19	23	6	72
	%	33,3	26,4	31,9	8,3	100
Okuryazar	N	4	9	9	3	25
	%	16	36	36	12	100
İlkokul mezunu	N	126	90	144	29	389
	%	32,4	23,1	37,0	7,5	100
Ortaokul mezunu	N	40	48	59	13	160
	%	25,0	30,0	36,9	8,1	100
Lise mezunu	N	72	87	94	22	275
	%	26,2	31,6	34,2	8,0	100
Üniversite mezunu	N	67	55	67	10	199
	%	33,7	27,6	33,7	5,0	100
TOPLAM	N	333	308	396	83	1120
	%	29,7	27,5	35,4	7,4	100

$$\chi^2 = 15,16 \quad sd = 15 \quad p = 0,439$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,439 p>0,05.

Tablo 3.122: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	15	57	72
	%	20,8	79,2	100
Okuryazar	N	6	19	25
	%	24	76	100
İlkokul mezunu	N	77	312	389
	%	19,8	80,2	100
Ortaokul mezunu	N	34	126	160
	%	21,3	78,8	100
Lise mezunu	N	57	218	275
	%	20,7	79,3	100
Üniversite mezunu	N	32	167	199
	%	16,1	83,9	100
TOPLAM	N	221	899	1120
	%	19,7	80,3	100

$$\chi^2 = 2,42 \quad sd = 5 \quad p = 0,045$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=5 n=1120)= 0,045 p<0,05.

Tablo 3.123: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular

		Şikayet ederim	Uyarırım	Uyarmam vururum	Kavga çıkartırım	TOPLAM
Okuryazar değil	N	22	42	7	1	72
	%	30,6	58,3	9,7	1,4	100
Okuryazar	N	7	15	3	0	25
	%	28	60	12	0	100
İlkokul mezunu	N	99	249	26	15	389
	%	25,4	64,0	6,7	3,9	100
Ortaokul mezunu	N	34	98	16	12	160
	%	21,3	61,3	10,0	7,5	100
Lise mezunu	N	58	181	30	6	275
	%	21,1	65,8	10,9	2,2	100
Üniversite mezunu	N	37	132	21	9	199
	%	18,6	66,3	10,6	4,5	100
TOPLAM	N	257	717	103	43	1120
	%	22,9	64,0	9,2	3,8	100

$$\chi^2 = 20,51 \quad sd = 15 \quad p = 0,153$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,153 p>0,05.

Tablo 3.124: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evete	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	8	64	72
	%	11,1	88,9	100
Okuryazar	N	6	19	25
	%	24	76	100
İlkokul mezunu	N	46	343	389
	%	11,8	88,2	100
Ortaokul mezunu	N	24	136	160
	%	15,0	85,0	100
Lise mezunu	N	48	227	275
	%	17,5	82,5	100
Üniversite mezunu	N	39	160	199
	%	19,6	80,4	100
TOPLAM	N	171	949	1120
	%	15,3	84,7	100

$$\chi^2 = 9,90 \quad sd = 5 \quad p = 0,045$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin sinirlendiklerinde küfür etmelerine ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5 \quad n=1120) = 0,045 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.125: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	19	53	72
	%	26,4	73,6	100
Okuryazar	N	7	18	25
	%	28	72	100
İlkokul mezunu	N	135	254	389
	%	34,7	65,3	100
Ortaokul mezunu	N	67	93	160
	%	41,9	58,1	100
Lise mezunu	N	114	161	275
	%	41,5	58,5	100
Üniversite mezunu	N	67	132	199
	%	33,7	66,3	100
TOPLAM	N	409	711	1120
	%	36,5	63,5	100

$$\chi^2 = 10,08 \quad sd=5 \quad p=0,047$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5 \ n=1120)=0,047 \ p<0,05$.

Tablo 3.126: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar değil	N	32	40	72
	%	44,4	55,6	100
Okuryazar	N	17	8	25
	%	68	32	100
İlkokul mezunu	N	216	173	389
	%	55,5	44,5	100
Ortaokul mezunu	N	85	75	160
	%	53,1	46,9	100
Lise mezunu	N	130	145	275
	%	47,3	52,7	100
Üniversite mezunu	N	97	102	199
	%	48,7	51,3	100
TOPLAM	N	577	543	1120
	%	51,5	48,5	100

$$\chi^2 = 9,42 \quad sd = 5 \quad p = 0,043$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmeleri oranında bir düşüş olmuştur. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5, n=1120) = 0,043, p < 0,05$.

Tablo 3.127: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular

		Süper güç kullanırım	Görünmez olur kavgaya katılırım	Gizli güçlerimle cezalandırırım	Özel güçlerimle döver eğlenirim	TOPLAM
Okuryazar değil	N	42	16	11	3	72
	%	58,3	22,2	15,3	4,2	100
Okuryazar	N	15	7	2	1	25
	%	60	28	8	4	100
İlkokul mezunu	N	235	99	36	19	389
	%	60,4	25,4	9,3	4,9	100
Ortaokul mezunu	N	86	43	19	12	160
	%	53,8	26,9	11,9	7,5	100
Lise mezunu	N	147	61	45	22	275
	%	53,5	22,2	16,4	8,0	100
Üniversite mezunu	N	119	43	19	18	199
	%	59,8	21,6	9,5	9,0	100
TOPLAM	N	644	269	132	75	1120
	%	57,5	24,0	11,8	6,7	100

$$\chi^2 = 18,23 \quad sd=15 \quad p= 0,251$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=15 \quad n=1120)=0,251 \quad p>0,05$.

Tablo 3.128: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet gelir	Hayır gelmez	Bazen gelir	TOPLAM
Okuryazar değil	N	13	38	21	72
	%	18,1	52,8	29,2	100
Okuryazar	N	3	10	12	25
	%	12	40	48	100
İlkokul mezunu	N	61	225	103	389
	%	15,7	57,8	26,5	100
Ortaokul mezunu	N	25	77	58	160
	%	15,6	48,1	36,3	100
Lise mezunu	N	37	149	89	275
	%	13,5	54,2	32,4	100
Üniversite mezunu	N	27	106	66	199
	%	13,6	53,3	33,2	100
TOPLAM	N	166	605	349	1120
	%	14,8	54,0	31,2	100

$$\chi^2 = 11,31 \quad sd=10 \quad p=0,859$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,859 p>0,05.

Tablo 3.129: Anne Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		Evet yaşıyor	Hayır yaşamıyor	Emin değilim	TOPLAM
Okuryazar değil	N	25	25	22	72
	%	34,7	34,7	30,6	100
Okuryazar	N	9	6	10	25
	%	36	24	40	100
İlkokul mezunu	N	137	164	88	389
	%	35,2	42,2	22,6	100
Ortaokul mezunu	N	58	61	41	160
	%	36,3	38,1	25,6	100
Lise mezunu	N	102	111	62	275
	%	37,1	40,4	22,5	100
Üniversite mezunu	N	61	86	52	199
	%	30,7	43,2	26,1	100
TOPLAM	N	392	453	275	1120
	%	35,0	40,4	24,6	100

$$\chi^2 = 9,43 \quad sd = 10 \quad p = 0,491$$

Tabloda anne eğitim düzeylerindeki farklılığa göre, öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Annelerin eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,491 \quad p > 0,05$.

5. Araştırmada Baba Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri üzerindeki etkisinin, baba eğitim değişkenine göre analizi için Ki Kare Testi uygulanmıştır. Sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 3.130: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular

		Kanal D	Show TV	Star	ATV	TRT	STV	Kanal 7	Cartoon Network	Kanal D Çocuk	Yumurcak TV	TOPLAM
Okuryazar değil	N	7	11	7	8	0	2	1	7	0	2	45
	%	15,6	24,4	15,6	17,8	0,0	4,4	2,2	15,6	0,0	4,4	100
Okuryazar	N	4	4	1	2	0	0	1	0	0	1	13
	%	30,8	30,8	7,7	15,4	0,0	0,0	7,7	0,0	0,0	7,7	100
İlkokul mezunu	N	68	61	33	22	9	4	4	45	7	18	271
	%	25,1	22,5	12,2	8,1	3,3	1,5	1,5	16,6	2,6	6,6	100
Ortaokul mezunu	N	36	48	21	14	3	1	1	36	2	17	179
	%	20,1	26,8	11,7	7,8	1,7	0,6	0,6	20,1	1,1	9,5	100
Lise mezunu	N	82	91	35	33	5	5	4	63	3	14	335
	%	24,5	27,2	10,4	9,9	1,5	1,5	1,2	18,8	0,9	4,2	100
Üniversite mezunu	N	51	69	24	31	4	5	1	73	1	18	277
	%	18,4	24,9	8,7	11,2	1,4	1,8	0,4	26,4	0,4	6,5	100
TOPLAM	N	248	284	121	110	21	17	12	224	13	70	1120
	%	22,1	25,4	10,8	9,8	1,9	1,5	1,1	20	1,2	6,3	100

$$\chi^2 = 55,17 \quad sd = 45 \quad p = 0,142$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=45, n=1120) = 0,142 p > 0,05$.

Tablo 3.131: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular

		1 Saat	2-3 saat	4-6 Saat	7'den çok	TOPLAM
Okuryazar değil	N	16	23	6	0	45
	%	35,6	51,1	13,3	0	100
Okuryazar	N	4	7	2	0	13
	%	30,8	53,8	15,4	0	100
İlkokul mezunu	N	81	138	49	3	271
	%	29,9	50,9	18,1	1,1	100
Ortaokul mezunu	N	52	101	24	2	179
	%	29,1	56,4	13,4	1,1	100
Lise mezunu	N	100	179	39	17	335
	%	29,9	53,4	11,6	5,1	100
Üniversite mezunu	N	99	135	33	10	277
	%	35,7	48,7	11,9	3,6	100
TOPLAM	N	352	583	153	32	1120
	%	31,4	52,1	13,7	2,9	100

$$\chi^2 = 22,43 \quad sd = 15 \quad p = 0,097$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=15, n=1120) = 0,097$ $p > 0,05$.

Tablo 3.132: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular

		Ben	Annem	Babam	Diğerleri	TOPLAM
Okuryazar değil	N	21	15	6	3	45
	%	46,7	33,3	13,3	6,7	100
Okuryazar	N	7	5	1	0	13
	%	53,8	38,5	7,7	0	100
İlkokul mezunu	N	101	116	46	8	271
	%	37,3	42,8	17,0	3,0	100
Ortaokul mezunu	N	66	76	33	4	179
	%	36,9	42,5	18,4	2,2	100
Lise mezunu	N	150	126	51	8	335
	%	44,8	37,6	15,2	2,4	100
Üniversite mezunu	N	129	97	43	8	277
	%	46,6	35,0	15,5	2,9	100
TOPLAM	N	474	435	180	31	1120
	%	42,3	38,8	16,1	2,8	100

$$\chi^2 = 13,35 \quad sd = 15 \quad p = 0,575$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,575 p>0,05.

Tablo 3.133: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular

		Çizgi film	Dizi film	Sinema	Haberler	Belgesel	Eğlence	TOPLAM
Okuryazar değil	N	20	9	6	1	2	7	45
	%	44,4	20	13,3	2,2	4,4	15,6	100
Okuryazar	N	9	1	1	2	0	0	13
	%	69,2	7,7	7,7	15,4	0,0	0,0	100
İlkokul mezunu	N	119	75	16	18	9	34	271
	%	43,9	27,7	5,9	6,6	3,3	12,5	100
Ortaokul mezunu	N	84	47	12	6	16	14	179
	%	46,9	26,3	6,7	3,4	8,9	7,8	100
Lise mezunu	N	139	102	28	7	28	31	335
	%	41,5	30,4	8,4	2,1	8,4	9,3	100
Üniversite mezunu	N	114	87	30	9	13	24	277
	%	41,2	31,4	10,8	3,2	4,7	8,7	100
TOPLAM	N	485	321	93	43	68	110	1120
	%	43,3	28,7	8,3	3,8	6,1	9,8	100

$$\chi^2 = 43,79 \quad sd = 25 \quad p = 0,011$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programları gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin izlediği televizyon programlarının çocuk programı olma yüzdesi de artmaktadır. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=25, n=1120)= 0,011 p<0,05.

Tablo 3.134: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Dinlenmek	Haber Almak	Hem Eğlen. Hem Öğren.	Vakit Geçirmek	TOPLAM
Okuryazar değil	N	7	10	17	11	45
	%	15,6	22,2	37,8	24,4	100,0
Okuryazar	N	2	3	7	1	13
	%	15,4	23,1	53,8	7,7	100
İlkokul mezunu	N	55	38	124	54	271
	%	20,3	14,0	45,8	19,9	100
Ortaokul mezunu	N	35	24	90	30	179
	%	19,6	13,4	50,3	16,8	100,0
Lise mezunu	N	90	34	154	57	335
	%	26,9	10,1	46	17	100
Üniversite mezunu	N	85	19	120	53	277
	%	30,7	6,9	43,3	19,1	100
TOPLAM	N	274	128	512	206	1120
	%	24,5	11,4	45,7	18,4	100

$$\chi^2 = 29,35 \quad sd = 15 \quad p = 0,014$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyonu izleme amaçları vakit geçirmekten çok öğrenmek ve haber almak olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,014 p<0,05.

Tablo 3.135 Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

		Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf	TOPLAM
Okuryazar değil	N	8	22	12	2	1	45
	%	17,8	48,9	26,7	4,4	2,2	100
Okuryazar	N	5	4	3	1	0	13
	%	38,5	30,8	23,1	7,7	0,0	100
İlkokul mezunu	N	87	126	53	3	2	271
	%	32,1	46,5	19,6	1,1	0,7	100
Ortaokul mezunu	N	62	82	31	2	2	179
	%	34,6	45,8	17,3	1,1	1,1	100
Lise mezunu	N	145	135	47	7	1	335
	%	43,3	40,3	14,0	2,1	0,3	100
Üniversite mezunu	N	145	105	24	2	1	277
	%	52,3	37,9	8,7	0,7	0,4	100
TOPLAM	N	452	474	170	17	7	1120
	%	40,4	42,3	15,2	1,5	0,6	100

$$\chi^2 = 54,56 \quad sd = 20 \quad p = 0,000$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin derslerdeki başarı durumları da yükselme göstermiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=20, n=1120)= 0,000 p<0,05.

Tablo 3.136: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular

		Kurtlar Vadisi	Kavak Yelleri	Muhteşem Yüzyıl	Cennet Mahallesi	Öyle Bir Geçer Zaman Ki	Deniz Yıldızı	Behzat Ç.	Arka Sıradakiler	Arka Sokaklar	Küçük Sırlar	TOPLAM
Okuryazar değil	N	9	0	5	2	12	1	6	5	2	3	45
	%	20,0	0,0	11,1	4,4	26,7	2,2	13,3	11,1	4,4	6,7	100
Okuryazar	N	0	0	1	0	6	0	2	3	0	1	13
	%	0,0	0,0	7,7	0,0	46,2	0	15,4	23,1	0,0	7,7	100
İlkokul mezunu	N	30	4	22	4	81	6	33	34	30	27	271
	%	11,1	1,5	8,1	1,5	29,9	2,2	12,2	12,5	11,1	10,0	100
Ortaokul mezunu	N	34	4	10	4	55	5	16	22	13	16	179
	%	19,0	2,2	5,6	2,2	30,7	2,8	8,9	12,3	7,3	8,9	100
Lise mezunu	N	38	11	31	15	102	12	30	51	25	20	335
	%	11,3	3,3	9,3	4,5	30,4	3,6	9,0	15,2	7,5	6,0	100
Üniversite mezunu	N	28	5	14	13	85	6	23	67	20	16	277
	%	10,1	1,8	5,1	4,7	30,7	2,2	8,3	24,2	7,2	5,8	100
TOPLAM	N	139	24	83	38	341	30	110	182	90	83	1120
	%	12,4	2,1	7,4	3,4	30,4	2,7	9,8	16,3	8,0	7,4	100

$$\chi^2 = 61,15 \quad sd = 45 \quad p = 0,055$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki en çok beğenerek izledikleri yerli diziyi gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin en çok beğenerek izledikleri yerli diziyeye ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=45, n=1120)= 0,055 p>0,05.

Tablo 3.137: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Hiç kaçırmadan	Bazen	Ödevlerden zaman kalırsa	Habersiz Gizlice	TOPLAM
Okuryazar değil	N	13	16	15	1	45
	%	28,9	35,6	33,3	2,2	100
Okuryazar	N	6	2	3	2	13
	%	46,2	15,4	23,1	15,4	100
İlkokul mezunu	N	58	94	117	2	271
	%	21,4	34,7	43,2	0,7	100
Ortaokul mezunu	N	53	53	69	4	179
	%	29,6	29,6	38,5	2,2	100
Lise mezunu	N	103	98	130	4	335
	%	30,7	29,3	38,8	1,2	100
Üniversite mezunu	N	76	88	109	4	277
	%	27,4	31,8	39,4	1,4	100
TOPLAM	N	309	351	443	17	1120
	%	27,6	31,3	39,6	1,5	100

$$\chi^2 = 30,69 \quad sd = 15 \quad p = 0,010$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyon programlarını izleme amaçları daha anlamlı hale gelmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=15 \ n=1120) = 0,010 \ p < 0,05$.

Tablo 3.138: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Yalnız	Anne-baba	Kardeş	TOPLAM
Okuryazar değil	N	8	19	18	45
	%	17,8	42,2	40,0	100
Okuryazar	N	3	5	5	13
	%	23,1	38,5	38,5	100
İlkokul mezunu	N	54	144	73	271
	%	19,9	53,1	26,9	100
Ortaokul mezunu	N	32	106	41	179
	%	17,9	59,2	22,9	100
Lise mezunu	N	68	195	72	335
	%	20,3	58,2	21,5	100
Üniversite mezunu	N	62	166	49	277
	%	22,4	59,9	17,7	100
TOPLAM	N	227	635	258	1120
	%	20,3	56,7	23,0	100

$$\chi^2 = 17,73 \quad sd = 10 \quad p = 0,060$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10, n=1120)= 0,060 p>0,05.

Tablo 3.139: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular

		20- 21	22- 23	24- 01	TOPLAM
Okuryazar değil	N	19	23	3	45
	%	42,2	51,1	6,7	100
Okuryazar	N	4	8	1	13
	%	30,8	61,5	7,7	100
İlkokul mezunu	N	136	121	14	271
	%	50,2	44,6	5,2	100
Ortaokul mezunu	N	81	83	15	179
	%	45,3	46,4	8,4	100
Lise mezunu	N	129	174	32	335
	%	38,5	51,9	9,6	100
Üniversite mezunu	N	101	158	18	277
	%	36,5	57,0	6,5	100
TOPLAM	N	470	567	83	1120
	%	42,0	50,6	7,4	100

$$\chi^2 = 17,88 \quad sd = 10 \quad p = 0,047$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kaçta yattıklarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin yatakta olmaları gereken saatte uyumaları oranında da yükselme olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kaçta yattıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,047 p<0,05.

Tablo 3.140: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		TV olmasa da olur	TV olmasa daha iyi olur	TV'den vazgeçemem	TV'siz bir hayat düşünemem	TOPLAM
Okuryazar değil	N	18	7	9	11	45
	%	40,0	15,6	20,0	24,4	100
Okuryazar	N	3	1	4	5	13
	%	23,1	7,7	30,8	38,5	100
İlkokul mezunu	N	105	31	52	83	271
	%	38,7	11,4	19,2	30,6	100
Ortaokul mezunu	N	61	18	36	64	179
	%	34,1	10,1	20,1	35,8	100
Lise mezunu	N	129	36	62	108	335
	%	38,5	10,7	18,5	32,2	100
Üniversite mezunu	N	125	24	56	72	277
	%	45,1	8,7	20,2	26	100
TOPLAM	N	441	117	219	343	1120
	%	39,4	10,4	19,6	30,6	100

$$\chi^2 = 12,67 \quad sd = 15 \quad p = 0,628$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,628 p>0,05.

Tablo 3.141: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanına İlişkin Bulgular

		Polat Alemdar	Memati	Bakugan	Ben 10	Hürrem	Metem	Aslı	Mesut	Oktay	Gamze	Harun	Behzat	TOPLAM
Okuryazar değil	N	8	0	2	0,0	4	8	5	5	1	10	1	1	45
	%	17,8	0,0	4,4	0,0	8,9	17,8	11,1	11,1	2,2	22,2	2,2	2,2	100
Okuryazar	N	1	0	0	0	0	2	2	3	0	4	1	0	13
	%	7,7	0,0	0,0	0,0	0	15,4	15,4	23,1	0,0	30,8	7,7	0	100
İlkokul mezunu	N	40	12	1	3,0	19	65	31	33	13	38	4	12	271
	%	14,8	4,4	0,4	1,1	7,0	24,0	11,4	12,2	4,8	14,0	1,5	4,4	100
Ortaokul mezunu	N	30	8	4	1,0	15	47	19	21	5	21	2	6	179
	%	16,8	4,5	2,2	0,6	8,4	26,3	10,6	11,7	2,8	11,7	1,1	3,4	100
Lise mezunu	N	51	8	14	8,0	32	75	21	49	8	42	12	15	335
	%	15,2	2,4	4,2	2,4	9,6	22,4	6,3	14,6	2,4	12,5	3,6	4,5	100
Üniversite Mezunu	N	32	6	9	5,0	19	65	17	44	5	46	8	21	277
	%	11,6	2,2	3,2	1,8	6,9	23,5	6,1	15,9	1,8	16,6	2,9	7,6	100
TOPLAM	N	162	34	30	17,0	89	262	95	155	32	161	28	55	1120
	%	14,5	3,0	2,7	1,5	7,9	23,4	8,5	13,8	2,9	14,4	2,5	4,9	100

$$\chi^2 = 63,56 \quad sd = 55 \quad p = 0,200$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğunu gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=55 \ n=1120) = 0,200 \ p > 0,05$.

Tablo 3.142: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemekten Hoşlanmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	21	16	8,0	45
	%	46,7	35,6	17,8	100
Değil	N	3	8	2	13
	%	23,1	61,5	15,4	100
İlkokul	N	100	117	54,0	271
	%	36,9	43,2	19,9	100
Mezunu	N	83	59	37,0	179
	%	46,4	33,0	20,7	100
Ortaokul	N	155	112	68,0	335
	%	46,3	33,4	20,3	100
Lise	N	117	109	51,0	277
	%	42,2	39,4	18,4	100
Üniversite	N	479	421	220,0	1120
	%	42,8	37,6	19,6	100
TOPLAM	N	479	421	220,0	1120
	%	42,8	37,6	19,6	100

$$\chi^2 = 12,70 \quad sd = 10 \quad p = 0,241$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,241 p>0,05.

Tablo 3.143: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	20	25	45
	%	44,4	55,6	100
Değil	N	5	8	13
	%	38,5	61,5	100
İlkokul	N	118	153	271,0
	%	43,5	56,5	100
Ortaokul	N	78	101	179
	%	43,6	56,4	100
Lise	N	145	190	335
	%	43,3	56,7	100
Üniversite	N	142	135	277
	%	51,3	48,7	100
TOPLAM	N	508	612	1120
	%	45,4	54,6	100

$$\chi^2 = 5,33 \quad sd = 5 \quad p = 0,037$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin şiddet içerikli bir tartışma yaşama oranında bir düşüş görülmektedir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5 \quad n=1120) = 0,037 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.144: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavga Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	22	23	45
	%	48,9	51,1	100
Değil	N	4	9	13
	%	30,8	69,2	100
İlkokul	N	139	132	271
	%	51,3	48,7	100
Ortaokul	N	99	80	179
	%	55,3	44,7	100
Lise	N	177	158	335
	%	52,8	47,2	100
Üniversite	N	134	143	277
	%	48,4	51,6	100
TOPLAM	N	575	545	1120
	%	51,3	48,7	100

$$\chi^2 = 4,71 \quad sd = 5 \quad p = 0,045$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşamalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşama oranında bir düşüş görülmektedir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin grup halinde bir kavga yaşamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=5 n=1120)= 0,045 p<0,05.

Tablo 3.145: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Karışmadan izlerim	Ayrılmaya çalışırım	Ben de katılırım	Haber veririm	Ortandan uzaklaşırım	TOPLAM
Okuryazar	N	0	20	14,0	8	3	45
Değil	%	0,0	44,4	31,1	17,8	6,7	100
Okuryazar	N	0	6	2	3	2	13
	%	0,0	46,2	15,4	23,1	15,4	100
İlkokul	N	21	95	61	67	27	271
Mezunu	%	7,7	35,1	22,5	24,7	10	100
Ortaokul	N	8	63	46	44	18	179
Mezunu	%	4,5	35,2	25,7	24,6	10,1	100
Lise	N	21	124	95	59	36	335
Mezunu	%	6,3	37	28,4	17,6	10,7	100
Üniversite	N	25	91	65	61	35	277
Mezunu	%	9,0	32,9	23,5	22,0	12,6	100
TOPLAM	N	75	399	283	242	121	1120
	%	6,7	35,6	25,3	21,6	10,8	100

$$\chi^2 = 20,61 \quad sd = 20 \quad p = 0,420$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,420 p>0,05.

Tablo 3.146: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	17	17	11	45
	%	37,8	37,8	24,4	100
Okuryazar	N	3	7	3	13
	%	23,1	53,8	23,1	100
İlkokul Mezun	N	92	129	50	271
	%	33,9	47,6	18,5	100
Ortaokul Mezun	N	62	88	29	179
	%	34,6	49,2	16,2	100
Lise Mezun	N	117	143	75	335
	%	34,9	42,7	22,4	100
Üniversite Mezun	N	90	130	57	277
	%	32,5	46,9	20,6	100
TOPLAM	N	381	514	225	1120
	%	34	45,9	20,1	100

$$\chi^2 = 6,27 \quad sd = 10 \quad p = 0,792$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10, n=1120) = 0,792, p > 0,05$.

Tablo 3.147: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	12	15	18	45
	%	26,7	33,3	40,0	100
Değil	N	5	4	4	13
	%	38,5	30,8	30,8	100
İlkokul	N	79	108	84	271
	%	29,2	39,9	31,0	100
Mezunu	N	54	59	66	179
	%	30,2	33	36,9	100
Ortaokul	N	120	109	106	335
	%	35,8	32,5	31,6	100
Lise	N	83	103	91	277
	%	30	37,2	32,9	100
Üniversite	N	353	398	369	1120
	%	31,5	35,5	32,9	100
TOPLAM					

$$\chi^2 = 8,28 \quad sd = 10 \quad p = 0,601$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,601$ $p > 0,05$.

Tablo 3.148: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	23	15	7	45
	%	51,1	33,3	15,6	100
Değil	N	7	3	3	13
	%	53,8	23,1	23,1	100
İlkokul	N	122	100	49	271
	%	45	36,9	18,1	100
Mezunu	N	86	72	21	179
	%	48,0	40,2	11,7	100
Ortaokul	N	174	108	53	335
	%	51,9	32,2	15,8	100
Lise	N	109	111	57	277
	%	39,4	40,1	20,6	100
Üniversite	N	521	409	190	1120
	%	46,5	36,5	17	100
TOPLAM					

$$\chi^2 = 15,65 \quad sd = 10 \quad p = 0,110$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,110$ $p > 0,05$.

Tablo 3.149: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular

		Evete	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	14	18	13	45
	%	31,1	40	28,9	100
Okuryazar	N	8	4	1	13
	%	61,5	30,8	7,7	100
İlkokul	N	90	120	61	271
	%	33,2	44,3	22,5	100
Ortaokul	N	72	71	36	179
	%	40,2	39,7	20,1	100
Lise	N	122	150	63	335
	%	36,4	44,8	18,8	100
Üniversite	N	84	117	76	277
	%	30,3	42,2	27,4	100
TOPLAM	N	390	480	250	1120
	%	34,8	42,9	22,3	100

$$\chi^2 = 15,40 \quad sd = 10 \quad p = 0,118$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,118 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.150: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	9	22	14	45
	%	20	48,9	31,1	100
Değil	N	6	2	5	13
	%	46,2	15,4	38,5	100
İlkokul	N	56	132	83	271
	%	20,7	48,7	30,6	100
Mezunu	N	46	75	58,0	179
	%	25,7	41,9	32,4	100
Ortaokul	N	87	155	93	335
	%	26	46,3	27,8	100
Lise	N	57	145	75	277
	%	20,6	52,3	27,1	100
Üniversite	N	261	531	328	1120
	%	23,3	47,4	29,3	100
TOPLAM					

$$\chi^2 = 13,78 \quad sd = 10 \quad p = 0,183$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,183 p>0,05.

Tablo 3.151: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	20	13	12	45
	%	44,4	28,9	26,7	100
Değil	N	7	5	1	13
	%	53,8	38,5	7,7	100
İlkokul	N	96	124	51	271
	%	35,4	45,8	18,8	100
Ortaokul	N	70	76	33	179
	%	39,1	42,5	18,4	100
Lise	N	132	145	58	335
	%	39,4	43,3	17,3	100
Üniversite	N	98	125	54	277
	%	35,4	45,1	19,5	100
TOPLAM	N	423	488	209	1120
	%	37,8	43,6	18,7	100

$$\chi^2 = 8,19 \quad sd = 10 \quad p = 0,610$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,610 p>0,05.

Tablo 3.152: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Okuryazar	N	15	12	18	45
	%	33,3	26,7	40	100
Değil	N	5	3	5	13
	%	38,5	23,1	38,5	100
İlkokul	N	78	111	82	271
	%	28,8	41	30,3	100
Mezunu	N	53	64	62	179
	%	29,6	35,8	34,6	100
Ortaokul	N	112	117	106	335
	%	33,4	34,9	31,6	100
Lise	N	76	99	102	277
	%	27,4	35,7	36,8	100
Üniversite	N	339	406	375	1120
	%	30,3	36,3	33,5	100
TOPLAM					

$$\chi^2 = 8,95 \quad sd = 10 \quad p = 0,537$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,537$ $p > 0,05$.

Tablo 3.153: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Düşüncelerine İlişkin Bulgular

		Ders çalışmayı engeller	Bağımlı hale getirir	Şiddeti öğretir	Dini ve ahlaki zararı	Örf ve adeti değiştirir	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	23	9	7	4	2	45
	%	51,1	20	15,6	8,9	4,4	100
Okuryazar	N	7	3	3	0	0	13
	%	53,8	23,1	23,1	0,0	0,0	100
İlkokul Mezunu	N	109	110	34,0	14	4	271
	%	40,2	40,6	12,5	5,2	1,5	100
Ortaokul Mezunu	N	67	70	25	11	6	179
	%	37,4	39,1	14	6,1	3,4	100
Lise Mezunu	N	111	142	59	17	6	335
	%	33,1	42,4	17,6	5,1	1,8	100
Üniversite Mezunu	N	78	134	36	21	8	277
	%	28,2	48,4	13	7,6	2,9	100
TOPLAM	N	395	468	164	67	26	1120
	%	35,3	41,8	14,6	6	2,3	100

$$\chi^2 = 31,55 \quad sd = 20 \quad p = 0,048$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,048 p<0,05.

Tablo 3.154: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Kanalı değiştiririm	Sesi açarım	Dikkatle izlerim	TV'yi kapatırım	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	15	9	16	5	45
	%	33,3	20	35,6	11,1	100
Okuryazar	N	2	4	7	0	13
	%	15,4	30,8	53,8	0,0	100
İlkokul Mezunu	N	80	73	93	25	271
	%	29,5	26,9	34,3	9,2	100
Ortaokul Mezunu	N	57	47	66	9	179
	%	31,8	26,3	36,9	5	100
Lise Mezunu	N	93	93	124	25	335
	%	27,8	27,8	37	7,5	100
Üniversite Mezunu	N	86	82	90	19	277
	%	31	29,6	32,5	6,9	100
TOPLAM	N	333	308	396	83	1120
	%	29,7	27,5	35,4	7,4	100

$$\chi^2 = 10,36 \quad sd = 15 \quad p = 0,796$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,796 p>0,05.

Tablo 3.155: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	10	35	45,0
	%	22,2	77,8	100
Değil	N	4	9	13
	%	30,8	69,2	100
İlkokul	N	56	215	271
	%	20,7	79,3	100
Ortaokul	N	31	148	179
	%	17,3	82,7	100
Lise	N	75	260	335
	%	22,4	77,6	100
Üniversite	N	45	232	277
	%	16,2	83,8	100
TOPLAM	N	221	899	1120
	%	19,7	80,3	100

$$\chi^2 = 5,60 \quad sd = 5 \quad p = 0,034$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2(sd=5 \quad n=1120) = 0,034 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.156: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular

		Şikayet ederim	Uyarırım	Uyarmam vururum	Kavga çıkartırım	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	17	22	5	1	45
	%	37,8	48,9	11,1	2,2	100
Okuryazar	N	5	7	1	0	13
	%	38,5	53,8	7,7	0,0	100
İlkokul Mezunu	N	73	172	18	8	271
	%	26,9	63,5	6,6	3	100
Ortaokul Mezunu	N	36	113	18	12	179
	%	20,1	63,1	10,1	6,7	100
Lise Mezunu	N	74	214	33	14	335
	%	22,1	63,9	9,9	4,2	100
Üniversite Mezunu	N	52	189	28	8	277
	%	18,8	68,2	10,1	2,9	100
TOPLAM	N	257	717	103	43	1120
	%	22,9	64	9,2	3,8	100

$$\chi^2 = 21,64 \quad sd = 15 \quad p = 0,117$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,117 p>0,05.

Tablo 3.157: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	3	42	45
Değil	%	6,7	93,3	100
Okuryazar	N	6	7	13
	%	46,2	53,8	100
İlkokul	N	32	239	271
Mezunu	%	11,8	88,2	100
Ortaokul	N	26	153	179
Mezunu	%	14,5	85,5	100
Lise	N	48	287	335
Mezunu	%	14,3	85,7	100
Üniversite	N	56	221	277,0
Mezunu	%	20,2	79,8	100
TOPLAM	N	171	949	1120
	%	15,3	84,7	100

$$\chi^2 = 20,21 \quad sd = 5 \quad p = 0,001$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin sinirlendiklerinde küfür etmelerine ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=5 \ n=1120) = 0,001 \ p < 0,05$.

Tablo 3.158: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular

		Evete	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	11	34	45
	%	24,4	75,6	100
Değil	N	5	8	13
	%	38,5	61,5	100
İlkokul	N	100	171	271
	%	36,9	63,1	100
Ortaokul	N	76	103	179
	%	42,5	57,5	100
Lise	N	120	215	335
	%	35,8	64,2	100
Üniversite	N	97	180	277
	%	35	65	100
TOPLAM	N	409	711	1120
	%	36,5	63,5	100

$$\chi^2 = 5,93 \quad sd=5 \quad p= 0,031$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin cevaplarındaki evet oranında bir düşüş olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=5 \quad n=1120) = 0,031 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.159: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Okuryazar	N	27	18	45
	%	60	40	100
Değil	N	7	6	13
	%	53,8	46,2	100
İlkokul	N	149	122	271
	%	55	45	100
Mezunu	N	93	86	179
	%	52	48	100
Ortaokul	N	170	165	335
	%	50,7	49,3	100
Lise	N	131	146	277
	%	47,3	52,7	100
Üniversite	N	577	543	1120
	%	51,5	48,5	100
TOPLAM				

$$\chi^2 = 4,70 \quad sd = 5 \quad p = 0,045$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgulara göre; baba eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmeleri oranında bir düşüş olmuştur. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. χ^2 (sd=5 n=1120)= 0,045 p<0,05.

Tablo 3.160: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular

		Süper güç kullanırım	Görünmez olur kavgaya katılırım	Gizli güçlerimle cezalandırırım	Özel güçlerimle döver eğlenirim	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	26	10	6	3	45
	%	57,8	22,2	13,3	6,7	100
Okuryazar	N	5	5	2	1	13
	%	38,5	38,5	15,4	7,7	100
İlkokul Mezunu	N	166	65	28	12	271
	%	61,3	24	10,3	4,4	100
Ortaokul Mezunu	N	97	43	22	17	179
	%	54,2	24	12,3	9,5	100
Lise Mezunu	N	191	86	38	20	335
	%	57	25,7	11,3	6	100
Üniversite Mezunu	N	159	60	36	22	277
	%	57,4	21,7	13	7,9	100
TOPLAM	N	644	269	13	75	1120
	%	57,5	24	11,8	6,7	100

$$\chi^2 = 10,31 \quad sd=15 \quad p= 0,799$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,799 p>0,05.

Tablo 3.161: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet gelir	Hayır gelmez	Bazen gelir	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	7	23	15	45
	%	15,6	51,1	33,3	100
Okuryazar	N	1	6	6	13
	%	7,7	46,2	46,2	100
İlkokul Mezunu	N	40	157	74	271
	%	14,8	57,9	27,3	100
Ortaokul Mezunu	N	25	88	66	179
	%	14	49,2	36,9	100
Lise Mezunu	N	64	170	101	335
	%	19,1	50,7	30,1	100
Üniversite Mezunu	N	29	161	87	277
	%	10,5	58,1	31,4	100
TOPLAM	N	166	605	349	1120
	%	14,8	54	31,2	100

$$\chi^2 = 15,82 \quad sd=10 \quad p=0,105$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,105 p>0,05.

Tablo 3.162: Baba Eğitim Düzeylerindeki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		Evet yaşıyor	Hayır yaşamıyor	Emin değilim	TOPLAM
Okuryazar Değil	N	19	12	14	45
	%	42,2	26,7	31,1	100
Okuryazar	N	3	6	4	13
	%	23,1	46,2	30,8	100
İlkokul Mezunu	N	92	114	65	271
	%	33,9	42,1	24	100
Ortaokul Mezunu	N	73	59	47	179
	%	40,8	33	26,3	100
Lise Mezunu	N	126	137	72	335
	%	37,6	40,9	21,5	100
Üniversite Mezunu	N	79	125	73	277
	%	28,5	45,1	26,4	100
TOPLAM	N	392	453	275	1120
	%	35	40,4	24,6	100

$$\chi^2 = 16,24 \quad sd = 10 \quad p = 0,093$$

Tabloda baba eğitim düzeylerindeki farklılığa göre, öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Babaların eğitim düzeylerindeki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,093 \quad p < 0,05$.

6. Araştırmada Aile Yapısı Değişkenine Göre Elde Edilen Bulgular

İlköğretim öğrencilerinin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri üzerindeki etkisinin, aile yapısı değişkene göre analizi için Ki Kare Testi uygulanmıştır. Sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 3.163: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok İzledikleri Televizyon Kanallarına İlişkin Bulgular

		Kanal D	Show TV	Star	ATV	TRT	STV	Kanal 7	Cartoon Network	Kanal D Çocuk	Yumurcak TV	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	191	224	90	96	18	12	9	184	10	59	893
	%	21,4	25,1	10,1	10,8	2,0	1,3	1,0	20,6	1,1	6,6	100
Geniş Aile	N	39	46	19	11	2	5	2	26	3	8	161
	%	24,2	28,6	11,8	6,8	1,2	3,1	1,2	16,1	1,9	5	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	15	13	10	2	1	0	1	8	0	2	52
	%	28,8	25	19,2	3,8	1,9	0,0	1,9	15,4	0,0	3,8	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
	%	0	0	50	50	0	0	0	0	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	2	1	1	0	0	0	0	5	0	1	10
	%	20	10	10	0	0	0	0	50	0	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
	%	50	0	0	0	0	0	0	50	0	0	100
TOPLAM	N	248	284	121	110	21	17	12	224	13	70	1120
	%	22,1	25,4	10,8	9,8	1,9	1,5	1,1	20	1,2	6,3	100

$$\chi^2 = 36,93 \quad sd = 45 \quad p = 0,798$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin en çok izledikleri televizyon kanallarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=45, n=1120)= 0,798 p>0,05.

Tablo 3.164: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Günde Kaç Saat Televizyon İzlediklerine İlişkin Bulgular

		1 Saat	2-3 saat	4-6 Saat	7'den çok	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	266	486	120	21	893
	%	29,8	54,4	13,4	2,4	100
Geniş Aile	N	66	65	23	7	161
	%	41	40,4	14,3	4,3	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	15	26	8	3	52
	%	28,8	50	15,4	5,8	100
Anne vefat etmiş aile	N	1	1	0	0	2
	%	50	50	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	3	5	1	1	10
	%	30	50	10	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	0	1	0	2
	%	50	0	50	0	100
TOPLAM	N	352	583	153	32	1120
	%	31,4	52,1	13,7	2,9	100

$$\chi^2 = 20,27 \quad sd = 15 \quad p = 0,162$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin günde kaç saat televizyon izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15, n=1120)= 0,162 p>0,05.

Tablo 3.165: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon İzleyeceği Saatleri Kimin Belirlediğine İlişkin Bulgular

		Ben	Annem	Babam	Diğerleri	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	371	347	154	21	893
	%	41,5	38,9	17,2	2,4	100
Geniş Aile	N	75	59	19	8	161
	%	46,6	36,6	11,8	5,0	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	21	25	6	0	52
	%	40,4	48,1	11,5	0,0	100
Anne vefat etmiş aile	N	1	0	1	0	2
	%	50	0	50	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	5	3	0	2	10
	%	50	30	0	20	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	1	0	0	2
	%	50	50	0	0	100
TOPLAM	N	474	435	180	31	1120
	%	42,3	38,8	16,1	2,8	100

$$\chi^2 = 25,71 \quad sd = 15 \quad p = 0,041$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=15, n=1120) = 0,041 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.166: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda En Çok İzledikleri Programlara İlişkin Bulgular

		Çizgi film	Dizi film	Sinema	Haberler	Belgesel	Eğlence	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	263	393	70	31	51	85	893
	%	29	44	8	3	6	10	100
Geniş Aile	N	43	66	14	10	12	16	161
	%	27	41	9	6	7	10	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	10	24	8	1	4	5	52
	%	19	46	15	2	8	10	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	1	0	0	0	1	2
	%	0	50	0	0	0	50	100
Baba vefat etmiş aile	N	5	1	1	1	0	2	10
	%	50	10	10	10	0	20	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	0	0	0	1	1	2
	%	0	0	0	0	50	50	100
TOPLAM	N	321	485	93	43	68	110	1120
	%	29	43	8	4	6	10	100

$$\chi^2 = 32,41 \quad sd = 25 \quad p = 0,146$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programları gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonda en çok izledikleri programlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=25, n=1120)= 0,146 p>0,05.

Tablo 3.167: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Hangi Amaçla İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Dinlenmek	Haber Almak	Hem Eğlen. Hem Öğren.	Vakit Geçirmek	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	219	97	418	159	893
	%	25	11	47	18	100
Geniş Aile	N	35	26	69	31	161
	%	22	16	43	19	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	16	5	18	13	52
	%	31	10	35	25	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	0	2	0	2
	%	0	0	100	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	4	0	3	3	10
	%	40	0	30	30	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	0	2	0	2
	%	0	0	100	0	100
TOPLAM	N	274	128	512	206	1120
	%	24	11	46	18	100

$$\chi^2 = 16,41 \quad sd = 15 \quad p = 0,355$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonu hangi amaçla izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=15, n=1120) = 0,355 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.168: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Derslerdeki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

		Çok iyi	İyi	Orta	Zayıf	Çok zayıf	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	371	377	126	12	7	893
	%	42	42	14	1	1	100
Geniş Aile	N	59	67	32	3	0	161
	%	37	42	20	2	0	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	17	25	8	2	0	52
	%	33	48	15	4	0	100
Anne vefat etmiş aile	N	1	1	0	0	0	2
	%	50	50	0	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	2	4	4	0	0	10
	%	20	40	40	0	0	100
Anne-baba şehir dışında	N	2	0	0	0	0	2
	%	100	0	0	0	0	100
TOPLAM	N	452	474	170	17	7	1120
	%	40	42	15	2	1	100

$$\chi^2 = 17,60 \quad sd = 20 \quad p = 0,613$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin derslerdeki başarı durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=20, n=1120) = 0,613 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.169: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin En Çok Beğenerek İzledikleri Yerli Dizilere İlişkin Bulgular

		Kurtlar Vadisi	Kavak Yelleri	Muhteşem Yüzyıl	Cennet Mahallesi	Öyle Bir Geçer Zaman Ki	Deniz Yıldızı	Behzat Ç.	Arka Sıradakiler	Arka Sokaklar	Küçük Sırlar	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	119	19	64	23	268	23	91	139	76	71	893
	%	13	2	7	3	30	3	10	15,6	8,5	8,0	100
Geniş Aile	N	13	5	14	11	47	4	14	33	12	8	161
	%	8	3	9	7	29	2	9	20,5	7,5	5,0	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	5	0	5	4	20	2	4	7	1	4	52
	%	10	0	10	8	38	4	8	13	2	8	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	%	0	0	0	0	50	0	50	0	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	2	0	0	0	4	1	0	2	1	0	10
	%	20	0	0	0	40	10	0	20	10	0	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
	%	0	0	0	0	50	0	0	50	0	0	100
TOPLAM	N	139	24	83	38	341	30	110	182	90	83	1120
	%	12	2	8	3	30	3	10	16	8	8	100

$$\chi^2 = 38,33 \quad sd = 45 \quad p = 0,748$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin derslerdeki en çok beğenerek izledikleri yerli diziyi gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin en çok beğenerek izledikleri yerli diziyeye ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=45, n=1120)= 0,748 p>0,05.

Tablo 3.170: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarını Nasıl İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Hiç kaçırmadan	Bazen	Ödevlerden zaman kalırsa	Habersiz Gizlice	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	251	271	359	12	893
	%	28	30	40	1	100
Geniş Aile	N	39	57	61	4	161
	%	24	35	38	2	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	15	19	17	1	52
	%	29	37	33	2	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	1	1	0	2
	%	0	50	50	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	3	3	4	0	10
	%	30	30	40	0	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	0	1	0	2
	%	50	0	50	0	100
TOPLAM	N	309	351	443	17	1120
	%	28	31	40	2	100

$$\chi^2 = 6,52 \quad sd = 15 \quad p = 0,970$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarını nasıl izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,970 p>0,05.

Tablo 3.171: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonu Kiminle İzlediklerine İlişkin Bulgular

		Yalnız	Anne-baba	Kardeş	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	170	532	191	893
	%	19	60	21	100
Geniş Aile	N	31	82	48	161
	%	19	51	30	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	21	17	14	52
	%	40	33	27	100
Anne vefat etmiş aile	N	1	0	1	2
	%	50	0	50	100
Baba vefat etmiş aile	N	4	3	3	10
	%	40	30	30	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	0	1	2
	%	50	0	50	100
TOPLAM	N	228	634	258	1120
	%	20	57	23	100

$$\chi^2 = 30,34 \quad sd = 10 \quad p = 0,001$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonu kiminle izlediklerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=10, n=1120) = 0,001 \quad p < 0,05$.

Tablo 3.172: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kaçta Yattıklarına İlişkin Bulgular

		20- 21	22- 23	24- 01	TOPLAM
Çekirdek	N	382	449	62	893
Aile	%	43	50	7	100
Geniş	N	61	86	14	161
Aile	%	38	53	9	100
Boşanmayla	N	21	26	5	52
dağılmış aile	%	40	50	10	100
Anne vefat	N	1	1	0	2
etmiş aile	%	50	50	0	100
Baba vefat	N	4	4	2	10
etmiş aile	%	40	40	20	100
Anne-baba	N	1	1	0	2
şehir dışında	%	50	50	0	100
TOPLAM	N	470	567	83	1120
	%	42	51	7	100

$$\chi^2 = 4,77 \quad sd = 10 \quad p = 0,906$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin kaçta yattıklarını gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin kaçta yattıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,906 p>0,05.

Tablo 3.173: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonsuz Bir Hayat Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

		TV olmasa da olur	TV olmasa daha iyi olur	TV'den vazgeçmem	TV'siz bir hayat düşünmem	TOPLAM
Çekirdek Aile	N %	352 39	93 10	178 20	270 30	893 100
Geniş Aile	N %	61 38	19 12	29 18	52 32	161 100
Boşanmayla dağılmış aile	N %	21 40	5 10	8 15	18 35	52 100
Anne vefat etmiş aile	N %	2 100	0 0	0 0	0 0	2 100
Baba vefat etmiş aile	N %	3 30	0 0	4 40	3 30	10 100
Anne-baba şehir dışında	N %	2 100	0 0	0 0	0 0	2 100
TOPLAM	N %	441 39	117 10	219 20	343 31	1120 100

$$\chi^2 = 11,17 \quad sd = 15 \quad p = 0,740$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşüncelerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,740 p>0,05.

Tablo 3.174: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Yerinde Olmak İstedikleri Televizyon Kahramanının Kim Olduğuna İlişkin Bulgular

		Polat Alemdar	Memati	Bakugan	Ben 10	Hürrem	Mete	Ash	Mesut	Oktay	Gamze	Harun	Behzat Ç.	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	137	27	21	12	75	214	74	120	25	117	23	48	893
	%	15	3	2	1	8	24	8	13,4	2,8	13,1	2,6	5,4	100
Geniş Aile	N	18	5	6	4	8	35	18	25	5	29	5	3	161
	%	11	3	4	2	5	22	11	15,5	3,1	18,0	3,1	1,9	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	4	2	3	0	6	10	2	7	2	13	0	3	52
	%	8	4	6	0	12	19	4	13,5	3,8	25,0	0	5,8	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	%	0	0	0	0	0	0	0	50	0	50	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	3	0	0	0	0	2	1	2	0	1	0	1	10
	%	30	0	0	0	0	20	10	20	0	10	0	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	%	0	0	0	50	0	50	0	0	0	0	0	0	100
TOPLAM	N	162	34	30	17	89	262	95	155	32	161	28	55	1120
	%	14	3	3	2	8	23	8	13,8	2,9	14,4	2,5	4,9	100

$$\chi^2 = 69,78 \quad sd = 55 \quad p = 0,086$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğunu gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğuna ilişkin düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=55 n=1120)= 0,086 p>0,05.

Tablo 3.175: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İçinde Şiddet Öğeleri Olan Programları İzlemelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	376	345	172	893
Aile	%	42	39	19	100
Geniş	N	70	55	36	161
Aile	%	43	34	22	100
Boşanmayla	N	25	18	9	52
dağılmış aile	%	48	35	17	100
Anne vefat	N	0	1	1	2
etmiş aile	%	0	50	50	100
Baba vefat	N	7	2	1	10
etmiş aile	%	70	20	10	100
Anne-baba	N	1	0	1	2
şehir dışında	%	50	0	50	100
TOPLAM	N	479	421	220	1120
	%	43	38	20	100

$$\chi^2 = 8,77 \quad sd = 10 \quad p = 0,554$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin içinde şiddet öğeleri olan programları izlemekten hoşlanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,554 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.176: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Şiddet İçeren Bir Tartışma Yaşamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek	N	498	395	893
Aile	%	56	44	100
Geniş	N	83	78	161
Aile	%	52	48	100
Boşanmayla	N	26	26	52
dağılmış aile	%	50	50	100
Anne vefat	N	0	2	2
etmiş aile	%	0	100	100
Baba vefat	N	4	6	10
etmiş aile	%	40	60	100
Anne-baba	N	1	1	2
şehir dışında	%	50	50	100
TOPLAM	N	612	508	1120
	%	55	45	100

$$\chi^2 = 4,82 \quad sd = 5 \quad p = 0,438$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin şiddet içeren bir tartışma yaşamalarını ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=5 \quad n=1120) = 0,438 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.177: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Grup Halinde Bir Kavgayla Karışmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek	N	461	432	893
Aile	%	52	48	100
Geniş	N	82	79	161
Aile	%	51	49	100
Boşanmayla	N	24	28	52
dağılmış aile	%	46	54	100
Anne vefat	N	2	0	2
etmiş aile	%	100	0	100
Baba vefat	N	5	5	10
etmiş aile	%	50	50	100
Anne-baba	N	1	1	2
şehir dışında	%	50	50	100
TOPLAM	N	575	545	1120
	%	51	49	100

$$\chi^2 = 2,50 \quad sd = 5 \quad p = 0,776$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin grup halinde bir kavgayla karışmalarını ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin grup halinde bir kavgayla karışmalarını ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=5 n=1120)= 0,776 p>0,05.

Tablo 3.178: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Arkadaşları Kavga Ederken Ne Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Karışmadan izlerim	Ayrımaya çalışırım	Ben de katılırım	Haber veririm	Ortandan uzaklaşırım	TOPLAM
Çekirdek Aile	N %	60 7	308 34	232 26	199 22	94 11	893 100
Geniş Aile	N %	7 4	63 39	33 20	33 20	25 16	161 100
Boşanmayla dağılmış aile	N %	7 13	23 44	14 27	7 13	1 2	52 100
Anne vefat etmiş aile	N %	0 0	1 50	0 0	1 50	0 0	2 100
Baba vefat etmiş aile	N %	1 10	3 30	3 30	2 20	1 10	10 100
Anne-baba şehir dışında	N %	0 0	1 50	1 50	0 0	0 0	2 100
TOPLAM	N %	75 7	399 36	283 25	242 22	121 11	1120 100

$$\chi^2 = 21,04 \quad sd = 20 \quad p = 0,394$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin arkadaşları kavga ederken ne yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,394 p>0,05.

Tablo 3.179: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	307	398	188	893
Aile	%	34	45	21	100
Geniş	N	57	79	25	161
Aile	%	35	49	16	100
Boşanmayla	N	13	30	9	52
dağılmış aile	%	25	58	17	100
Anne vefat	N	0	2	0	2
etmiş aile	%	0	100	0	100
Baba vefat	N	3	5	2	10
etmiş aile	%	30	50	20	100
Anne-baba	N	1	0	1	2
şehir dışında	%	50	0	50	100
TOPLAM	N	381	514	225	1120
	%	34	46	20	100

$$\chi^2 = 10,32 \quad sd = 10 \quad p = 0,413$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,413 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.180: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarının Etkisinde Kalmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	288	316	289	893
Aile	%	32	35	32	100
Geniş	N	44	56	61	161
Aile	%	27	35	38	100
Boşanmayla	N	18	20	14	52
dağılmış aile	%	35	38	27	100
Anne vefat	N	0	2	0	2
etmiş aile	%	0	100	0	100
Baba vefat	N	3	3	4	10
etmiş aile	%	30	30	40	100
Anne-baba	N	0	1	1	2
şehir dışında	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	353	398	369	1120
	%	32	36	33	100

$$\chi^2 = 8,01 \quad sd = 10 \quad p = 0,627$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının etkisinde kalmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,627 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.181: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda İzledikleri Kahramanları Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	415	325	153	893
Aile	%	46	36	17	100
Geniş	N	79	55	27	161
Aile	%	49	34	17	100
Boşanmayla	N	22	22	8	52
dağılmış aile	%	42	42	15	100
Anne vefat	N	0	2	0	2
etmiş aile	%	0	100	0	100
Baba vefat	N	5	4	1	10
etmiş aile	%	50	40	10	100
Anne-baba	N	0	1	1	2
şehir dışında	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	521	409	190	1120
	%	47	37	17	100

$$\chi^2 = 7,38 \quad sd = 10 \quad p = 0,689$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonda izledikleri kahramanları taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2(sd=10 \quad n=1120) = 0,689 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.182: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Takma Ad Olarak Kullanmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	310	380	203	893
Aile	%	35	43	23	100
Geniş	N	58	67	36	161
Aile	%	36	42	22	100
Boşanmayla	N	14	30	8	52
dağılmış aile	%	27	58	15	100
Anne vefat	N	1	1	0	2
etmiş aile	%	50	50	0	100
Baba vefat	N	6	1	3	10
etmiş aile	%	60	10	30	100
Anne-baba	N	1	1	0	2
şehir dışında	%	50	50	0	100
TOPLAM	N	390	480	250	1120
	%	35	43	22	100

$$\chi^2 = 10,74 \quad sd = 10 \quad p = 0,378$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini takma ad olarak kullanmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,378 \quad p > 0,05$

Tablo 3.183: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin İzledikleri Televizyon Programlarındaki Kahramanların İsimlerini Oyuncaklarına Vermelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	205	418	270	893
Aile	%	23	47	30	100
Geniş	N	43	75	43	161
Aile	%	27	47	27	100
Boşanmayla	N	11	29	12	52
dağılmış aile	%	21	56	23	100
Anne vefat	N	0	1	1	2
etmiş aile	%	0	50	50	100
Baba vefat	N	2	7	1	10
etmiş aile	%	20	70	10	100
Anne-baba	N	0	1	1	2
şehir dışında	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	261	531	328	1120
	%	23	47	29	100

$$\chi^2 = 7,05 \quad sd = 10 \quad p = 0,721$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin izledikleri televizyon programlarındaki kahramanlarının isimlerini oyuncaklarına vermelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=10 n=1120)= 0,721 p>0,05.

Tablo 3.184: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanlarını Oyunlarına Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	345	380	168	893
Aile	%	39	43	19	100
Geniş	N	60	74	27	161
Aile	%	37	46	17	100
Boşanmayla	N	14	29	9	52
dağılmış aile	%	27	56	17	100
Anne vefat	N	1	1	0	2
etmiş aile	%	50	50	0	100
Baba vefat	N	3	3	4	10
etmiş aile	%	30	30	40	100
Anne-baba	N	0	1	1	2
şehir dışında	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	423	488	209	1120
	%	38	44	19	100

$$\chi^2 = 9,69 \quad sd = 10 \quad p = 0,467$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanlarını oyunlarına katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,467 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.185: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Sevdikleri Televizyon Kahramanını Resimlerine Katmalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	Bazen	TOPLAM
Çekirdek	N	276	321	296	893
Aile	%	31	36	33	100
Geniş	N	50	55	56	161
Aile	%	31	34	35	100
Boşanmayla	N	11	25	16	52
dağılmış aile	%	21	48	31	100
Anne vefat	N	0	0	2	2
etmiş aile	%	0	0	100	100
Baba vefat	N	2	4	4	10
etmiş aile	%	20	40	40	100
Anne-baba	N	0	1	1	2
şehir dışında	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	339	406	375	1120
	%	30	36	33	100

$$\chi^2 = 9,38 \quad sd = 10 \quad p = 0,496$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin sevdikleri televizyon kahramanını resimlerine katmalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120) = 0,496 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.186: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonun Zararlı Yönlerinin Neler Olduğuyla İlgili Görüşlerine İlişkin Bulgular

		Ders çalışmayı engeller	Bağımlı hale getirir	Şiddeti öğretir	Dini ve ahlaki zararı	Örf ve adeti değiştirir	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	318	375	130	51	19	893
	%	36	42	15	6	2	100
Geniş Aile	N	57	59	27	12	6	161
	%	35	37	17	7	4	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	18	23	6	4	1	52
	%	35	44	12	8	2	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	0	0	0	2
	%	0	100	0	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	2	8	0	0	0	10
	%	20	80	0	0	0	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	1	1	0	0	2
	%	0	50	50	0	0	100
TOPLAM	N	395	468	164	67	26	1120
	%	35	42	15	6	2	100

$$\chi^2 = 16,32 \quad sd = 20 \quad p = 0,696$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşlerine ait bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonun zararlı yönlerinin neler olduğuna ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=20 n=1120)= 0,696 p>0,05.

Tablo 3.187: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Şiddet Sahneleri Çıktığında Neler Yaptıklarına İlişkin Bulgular

		Kanalı değiştiririm	Sesi açarım	Dikkatle izlerim	TV'yi kapatırım	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	263	246	317	67	893
	%	29	28	35	8	100
Geniş Aile	N	49	42	59	11	161
	%	30	26	37	7	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	15	18	15	4	52
	%	29	35	29	8	100
Anne vefat etmiş aile	N	2	0	0	0	2
	%	100	0	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	4	1	4	1	10
	%	40	10	40	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	1	1	0	2
	%	0	50	50	0	100
TOPLAM	N	333	308	396	83	1120
	%	30	28	35	7	100

$$\chi^2 = 9,51 \quad sd = 15 \quad p = 0,849$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonda şiddet sahneleri çıktığında neler yaptıklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=15 \quad n=1120) = 0,849 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.188: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyonda Gördükleri Şiddet Sahnelerini Başkalarına Uygulamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	171	722	893
	%	19	81	100
Geniş Aile	N	34	127	161
	%	21	79	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	14	38	52
	%	27	73	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	2
	%	0	100	100
Baba vefat etmiş aile	N	1	9	10
	%	10	90	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	1	2
	%	50	50	100
TOPLAM	N	221	899	1120
	%	20	80	100

$$\chi^2 = 4,33 \quad sd = 5 \quad p = 0,503$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyonda gördükleri şiddet sahnelerini başkalarına uygulamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

$$\chi^2 (sd=5 \quad n=1120) = 0,503 \quad p > 0,05.$$

Tablo 3.189: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Bir Arkadaşları Onları Kızdırdığında Ne Yapacaklarına İlişkin Bulgular

		Şikâyet ederim	Uyarırım	Uyarmam vururum	Kavga çıkartırım	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	193	582	85	33	893
	%	22	65	10	4	100
Geniş Aile	N	48	91	15	7	161
	%	30	57	9	4	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	11	36	3	2	52
	%	21	69	6	4	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	0	0	2
	%	0	100	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	4	6	0	0	10
	%	40	60	0	0	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	0	0	1	2
	%	50	0	0	50	100
TOPLAM	N	257	717	103	43	1120
	%	23	64	9	4	100

$$\chi^2 = 23,74 \quad sd = 15 \quad p = 0,070$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin bir arkadaşları onları kızdırdığında ne yapacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. $\chi^2 (sd=15 \ n=1120) = 0,070 \ p < 0,05$.

Tablo 3.190: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kızdıklarında Küfür Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek	N	133	760	893
Aile	%	15	85	100
Geniş	N	24	137	161
Aile	%	15	85	100
Boşanmayla	N	12	40	52
dağılmış aile	%	23	77	100
Anne vefat	N	0	2	2
etmiş aile	%	0	100	100
Baba vefat	N	1	9	10
etmiş aile	%	10	90	100
Anne-baba	N	1	1	2
şehir dışında	%	50	50	100
TOPLAM	N	171	949	1120
	%	15	85	100

$$\chi^2 = 5,00 \quad sd = 5 \quad p = 0,415$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin kızdıklarında küfür etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=5 \quad n=1120) = 0,415 \quad p > 0,05$.

Tablo 3.191: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Küfür Ettiklerinde Rahatlamalarına İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	332	561	893
	%	37	63	100
Geniş Aile	N	57	104	161
	%	35	65	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	14	38	52
	%	27	73	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	2
	%	0	100	100
Baba vefat etmiş aile	N	5	5	10
	%	50	50	100
Anne-baba şehir dışında	N	1	1	2
	%	50	50	100
TOPLAM	N	409	711	1120
	%	37	63	100

$$\chi^2 = 4,41 \quad sd=5 \quad p= 0,492$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ait bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin küfür ettiklerinde rahatlamalarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=5 \ n=1120)= 0,492 \ p>0,05$.

Tablo 3.192: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Kötü Sözlerini Taklit Etmelerine İlişkin Bulgular

		Evet	Hayır	TOPLAM
Çekirdek	N	453	440	893
Aile	%	51	49	100
Geniş	N	89	72	161
Aile	%	55	45	100
Boşanmayla	N	29	23	52
dağılmış aile	%	56	44	100
Anne vefat	N	0	2	2
etmiş aile	%	0	100	100
Baba vefat	N	4	6	10
etmiş aile	%	40	60	100
Anne-baba	N	2	0	2
şehir dışında	%	100	0	100
TOPLAM	N	577	543	1120
	%	52	48	100

$$\chi^2 = 6,05 \quad sd = 5 \quad p = 0,301$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşlerini gösteren dağılıma ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının kötü sözlerini taklit etmelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=5 n=1120)= 0,301 p>0,05.

Tablo 3.193: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanı Olabilseler Nasıl Davranacaklarına İlişkin Bulgular

		Süper güç kullanırım	Görünmez olur kavgaya katılırim	Gizli güçlerimle cezalandırırım	Özel Güçlerimle döver Eğlenirim	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	510	215	107	61	893
	%	57	24	12	7	100
Geniş Aile	N	96	39	18	8	161
	%	60	24	11	5	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	31	13	4	4	52
	%	60	25	8	8	100
Anne vefat etmiş aile	N	1	1	0	0	2
	%	50	50	0	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	6	1	2	1	10
	%	60	10	20	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	0	1	1	2
	%	0	0	50	50	100
TOPLAM	N	644	269	132	75	1120
	%	58	24	12	7	100

$$\chi^2 = 14,07 \quad sd = 15 \quad p = 0,520$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanı olabilseler nasıl davranacaklarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. χ^2 (sd=15 n=1120)= 0,520 p>0,05.

Tablo 3.194: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Kavga Ederken Televizyon Kahramanlarının Akıllarına Gelmesine İlişkin Bulgular

		Evet gelir	Hayır gelmez	Bazen gelir	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	137	479	277	893
	%	15	54	31	100
Geniş Aile	N	21	85	55	161
	%	13	53	34	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	6	33	13	52
	%	12	63	25	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	0	2
	%	0	100	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	2	5	3	10
	%	20	50	30	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	1	1	2
	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	166	605	349	1120
	%	15	54	31	100

$$\chi^2 = 5,36 \quad sd=10 \quad p=0,866$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin kavga ederken televizyon kahramanlarının akıllarına gelmesine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \quad n=1120)=0,866 \quad p>0,05$.

Tablo 3.195: Aile Yapılarındaki Farklılığa Göre Öğrencilerin Televizyon Kahramanlarının Gerçek Dünyada Yaşıyor Olmaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Bulgular

		Evet yaşıyor	Hayır yaşamıyor	Emin değilim	TOPLAM
Çekirdek Aile	N	307	372	214	893
	%	34	42	24	100
Geniş Aile	N	62	52	47	161
	%	39	32	29	100
Boşanmayla dağılmış aile	N	20	20	12	52
	%	38	38	23	100
Anne vefat etmiş aile	N	0	2	0	2
	%	0	100	0	100
Baba vefat etmiş aile	N	3	6	1	10
	%	30	60	10	100
Anne-baba şehir dışında	N	0	1	1	2
	%	0	50	50	100
TOPLAM	N	392	453	275	1120
	%	35	40	25	100

$$\chi^2 = 11,54 \quad sd = 10 \quad p = 0,317$$

Tabloda aile yapılarındaki farklılığa göre, öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Aile yapılarındaki farklılık ile öğrencilerin televizyon kahramanlarının gerçek dünyada yaşıyor olmaları hakkındaki düşüncelerine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur. $\chi^2 (sd=10 \ n=1120) = 0,317 \ p > 0,05$.

BÖLÜM IV

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde; araştırmadan elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin yapılan önerilere yer verilmiştir.

1. Sonuçlar

İlköğretim 4 ve 5. sınıf öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada, öğrencilerin izledikleri televizyon programlarının şiddet eğilimleri ile ilgili görüşleri araştırılmıştır. Yapılan araştırma toplam 1120 kişiye uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 550'si 4. sınıf, 570'i 5.sınıf öğrencilerini kapsamaktadır. Bu öğrencilerin 526'sı 10, 587'si 11, 7'si 12 yaş grubundadır. Yine bu öğrencilerden 561'i kız, 559'u ise erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerden 380'i tek çocuktur. Tek çocuklu ailelerde anne ve baba çalışıyor ise televizyon çocukların en yakın arkadaşı haline gelmektedir. Bakımı bakıcı ya da aile büyükleri tarafından yapılan bu çocukların, büyük çoğunluğu televizyonu kendi başına izlemekte dolayısıyla televizyondaki birçok şiddet içerikli görüntüyü ya da yaşına uygun olmayan programları izlemektedir. Kimi bakıcı ve anneler için televizyon çocuğu eğlendirme, eğitime yahut susturma adına sihirli bir yardımcı işlevi görse de tüm dünyada televizyonun çocuk gelişiminde açtığı tahribatlar ciddi bir şekilde tartışılıyor. Televizyon izlemek, üç yaş altı çocukların beyin gelişimini yavaşlatıyor, kelime öğrenme hızını düşürüyor ve genel olarak gelişimini olumsuz etkiliyor (Yücel 2011).

Çocuklar bilişsel olarak kurgu ile gerçeği ayırt edemedikleri dönemde televizyonda maruz kaldıkları şiddet sahnelerinden yetişkinlere oranla daha fazla etkilenmektedirler. Amerikan Çocuk Bakımı ve Sağlığı Akademisinin araştırmasına göre; 3-5 yaşındaki çocukların, günde 3 ile 7 saatten fazla televizyon izledikleri ve bu durumun çocukları hırçın yaptığı belirtilmiştir (Sabah Gazetesi 2000). İngiltere'de ise 10 ile 11 yaşlarında 1500 çocuğun televizyon seyretme alışkanlıkları üzerine yapılan bir araştırmada,

çocukların seyrettikleri programların yarısından fazlasının çocuklar için sakıncalı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bu çocukların üçte birinin şiddet içeren görüntüleri izlemekten hoşlandığı tespit edilmiştir (Times 1999). Akarcalı'nın da belirttiği gibi; çocukların 3-4 yaşından başlayarak 12-13 yaşına kadar günde ortalama 1-2 saat çizgi film izledikleri, ayrıca çocukların ve gençlerin erişkinler için hazırlanan televizyon programlarını da seyrettikleri düşünüldüğünde, yoğun şiddet bombardımanı altında kaldıkları görülür.

Yapılan araştırmalar sonucunda da çocuğun saldırgan davranışları taklit ettiği belirlenmiştir (Akarcalı 1996). Yapılan istatistiklerde 10 yaşında bir çocuğun, televizyonda ortalama 8.000 cinayet, 10.000 şiddet eylemi izlediğini ortaya koymaktadır (Cumhuriyet 2004). Los Angeles'ta bir hizmetçi 7 yaşındaki çocuğun, pişmiş etin üzerine dövülmüş cam parçaları döktüğünü görünce, bu davranışın nedenini sormuş: "Geçen gün televizyonda gördüm, birisi böyle yaptı ve ev halkı öldü. Ben de ölecekler mi diye deniyorum."yanıtını almıştır (Türkiye Gazetesi 2003). Yine Los Angeles'ta bir başka olayda, bir televizyon programındaki banka soygununu izleyen iki çocuk, 25 kişiyi, bankada 7 saatten fazla tabancalarla rehin almıştır. Yapılan duruşma sonucunda iki çocuğun "Adam's Twelve" adlı programda gördüklerini söylemişlerdir (Türkiye Gazetesi 2003).

Araştırmaya katılan öğrencilerin, 72'sinin (%6,4) annesi, 45'inin babası (%4,2) okuryazar değildir. Geri kalan büyük bir çoğunluk eğitilmiş ailelerdir. Eğitilmiş anne-babaların çocukların televizyon izlemesini düzenlemeleri ve onlarla konuşmaları çocukların televizyona eleştirel bakmalarına neden olmaktadır. Çocukların eleştirel izleyiciler olmaları ise onların televizyon izlemenin olumsuz etkilerine karşı donanımlı olmalarını sağlamaktadır (Warren vd. 2002 :87). Çocukların televizyon izlemeleri ne kadar çok denetlenmeye çalışılırsa çalışılsın onlar, televizyon izleme konusunda ısrarcı olmaktadır. Bu durumu kaygıyla karşılayan özellikle eğitim seviyeleri yüksek anne-babalar ise bu konuda çocuklarına sınırlamalar getirmeye çalışmakta ve televizyon izleme saatlerini ve program çeşitlerini belirleyebilme çabasında olmaktadır. Ancak denetim, çocuğun anaokuluna gitmesiyle güçleşmeye başlamaktadır. Anaokulunda diğer çocuklar ile etkileşim halindeki çocuk, anne-babanın izin vermediği programları izlemekte ısrarcı olmaktadır. Bu nedenle Ülken'in aktardığına Witty'den göre; Witty, çocuğun okula başlamasıyla birlikte anne-babaların çocuğun televizyon izlemesine rehberlik etmesi gerektiğini belirtmektedir. Çünkü anne-babalar çocuklarının televizyon aracılığıyla

edindikleri bilgi ve davranışları yönlendirebilmekte ve onların televizyonu ve doğasını doğru bir biçimde anlamalarını sağlayabilmektedir (Ülken 2011). Anne-babaların çocukların televizyon izlemesini düzenlemeleri ve onlarla konuşmaları çocukların televizyona eleştirel bakmalarına neden olmaktadır. Çocukların eleştirel izleyiciler olmaları ise onların televizyon izlemenin olumsuz etkilerine karşı donanımlı olmalarını sağlamaktadır (Warren, Kelly, Gerke 2002).

Araştırmadaki öğrencilerin 893'ünün çekirdek aile yapısına, 161'inin de geniş aile yapısına sahip olduğu saptanmıştır. Geniş ailelerde, çocuğun eğitiminde büyüklerin de söz sahibi olması, çocuğun televizyon izleme saatleri ve izleyeceği programların belirlenmesinde karışıklık çıkmasına sebebiyet verebilmektedir. Bazen de çocuğun bütün aile bireyleriyle birlikte izlememesi gereken programları izlemeye dahil edildiği görülmektedir. Çekirdek aile yapısına sahip ailelerde televizyonun kontrolü daha kolay sağlanabilir. Televizyonun çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirgenmesinde ve ortadan kaldırılmasında çocuğun çevresinde yakın ilişki içinde olduğu yetişkinlere yani anne, baba ve öğretmenlere büyük rol düşmektedir. Bunu Kebapçı (2001) tarafından aktarılan James Lull'un araştırması da gözler önüne koymaktadır. James Lull, kendilerine bir miktar para verilerek karşılığında televizyon seyretmemeleri istenen bir aile üzerinde yapılan bir deneyden söz ederken, ailenin bir süre sonra paradan vazgeçip televizyonlarını açtığı gözlemlenmektedir. Lull, ayrıca televizyonları tamire giden ve bu nedenle televizyon izleme olanağı bulamayan bir aileye ilişkin gözlemlerinde, aile içinde kişiler arası iletişim örüntüsünün, televizyonsuzluk nedeniyle sorunlu hale dönüştüğünü, aile içinde bazı, televizyonlu dönemlerde görülmeyen sorunların yaşanmaya başladığını, televizyonun tamirden gelmesiyle birlikte aile içindeki bu kargaşanın yeniden düzene girdiğini belirtmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 751'inin kendisine ait bir odası olduğu, 277'sinin de odasında bir televizyon bulunduğu saptanmıştır. Odasında televizyon bulunan çocuğun izleyeceği programların kontrolü zorlaşabilir, çocuk yaşına uygun olmayan, şiddet içerikli programları izleyebilir. Misafir odamızdan oturma odamıza, yatak odamızdan mutfağımıza ve dahası çocuklarımızın odasına yerleştirdiğimiz televizyon birçok davranış şekilleri sunmaktadır. Özellikle de çocuklar bu davranış biçimlerini benimseme ve taklit etme eğilimi göstermektedir. Özellikle şiddet içeriği bol, saldırganlık motifleri fazla ve aşırı cinsellik içeren filmler çocukları olumsuz etkilemektedir (Zaman Gazetesi 2006).

Araştırmada öğrencilere yöneltilen “En çok izlediğin televizyon kanalı hangisidir?” sorusuna, çocuk kanallarının izlenme oranının en yüksek çıkması beklenirken, araştırma sonucu beklenenin aksi yönünde olmuştur. Öğrencilerin 224’ü Cartoon Network, 70’i Yumurcak TV, 13’ü de Kanal D Çocuk isimli çocuk kanallarının izlediğini belirtmiştir. Çocuk kanalını izleyen öğrenci sayısının araştırmaya katılan bütün öğrenciler içindeki çocuk kanalını izleme oranı % 27,5’tir. A.B.D’de A.C Nielsen kamuoyu araştırma şirketi tarafından yapılan bir çalışmada 9-12 yaş arası çocukların haftada 28 saat televizyon izledikleri saptanmıştır (Simmons 1999). Araştırmamızda öğrencilerden %52,1’i (583) günde 2-3 saat televizyon izlediğini belirtmiştir. Bu araştırmalar çocukların evde geçirdikleri zamanın büyük bir kısmını televizyon izleyerek geçirdiklerini göstermektedir.

Televizyon izleyeceği saatleri kimin belirlediğiyle ilgili soruya, öğrencilerin 474’ü kedisinin, 435’i annesinin, 180’i babasının, 31’i diğer aile büyüklerinin karar verdiğini belirtmiştir. Babaların oranının annelerden az olmasının sebebi, genellikle babaların çalışıyor olması ve çocukların bütün gün anneleriyle ilişki içinde olmalarından kaynaklanmaktadır. Anne ve babalar çocukların izledikleri programlarda seçici davranmalı, onların televizyon izleme saatlerini kendilerinin belirlemesine seyirci kalmamalı, televizyondaki kurgu ile gerçek arasındaki farkı çocuğun anlayabileceği bir dil ile anlatmalı, çocuklarının televizyonda neyi gördüklerini bilmeli ve ne görmeleri gerektiğini bilerek yaklaşmalıdırlar.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin en çok izledikleri program türlerinin çizgi filmler olması beklenirken, öğrencilerin 485’i (% 43,3) en çok izlediği televizyon program türünün dizi film olduğunu belirtmiştir. Filmlerin, çizgi filmlerin, haberlerin ve benzeri yayınların şiddeti içermesi insanların, şiddete karşı duyarsızlaşmasına ve istediklerini elde etmede şiddeti bir yöntem olarak görmelerine neden oluyor. Son yıllarda artan ve kontrol edilemeyen saldırgan davranışların artışıyla gazete ve televizyon yayınlarındaki şiddet içerikli haberler arasında doğru orantı olması bunun kanıtıdır. Şiddetle ilgili başka bir önemli noktaysa okuyucu ve izleyicilerin kendilerini daha güçlü görünenle, daha ünlü olanla özdeşleştirmesidir. Anne babalar ve eğitimciler, çocuklara iyi örnek olacak dizi ve film karakterleri bulmanın çok zor olduğu konusunda birleşiyorlar (Ulusoy 2008).

Televizyonu izleme amaçları sorulduğunda, öğrencilerin 512’si eğlenmek, 274’ü dinlenmek, 206’sı vakit geçirmek, 126’sı haber almak olduğunu belirtmişlerdir.

Öğrenciler genel olarak başarı durumlarının iyi olduğunu belirtmişlerdir. 17 Öğrenci başarı durumunun zayıf olduğunu belirtirken, 7 öğrenci başarı durumunu çok zayıf olarak belirtmiştir.

Öğrencilerden 341'i en beğendiği dizi olarak Öyle Bir Geçer Zaman Ki' yi, 182'si Arka Sıradakiler'i, 139'u de Kurtlar Vadisi'ni, 110'u Behzat Ç.'yi, 90'ı Arka Sokaklar'ı, 83'ü Muhteşem Yüzyıl'ı, 83'ü Küçük Sırlar'ı, 38'i Cennet Mahallesi'ni, 30'u Deniz Yıldızı'nı, 24'ü ise Kavak Yelleri'ni işaretlemiştir. Belirtilen dizilerde şiddet, saldırganlık, dövüş, küfür öğelerine sıklıkla rastlanmaktadır. Bu durumda öğrenciler şiddeti kopyalayarak günlük hayatlarında kullanmaktadır. İngiltere'de 5 yaşındaki bir çocuğun, 11 yaşlarındaki iki çocuk tarafından öldürülmesinin ardından, çocukların birbirlerinin evinde, aşırı şiddet içeren "Child's Play" isimli videokasetini izledikleri ortaya çıkmıştır (Times 1993). Gaziantep'te filmlerdeki intihar sahnelerinden etkilenen 5 yaşındaki Fatoş Mete, odasının kapısına bağladığı ipi boynuna geçirerek, "Filmlerdeki gibi boğuluyorum" diye seslenmiş, kapının aniden kapanması üzerine Fatoş kurtarılamamıştır (Milliyet 2006). Zuhâl Baltaş başkanlığında, Türkiye'de yayın yapan Show TV, Kanal 6, ATV, TRT 1 üzerinde yapılan araştırmaya göre; bu dört televizyon kanalının 1 günde 2400 şiddet görüntüsü ekrana getirdikleri, buna karşılık 354 olumlu davranış örneği sundukları görülmüştür.

Şiddet eylemi hiçbir toplumda kabul gören bir davranış değildir. Medyanın şiddeti bir reyting vasıtası olarak kullanması, üzerinde durulması gereken önemli bir meseledir. Medya, bir taraftan saldırganlık usullerini öğretip, genel uyarılmışlık halini arttırırken, diğer taraftan da bireyleri şiddete karşı duyarsızlaştırarak, şiddeti olağan sayan, uyumsuz, suça eğilimli bireyler yetişmesinde önemli rol oynamaktadır (Alpay 2002).

Televizyon programlarını nasıl izledikleriyle ilgili soruya, 443'ü ödevlerden arta kalan zamanda, 351'i bazen, 309'u hiç kaçırmadan, 17'si anne babamdan habersiz yanıtını vermiştir. 309'unun hiç kaçırmadan cevabı vermesi düşündürücüdür. Bu yaş çocuğunun televizyon izlemek yerine kitap okumak, çeşitli spor faaliyetlerine katılmak, bir hobi kursuna gitmek gibi faydalı etkinliklere yönlendirilmesi gerekmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerden 470'i 20- 21 arası, 567'si 22- 23 arası, 83'ü de 24-01 arası yattıklarının belirtmişlerdir. Bu saatler 10-12 yaş arasındaki öğrenciler için geç saatlerdir. Gece geç yatan öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimi için gerekli olan uyku saatlerinin kısaltmakta, bu öğrenciler okulda anlama güçlüğü ve dikkat dağınıklığı

yaşamaktadırlar. Bu sorunun kaynağı ise geç saatlere kadar devam eden dizilerdir. Ayrıca gece geç saatlerde yayınlanan televizyon programları çocukların izleyebilecekleri türde programlar değildir. Çocukların 20-21 saatleri arasında yatakta olmaları gerekmektedir.

Öğrencilere televizyonsuz bir hayat hakkındaki düşünceleri sorulduğunda; 343'ü televizyonsuz bir hayat düşünemeyeceğini, 213'ü televizyondan vazgeçemeyeceğini belirtmiştir. Toplam 1120 öğrencinin 556'sı televizyonsuz yapamayacağını söylemiştir. Bu televizyona olan bağımlılığı gözler önüne sermektedir. Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı tarafından yapılan araştırmada, televizyon izleme süresi açısından Türkiye'nin dünyada rekor kırdığı tespit edildi, "Türkiye'de bir yetişkinin günde en az 5 saatini, çocukların ise 3 saatini televizyon karşısında geçirdiği" söylendi. Ayrıca, Türkiye'de ortaöğretim çağında bir çocuğun yılda 1000 saatini okulda, 1500 saatini ise televizyon ve internet karşısında geçirdiği belirtildi. Türkiye'nin dünyada televizyon izleme oranının en fazla olduğu ikinci ülke olduğu, ABD'de ortalama televizyon izleme oranının günlük 5 saat, Türkiye'de ise 4.5 saat civarında olduğu bildirildi (Radikal 2007).

"Şiddet içeren programları izlemekten hoşlanır mısınız?" sorusuna öğrencilerin 479'u evet, 220'si bazen cevabını, "Kavga ederken TV kahramanları aklına gelir mi?" sorusuna öğrencilerin 361'i evet, 225'i bazen cevabını, "İzlediğin TV programının etkisinde kalır mısınız?" sorusuna öğrencilerin 353'ü evet, 369'u bazen cevabını, "TV kahramanlarını veya karakterleri taklit eder misin?" sorusuna öğrencilerin 521'i evet, 190'ı bazen cevabını, "Kahramanların isimlerini takma ad olarak kullanır mısınız?" sorusuna öğrencilerin 390'ı evet, 250'si hayır cevabını, "Kahramanların isimlerini oyuncaklarına verir misin?" sorusuna öğrencilerin 261'i evet, 328'i bazen cevabını, "Televizyon kahramanlarını oyununa katar mısınız?" sorusuna öğrencilerin 423'ü evet, 209'u bazen cevabını, "Televizyon kahramanlarını resimlerine katar mısınız?" sorusuna öğrencilerin 339'u evet, 375'i bazen yanıtını, "Kavga ederken televizyon kahramanları aklına gelir mi?" sorusuna öğrencilerin 324'ü evet, 342'si bazen yanıtını vermiştir. Bu tablodan öğrencilerin büyük çoğunluğunun televizyon kahramanları ile kendilerini özdeşlendirdikleri ve bu durumu günlük hayatlarında kullandıkları ortaya çıkmaktadır. "Rambo birinden intikam alınca ya da önceden yenilip sonra kendini kurtarınca, ben bir şeyler öğreniyorum, kaptırıp gidiyorum, Hiç kimsenin lafına kulak asmamam ve herkese karşı koymama gerektiğini öğreniyorum." diyor bir küçük izleyici (Rogge 1995).

“Şiddet içeren bir tartışma yaşadın mı?” sorusuna 612 öğrenci, “Grup halinde bir kavgaya karıştın mı?” sorusuna 575 öğrenci, “TV kahramanlarının kötü sözlerini taklit eder misin?” sorusuna 577 öğrenci evet yanıtını vermiştir. Çocukların televizyonda izledikleri cinayet, soygun, suça yönelik planlamalar ve şiddet içerikli davranışlardan etkilendiği tespit edilmiş. Bir süre sonra iyi ve kötü değer yargıları tam gelişmeyen bu çocukların benzer davranışları gösterme ya da aynısını yapma eğilimine girdikleri saptanmıştır. Hiçbir denetim getirilmeden bu tür programları izleyen çocuklarda bir süre sonra gece altını ıslatma, saldırganlık ve hırçnılık, birtakım aletlerden saldırma, korkarak rüyadan uyanma, kötü sözleri, hatta küfürleri taklit vb. etkiler görülmektedir. Çünkü onlar filmlerdeki modelleri kendi içlerinde hayal etmektedir (Öcel 2000). Televizyon kahramanları öğrencilerin taklit ettikleri, örnek aldıkları rol modeller olmuştur. Günde ortalama 2-3 saat televizyon izleyen çocukların, televizyon kahramanlarını taklit etmeleri kaçınılmazdır.

Araştırmaya katılan öğrencilere televizyonun zararlı yönleri sorulduğunda; 468’i televizyonun kendine bağımlı hale getirdiğini, 395’i ders çalışmayı engellediğini, 164’ü ise şiddeti öğrettiğini belirtmiştir.

“Şiddet sahneleri çıktığında ne yaparsın?” sorusuna öğrencilerin 396’sı sahneyi dikkatle izlerim, 368’i televizyonun sesini açarım cevabını vermiştir. Televizyon programlarındaki şiddet görüntülerinin öğrencilerin ilgisini çektiği ve bu şiddeti günlük yaşamlarında kullandıkları görülmüştür. Çocuklar uyguladıkları şiddetin sonucunu düşünmeden hareket etmektedirler.

En çok izlenen diziler değerlendirildiğinde ise şiddet içerikli dizi filmlerin çok yüksek oranda olduğu da görülmüştür. Şiddet içerikli film izlemenin bireyler arası saldırganlığı arttırdığı (Turam 1998), dizilerdeki kahramanların gençler tarafından model olarak alındığı (Köknel 1996), haftalık yayınlanan dizilerin en az yarısının şiddet içerikli olduğu ve gençlerin haftada en az 25 saat televizyon izledikleri (Yalın 1998) değerlendirildiğinde ise çocukların içinde oldukları tehlike kendini göstermektedir.

Öğrencilere yerinde olmak istedikleri televizyon kahramanının kim olduğu sorusu sorulmuş; öğrencilerin 262’si Mete (Öyle Bir Geçer Zaman Ki), 162’si Polat Alemdar (Kurtlar Vadisi), 161’i Gamze (Arka Sıradakiler), 155’i ise Mesut (Arka Sokaklar) olmayı istediğini belirtmiştir. Bu karakterler saldırgan, sürekli şiddet eğilimli davranışlar sergileyen, hatta zaman zaman argo kelimeler kullanan karakterlerdir. Öğrencilerin bu

kahramanların yerinde olmak istemeleri, onların da, kendilerini özdeşleştirdikleri kahramanlar gibi, istenmeyen davranışlar sergilediklerini göstermektedir.

Öğrencilere televizyon kahramanlarının gerçek hayatta yaşayıp yaşamadıkları sorulmuş, 392'si evet yaşıyordur, 275'i emin değilim cevabını vermiştir. Çocukların gerçek ve hayal dünyasını, kurguyu ayırt edemedikleri bir kez daha ortaya konmuştur. TV'de sunulan şiddet çocuklar için heyecan verici olabilmekte ve onların fantastik dünyalarını süslemektedir. Çocuklar adeta hayallerinde yarattıkları bu dünyalardan büyülenirler ve kafalarında yarattıkları büyülü dünyanın gerçek olduğuna inanırlar. Örneğin "pokemon" gibi balkondan uçmayı deneyebilirler. Çoğu zaman kahraman niteliğinde sunulan temel karakterler çocuk için özdeşim nesnesine dönüşüp rol-modeli alınabilmektedirler. Özellikle agresif davranışların ve şiddetin daha bir kabul gördüğü büyük kentlerde çocuklar imaj elde edebilmek için böyle davranmayı sürdürebilirler (Huesmann ve diğerleri 2003).

Yetişkinler televizyonda yer alan şiddetin çocuklar tarafından gerçek olarak algılanmadıklarını düşünseler bile çocuklar Batman ya da Süperman'ın gerçekten uçabileceğine inanmaktadırlar. Kendileri de fantezi ile özdeşim kurarak bu kahramanlar gibi davranmakta ve ciddi biçimde zarar görebilmektedirler. Çünkü çocukların bilişsel gelişim özellikleri, dünya hakkındaki görüşleri ve kişisel deneyimleri gördüklerini gerçekçi bir biçimde değerlendirmelerine olanak vermemektedir. Dolayısıyla çocuklar için fantezi ve gerçek arasındaki ayrıma varmak kolay bir süreç olmamaktadır. Yaş ilerledikçe gerçekçi değerlendirebilme yeteneği artmaktadır (www.chidrennow.org).

1995 yılında ABD/Teksas'ta televizyonda "Robin Hood" çizgi filmini izleyen 13 yaşındaki bir çocuk Noel'de bütün çocukların oyuncağına kavuşması için babasının tüfeği ile bir oyuncak kamyonunun yolunu kesmiş, sürücü ağır yaralanmış, kaçarken polis tarafından yakalanmış ve ömür boyu hapis cezası ile yargılanmıştır (Başal 1999).

İletişim konusu yirminci yüzyılın başlarında sosyal bilimcilerin dikkatini çekmeye başlamıştır. İletişim araçları teknolojik yenilenmeyle birlikte, toplumların geniş bir kesiminde etkili olmuştur. Önceki dönemlerde yazılı basın sadece sayıca azalan okuryazar bireylere hitap etmekteydi. Radyo ve televizyonun icadıyla okuryazar olmama sorunu aşılmış, iletişim araçlarının geniş toplum kesimleri üzerindeki etkinliği de artmaya başlamıştır (Tolan 1991).

Çocuk eğitiminde eğitilmiş anne ve babanın rolü büyüktür. Anne eğitimi ile televizyon izleme saatleri arasındaki ilişki incelendiğinde, eğitilmiş olan annelerin çocuklarının uyumaları gereken saatte yatakta olmaları oranında da yükselme olmuştur.

Anne eğitim düzeyi yükseldikçe öğrencilerin izlediği televizyon kanallarının çocuk kanalları olma yüzdesinin de arttığı görülmektedir. Anne ve baba eğitimi yükseldikçe öğrencilerin televizyon izleme amaçları vakit geçirmekten çok öğrenmek ve eğlenmek olmuştur. Anne eğitimi yükseldikçe öğrencilerin izlediği televizyon programlarının çocuk programı olma yüzdesi de artmaktadır. Eğitilmiş ailelerin çocukları dizi ve şiddet içerikli kanalları izlemek yerine, olması gerektiği gibi çizgi film kanalları olmuştur. Anne ve babaların eğitim seviyesi yükseldikçe öğrencilerin şiddet içerikli tartışma yaşama oranları, grup halinde bir kavgaya karışmaları, şiddet içerikli sahneleri başkalarına uygulama oranları, sinirlendiklerinde küfür etme oranları, kahramanların kötü sözlerini taklit etme oranlarında düşüş görülmektedir. Genel olarak baktığımızda eğitilmiş ve bilinçli anne ve babaların çocuklarına bu bilinci aşıladığı görülmektedir.

2. Öneriler

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda yapılabilecek öneriler maddeler halinde verilmiştir;

- Öğrencilere şiddetin ne olduğu ve sonuçlarının neler getirebileceği anlatılmalı, gerçek hayat ve filmlerdeki kurgunun farkı gösterilmelidir.
- Anne ve babaların, televizyonun çocuklar üzerindeki etkilerini anlayabilmelerini sağlayacak eğitim programları hazırlanıp, anne ve babaların bu konuda bilinçlenmesi sağlanabilir.
- Çocuklara şiddet uygulamaması gerektiği anlatılırken, rol model aldığı insanların da şiddeti uygulamamaları gerektiği konusunda bilinçlendirmeler yapılmalıdır.
- Öğrencilerin hangi programları izleyecekleri ve günde kaç saat televizyon izleyecekleri ebeveynlerle birlikte hazırlanabilecek haftalık ya da günlük programlara dönüştürülmelidir.
- Televizyon çocuk bakıcısı olarak görülmemeli, onların yaramazlıklarını, hareketliliklerini giderecek bir araç olarak görülmemelidir.
- Çocukların televizyonu yalnız izlemeleri önlenmelidir. Böylece sakıncalı içerikli programları izlemesine anında müdahale edilmelidir.

- Öğrencilerin uyumaları gereken saatte yatakta olmaları sağlanarak, onlar için sakıncalı içerikte programlar izlemeleri önlenmelidir.
- Çocukların izledikleri çizgi film, dizi film ve diğer televizyon programlarının içerikleri, ebeveynler tarafından kontrol edilmelidir.
- Çocukların boş zamanlarını değerlendirmek için sadece televizyonu kullanmasının önüne geçilmeli; çocuğa boş zamanı değerlendirecek aktiviteler yaratılmalıdır.
- Son zamanlarda uygulanmasına özen gösterilen “Akıllı İşaretler” e dikkat edilerek programların bu yönde seçilmesi sağlanabilir.
- Bazı ülkelerde uygulanan V- Chip (Violence chip), “kanal içi kapatma yöntemleri” uygulanabilir.
- RTÜK yasal düzenlemelerini arttırmalı, şiddet, küfür, cinsellik, istismar vb. yayınları çocukların izleyeceği saatte yayınlayan kanallar hakkında gerekli cezai işlemler yapılmalıdır.
- Yayıncıların toplumsal sorumlulukla hareket ederek çocuk programlarında seçici davranmaları, şiddet, saldırganlık, teşhir, istismar vb. içerikli programları çocukların televizyon başında oldukları gündüz kuşağına koymamaları gerekmektedir.
- Televizyon programlarında çocuğun sadece eğlenmesi düşünülmemeli, eğitimle ilgili programlara ağırlık verilmeli ve çocukların hem eğlenmeli hem de aynı zamanda eğitimi sağlanmalıdır.
- Öğretmenler öğrencilerine şiddet uygulamamalı, öğrencileri şiddet konusunda uyarmalıdır.
- Okullarda ikinci kademe öğrencilerine verilen medya okuryazarlığı derslerini, birinci kademe öğrencilerinin de alması sağlanmalı, bilinçli nesiller yetiştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Adem Solak, *Okullarda Şiddet ve Çocuk Suçluluğu*, 1. Baskı, Hegem Yayınları, Ankara 2007.

Adnan Altun, “Eğitim Bilim Açısından Seçmeli Medya Okuryazarlığı Dersi Programına Eleştirel Bir Yaklaşım”, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: 10, Sayı:3, Aralık 2009, s. 97- 109.

Adnan Özsoy, “İzliyorum Öyleyse Varım” , *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Sayı: 57, Cilt: 5, 2004.

Ali Arslan, “Bir Sosyolojik Olgu Olarak Televizyon”, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, Cilt:1, Sayı: 1, 2004.

Ali Murat Kırık, *Etkileşimli Televizyon*, 1. Basım, Yeni Medya Dizisi, İstanbul 2010, s.25-28.

Aynur Uysal, Şiddet Karşıtı Programlı Eğitim Öğrencilerin Çatışma Çözümleri, Şiddet Eğilimleri ve Davranışlarına Yansıması, Doktora Tezi, 2003, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Ayşe Rahime Kebapçı, Televizyon Ana Haber Bültenlerinde Şiddet Olgusu (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2001, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Ayşe Yalın (1998) Televizyondaki Şiddet Ve Müstehcenliğin Çocuk Ve Aile Üzerindeki Etkisi Paneli, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara 1998.

Bahar Güçüz DOĞAN, “Bir ilköğretim Okulu 5. 6. 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin En Çok İzledikleri Televizyon Programları ve Bu Programların Şiddet İçeriği Yönünden Değerlendirilmesi”, *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Dergisi*. Sayı 10, s. 64-70, 2004

Barlas Tolan, *Çağdaş Toplumun Bunalımını: Anomi Ve Yabancılaşma*, AİTİ.A. Yayınları Ankara, 1991.

Bekir Kocadaş, “Kültür ve Medya” , *Bilig Dergisi*, Sayı: 34-Yaz, 2005, s. 11-13.

Betty Jo Simmons, Kelly Stalsworth and Heather Wentzell, “Television Violence and Its Effects on Young Children”, *Early Childhood Education Journal*, Vol. 26, No. 3, 1999.

Burcu Altınmakas, “Çekingenlik ve Saldırganlığa Karşı Atılgnlık”, *Eğitimde Yansımalar Dergisi*, Sayı 28, 2010.

Bülent Çaplı, “Çocuk ve Televizyon” , *Yeni Türkiye Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: Kasım-Aralık, 1996, s. 1334- 37.

Cemal Anadol, “Televizyon Yayınlarının Milli Kültüre Tesirleri”, Türkiye Milli Kültür Vakfı Yayınları, İstanbul 1992.

Cemile Gürçay, Handan Kumaş, “Dünyada ve Türkiye’de Çalıştırılan Çocukların Profili”, *Türkiye’ de Çalışan Çocuklar Semineri*, DİE, Ankara, 2002, s.35.

Cengiz Özdiker, “Çocuk ve Televizyon İlişkisi”, RTÜK İletişim Dergisi, Sayı:5, 2002, s. 31.

Coşkun Arslan, Erdal Hamarta, Emel Arslan, Yeliz Saygın, “Ergenlerde Saldırganlık ve Kişilerarası Problem Çözmenin İncelenmesi”, *İlköğretim Online*, Sayı: 9, Cilt:1, 379-388, 2010.

Çetin Özbey, *Çocuk Gelişiminde Yaşanan Sorunlar*, 3. Basım, İnkılap Kitapevi, İstanbul 2006.

Douglas A. Gentile, Jennifer R. Linder, David A. Walsh, “Looking Through Time: A Longitudinal Study of Children’s Media Violence Consumption at Home and Agressive

Behaviors at Scholl” *Paper Presented at The Biennial Conferance of the Society for Reserch in ChildDevelopment* , Florida April 2003.

Cumhuriyet Gazetesi, “Ölüm Oyunu”, 11 Ocak 2004.

David Trend, *Medyada Şiddet Efsanesi Eleştirel Bir Giriş*, (Çev. Gül Bostancı), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2007, s.50.

Defne Özönur Çöloğlu, *Televizyon Mesih mi Şeytan mı?*, Ütopya Yayınevi, 1. Basım, 2010 Ankara.

Dilek Ç. Yeşiltuna, “Kitle İletişim Sürecinde Çocuk”, *İletişim Ortamlarında Çocuk Birey Sempozyumu Bildirileri Kitabı*, Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları, Eskişehir 1999, s.141.

Doğu Ergil, *Türkiye’de Terör ve Şiddet*, Turhan Kitabevi, Ankara 1980.

Dorothy G. Singer, Jerome L. Singer, Television viewing and aggressive behavior in preschool children: a field study. *Ann N Y Acad Sci* 1980; 347:289-303.

Douglas A. Gentile, Jennifer R. Linder, David A. Walsh, “ Looking Through Time: A Longitudinal Study of Children's Media Violence Consumption at Home and Aggressive Behaviors at School”, Paper presented at the Biennial Conference of the Society for Research in Child Development April, 2003, Tampa, Florida

Emine Akyüz, *Ulusal ve Uluslar Arası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 2000.

Emir Turam, “Tv ‘deki Şiddetin Çocuklara Etkileri Üzerine Farklı Bir Bakış” , *Cogito Dergisi* , Sayı : 6-7 , Kıs- Bahar, 1998.

Eric F. Dubow and Laurie S. Miller, “Television Violence Viewing and Agressive Behavior”, *Tuning into Young Viewers, Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 1996.*

Erol Mutlu, *Televizyonu Anlamak*, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1991, s.15-16.

Erol MUTLU, *Televizyon ve Toplum*, TRT Genel Sekreterlik Basım ve Yayım Müdürlüğü, Ankara 1999.

Erol Mutlu, “Televizyon, Çocuklar ve Şiddet” , *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 4, 1997.

Erten Gökçe, “ İlköğretim Öğrencilerinin Görüşlerine Göre Öğretmenlerin Etkililiği”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt: 35, Sayı: 1-2, 2002.

Erdal Atabek, “*Toplumsal Şiddetin Kökenleri (II)*”, Cumhuriyet, 2000.

Filiz Bilgin Ülken, “Televizyon İzlemede Anne- Baba Aracılığı ile Çocukların Saldırgan Davranışları Arasındaki İlişki”, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 11, Sayı: 1, 2011.

Gary Reglin, “Television and Violent Classroom Behaviors: Implications for the Training of Elementary School Teachers”, *European Conference on Educational Research* (Bath, England, United Kingdom, September 14-17, 1996.

Grolier International Americana, Sabah yayınları, Cilt 12, İstanbul 1992, s. 250.

Güven Büyükbakkal, “Televizyonun Çocuklar Üzerindeki Etkileri” , *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 28, İstanbul 2007.

Haluk Yavuzer, *Eğitim ve Gelişim Özellikleri ile Okul Çağı Çocuğu*, 7. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul 2001.

Haluk Yavuzer, *Çocuk ve Suç*, 14. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul 2011.

Haluk Yavuzer, *Doğum Öncesinden Ergenlik Sonuna Çocuk Psikolojisi*, 25. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul 2003, s 221–226.

Hamza Çakır, “Televizyonun Zararlı Yayınları Karşısında Çocukların Korunmalarına Yönelik Yasal Düzenlemeler”, *Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 19, 2004.

Handan Asude Başal, “3-6 Yaş Çocukların Günlük Yaşamlarında “Televizyon” ve “Televizyon” İle İlgili Ana-Baba Görüşleri”, *İletişim Ortamlarında Çocuk Birey Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, , Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi, Eskişehir 13/15 Nisan 1999, s.215-241

Hanzade Yücel, “Çocuğunuzun Beyni Çöp Kutusuna Dönmesin”, *Semer kand Aylık Aile Dergisi*, Sayı 66, 2011.

Hatice Dizman ve Figen Gürsoy, “Anne Yoksunu Olan Çocukların Saldırganlık Eğilimlerinin İncelenmesi”, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt: 2, Sayı:27, 2004, s. 7-17.

Hicran Çetin, Öğrenci Ergenlerin Şiddete Yönelik Tutumları: Yaş ve Cinsiyete Göre Bir İnceleme.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 2004, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.

Hülya Yengin, *Ekranın Büyüsü*, Der yayınları, İstanbul 1994, s. 67- 69.

İbrahim Balcıoğlu, *Şiddet ve Toplum*, Bilge Yayınları, İstanbul 2001, s:22-24.

İbrahim Cılga, “Demokrasi İnsan Hakları Kültürü ve Çocuk Hakları”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 151, 2001.

İrfan Erdoğan, Alemdağ Korkmaz, “Televizyon: Dünyaya Açılan Pencere” *A. Ü. İletişim Fakültesi İletişim Yıllığı*, Sayı: 1999, 2001, s.169 -197

İhsan Dağ, Ferhunde Öktem, M. Kâzım Yazıcı, Gülден Güvenç, Murat Rezaki, Nilüfer Özcan Demir, Ömer Özer, Mine Tunçel, Ömer Akil Özer, Televizyon Programlarındaki Şiddet İçeriğinin, Müstehcenliğin ve Mahremiyet İhlallerinin İzleyicilerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Olumsuz Etkileri Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Özel Çalışma Grubu Sonuç Raporu, Ağustos 2005.

Jeffrey G. Johnson, Patricia Cohen, Elizabeth M. Smailes, Stephanie Kasen and Judith S. Brook, “Television Viewing and Aggressive Behavior During Adolescence and Adulthood”, *Science*, Vol. 295 no. 5564, March 2002.

John P. Murray, “Children and Television Violence”, *Kansas Journal of Law & Public Policy*, 1, Volume 4, Number 3, 1993 pp 7-14

Jon Uwe Rogge, *Televizyon Video Delileri*, (çev. Leman Çalışkan), Alfa Yayınları, İstanbul 1995.

L. Rowell Huesmann, Jessica Moise-Titus, Cheryl-Lynn Podolski, Eron, Leonard D Longitudinal Relations Between Children’s Exposure to TV Violence and Their Aggressive and Violent Behavior in Young Adulthood: 1997-1992, *Development Psychology*, Volume.39, Number.2, p. 201-221, 2003.

Mehmet Yüksel Erdoğan, “Sokakta Çalışan ve Çalışmayan Çocukların Atılganlık ve Saldırganlık Davranışları Açısından Karşılaştırılmaları”, *Kriz Dergisi*, Cilt: 12, Sayı:3, 2004, s.11- 23

Martin Esslin, *TV Beyaz Camın Arkası*, (Çev. Murat Çiftkaya), Pınar Yayınları, İstanbul, 1991, s.

Milliyet Gazetesi, “Saldırgan Çocuk Televizyonun Eseri”, 4 Nisan 2006.

Mustafa Çöğğün, Ekrandaki Şiddet Görüntülerinin Çocuk Üzerindeki Kötü Etkileri, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), 1997, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Mustafa Ruhi Şirin, *Çocuk Televizyon ve Aile*, 12. Basım, İz yayıncılık, İstanbul 2006.

Mustafa Ruhi Şirin, “Televizyon, Şiddet İçerikli Haber Öyküleri ve Çocuk”, *Radyo ve Televizyonlarda Şiddet ve İntihar Haberlerinin Sunumunu Toplum üzerindeki etkileri Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Mart 2002, Bilkent Üniversitesi, Ankara 2002.

Münire Erden ve Yasemin Akman, *Eğitim Psikolojisi*, 19. Basım, Arkadaş Yayınevi, Ankara 2011.

Nalan Demirergi, Cüneyt İşcan, Mahmut T. Öngören, Figen Yanık, *Bu Ne Şiddet!*, 1. Basım, Kitle Yayınları, Ankara 1994.

Nalan Doğan Kösebalaban, “Televizyon Programlarındaki Şiddet Öğelerinin Çocuklar Üzerindeki Etkisi ve Ebeveynlerinin Tutumlarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 26, 2006.

Nalan Yetim ve Ünsal Yetim, “Medya Temsillerinde Özne ve Nesne Olarak Çocuk”, *Medya ve Çocuk Rehberi*, (Ed.Yasemin Giritli İnceoğlu-Nurdan Akıner) , Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya, 2008, s.106.

Neil Postman, Steve Powers, *Televizyon Haberlerini İzlemek*, (Çev. Aslı Tunç), Kavram Yayınları, İstanbul, 1996.

Neil Postman, *Çocukluğun Yokoluşu*, (çev. K. İnal), İmge Kitabevi, Ankara 2005

Neil Postman, *Televizyon: Ödüren Eğlence*, (çev. Osman Akınhay), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 1994.

Nesrin Tan Akbulut, “Çocuklar Televizyondaki Şiddeti Kopyalıyorlar”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 10, 2000.

Nezih Orhon, *Değişim Değeri Açısından Televizyon Haberi-Teknolojik ve İdeolojik Boyutuyla Metalaşan Televizyon Haberleri*, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2004.

Nicki R. Crick, Jennifer K. Grotpeter, (1995).” Relational Aggression, Gender and Social Psychological Adjustment”, *Child Development*, Volume: 66, Issue: 3, p. 710-722, 2008.

Nilüfer Öcel, “Belgesel Filmlerin, Bağlamsal, İşlevsel ve Yapısal Bakış Açısı İle Yeniden Sınıflandırılması Üzerine Bir Çalışma”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı 10, 2000.

Nihal İldeş, “Aile ve Şiddet”, *Radyo ve Televizyonlarda Şiddet ve İntihar Haberleri*, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Yayını, Ankara, 2003, s.67.

Nilüfer Öcel Pembecioğlu, “TV Çocuk Programlarında Biçim, İçerik, İşlev ve 5-14 Yaşın Program Seçimi Üzerine”, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, Sayı:11, 2000, s.369-398.

Niyazi Karasar, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 19. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2009.

Nuray Senemoğlu, *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, 21. Basım, Pegem Akademi, Ankara, 2012.

Nurçay Türkoğlu, “Şeytan’ın Akordeonu ve Sazı: Medyada Bolluklar ve Boşluklar”, *Küresel İletişim Dergisi*, Sayı: 1, Bahar, 2006.

Nurdoğan Rigel, *Medya ve Çocuk Rehberi*, (Ed. Yasemin Giritli İnceoğlu- Nurdan Akıner), *Medya ve Çocuk Rehberi*, Eğitim Kitabevi Yayınları, Konya, 2008, s.19.

Önal Sayın, “Aile Ortamında Televizyonun Çocuğun Toplumsallaştırılmasındaki Tek Yönlü Belirleyiciliği”, *İletişim Ortamlarında Çocuk Birey Sempozyumu Bildiriler Kitabı*,

Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi, Eskişehir 13/15 Nisan 1999, Yayın No: 1172, s.167-183.

Önder Aytaç ve Mahmut Cengiz, “Mafya Tipi Suçlar ve Kurtlar Vadisi Dizisi Bağlamında Medyanın Rolü”, *Çocuk ve Ergene Yönelik Şiddetin Önlenmesi 15-16 Mayıs Sempozyumu*, Ankara Emniyet Müdürlüğü, Ankara 2007, s.156.

Ömer Özer, *Yetiştirme kuramı: Televizyonun kültürel işlevlerinin incelenmesi*. Anadolu Üniversitesi Yayınları, No: 1578, 2004.

Özcan Köknel, *Bireysel Ve Toplumsal Şiddet*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul 1996.

Özcan Köknel, *Kişilik: Kaygıdan Mutluluğa*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 2000.

Paul Boxer, ve Marie S. Tisak, “Children' s Beliefs About The Continuity of Aggression”, *Aggressive behavior*, Volume: 31, issue:2, 2005, p. 1-17.

Radikal Gazetesi, “Televizyon İzleme Rekoru Türkler’de”, 1 Kasım 2007

Rahime Kebapçı, Televizyon Ana Haber Bültenlerinde Şiddet Olgusu (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) 2001, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Rafael Moses, R. “Şiddet Nerede Başlıyor” Cogito Dergisi, 1996, sayı:6-7.

Refia Palabıyıkoglu, “Medya ve Şiddet”, *Kriz Dergisi*, Cilt:5, Sayı:2, 1997, s.124.

Ron Warren, Phil Gerke, Mary Alice Kelly, “Is There Enough Time on the Clock? Parental Involvement and Mediation of Children's Television Viewing”, *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, Cilt: 46, Sayı:1, 20, 2002, s. 87-111.

Sabah Gazetesi, 12 Ocak 2000.

Seçil Büker, Ayşe (Eziler) Kıran, *Televizyon Reklamlarında Kadına Yönelik Şiddet; Şiddetin Nesnesi Kadın*, KİV yayınları, Ankara 2000.

Selman Belviranlı, Kubilay Ceritoğlu, ağla Bilgin, Feyza Bayraktar, Hesna Bulut, Songül A. Vaizoğlu, Çağatay Güler “Annelerin Televizyon İzleme Konusundaki Davranışları ve Akıllı İşaretler”, *TAF Preventive Medicine Bulletin Dergisi*, Cilt:7, Sayı: 3, 2008, s. 191-198.

Sezer Akarcalı, “Televizyon ve Şiddet”, *Yeni Türkiye Dergisi*, Cilt:2, sayı:11, 1996, s. 553- 560.

Suna Kaymak Özmen, “Aile İçinde Öfke ve Saldırganlığın Yansımaları”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt: 37, Sayı: 2, 2004, s. 27- 29.

Şebnem Küçükşengül Özkan, “Kitle İletişim Araçları, Yazın Ve Sanatın Çocuğun Toplumsal Kimliğinin Oluşumuna Etkisi”, *Dünya 'da ve Türkiye 'de Güncel Sosyolojik Gelişmeler*, I. Ulusal Sosyoloji Kongresi (3–4–5 Kasım 1993), Sosyoloji Derneği Yayınları 1994, Cilt 2, s. 884.

Şener Büyüköztürk, *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, 14. Baskı, Pegem Akademi Yayınevi, Ankara, 2011, s. 145.

Temel Britannica, Hürriyet yayınları, Cilt 19, İstanbul 1993, s. 135.

The Times, 11 Şubat 1999

The Times, 25 Mart 1993.

Türkiye Gazetesi, 31 Aralık 2003.

Ünal Ayrancı, Nedime Köşgeroğlu, Yasemin Günay, “Televizyonda Çocukların En Çok Seyrettikleri Saatlerde Gösterilen Filmlerdeki Şiddet Düzeyi”, *Anadolu ve Psikiyatri Dergisi*, Cilt: 5, Sayı:3, 2004, s. 133- 140.

Yaşar Erjem, Mustafa Çağlayandereli, “Televizyon ve Gençlik: Yerli Dizilerin Gençlerin Model Alma Davranışı Üzerindeki Etkisi”, *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 30, Sayı:1, 1996, s. 15- 30.

Yıldız Dilek Ertürk, “Çocuk ve Televizyon Etkileşiminde Aile”, *I. Uluslararası Çocuk ve İletişim Konferansı*, 2004, s. 271-277.

Yıldız Kuzgun, “İlköğretimde Rehberlik,” *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 8, 1992.

Zeynep Gültekin, “Irak’tan Önce: Kurtlar Vadisi Dizisi”, *Gazi Üniversitesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, Kış-Bahar, Sayı:22, 2006, s.36.

Ziya Selçuk, *Eğitim Psikolojisi*, 19, Basım, Nobel Yayınları, Ankara 2010.

Zaman Gazetesi, “Şiddet Şiddeti Doğuruyor”, 16 Kasım 2006.

Zuhal Baltaş “Milenyumda Çocuk ve İletişim”, *I. Uluslararası Çocuk ve İletişim Konferansı*, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, 13- 15 Ekim 2003, s.88- 97.

İNTERNET SİTELERİ

Celalettin Vatandaş, Aile ve Şiddet: Türkiye’de Eşler Arası Şiddet:

http://hemsirelik.maltepe.edu.tr/dergiler/cilt1sayi1agustos2008/cilt1sayi1a2008/50_58.pdf

(15.03.2010).

“Children and Television Violence”

<http://www.childrennow.org/media/medianow/mnwinter1998.html> (15.04. 2011)

Çocuklar ve Televizyon:

http://www.cicibebe.net/tv_cocuk.htm (20. 02. 2010).

Güliz Uluç, Toplumsal Bir Gruba Yönelik Şiddet Türü: Medya, Şiddet ve Çocuklar:

http://www.iletisim.selcuk.edu.tr/dergi/gs/2002_cilt2s2.pdf (15.03.2010).

N. Subaşı, A. Akın, “Kadına Yönelik Şiddet: Nedenleri ve Sonuçları”,

[www.huksam.hacettepe.edu.tr/ilgiliyayinlar/pdf ilgiliyayinlar/pdf](http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/ilgiliyayinlar/pdf_ilgiliyayinlar/pdf) (23.03.2011)

Şiddet, Müstehcenlik, Mahremiyet:

<http://www.rtük.org.tr>. (15.02.2011)

Televizyon Nedir? :

(<http://televizyon.nedir.com>) (18. 04. 2011)

Türk Dil Kurumu Sözlüğü:

<http://www.tdk.gov.tr/TR/Genel/SozBul.aspx>. (20.02.2010).

Tüketiciler Birliği, Televizyon ve Şiddet:

<http://www.tuketiciler.org/?com=files.list&ID=1> (20. 02. 2010).

EKLER

Ek 1. Araştırma İzni

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.34.09.00.044/ 69994

02.06.2011

Konu: Anket.

Ahu AKDEMİR KÖSE

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi** : a-) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin 09/05/2011 tarih ve 399/840 sayılı yazısı.
b-) Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
c-) Millî Eğitim Bakanlığına Eğitim Araştırma Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın 11/04/2007 tarih ve 1950 sayılı emri.
d-) Millî Eğitim Komisyonunun 26/05/2011 tarih tarihli tutanağı.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ahu AKDEMİR KÖSE'nin ek listede belirttiği ilimiz Maltepe ilçesine bağlı 8 (sekiz) ilköğretim okulunda okuyan 1. Kademe 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine "İlköğretim Öğrencilerinin İzledikleri Televizyon Programlarının Şiddete Başvurma Eğilimlerine Etkisi" konulu Yüksek lisans tez çalışmasını 2010-2011 eğitim öğretim yılı kapsamında yapma istekleri hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ahu AKDEMİR KÖSE'nin ek listede belirttiği ilimiz Maltepe ilçesine bağlı 8 (sekiz) ilköğretim okulunda okuyan 1. Kademe 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine "İlköğretim Öğrencilerinin İzledikleri Televizyon Programlarının Şiddete Başvurma Eğilimlerine Etkisi" konulu yüksek lisans tez çalışmasını 2010-2011 eğitim öğretim yılı kapsamında yapması, bilimsel amaç dışında kullanılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, öğrencilerin gönüllük esasına göre, ilgi (c) Başbakanlık emri esasları dahilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Dr. Muhammed YILDIR
Millî Eğitim Müdürü

Ek-1: İlgi (a) yazı ve ekleri

OLUR
02/06/2011
Harun KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek 2. Araştırma Anket Formu

ANKET FORMU

Değerli öğrenci arkadaşım bu anketi yapmaktaki amacım; izlediğiniz televizyon programlarındaki şiddetin, siz ilköğretim öğrencilerinin şiddete başvurma eğilimini incelemek. Anketimize vereceğiniz cevaplar kimseyle paylaşılmayacak, **isimlerinizi ankete yazmanız istenmeyecektir**. Bu nedenle her soruyu iyice okuyup, sorulara **gerçek düşüncelerinizi** yansıtan cevaplar vermeniz çalışmamızın güvenilirliği için önemlidir. Vereceğiniz samimi cevaplar için teşekkür ederim.

Ahu AKDEMİR KÖSE

Çanakkale Onsekiz Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi

1.Sınıfınız:

2. Yaşınız:

3. Cinsiyetiniz: Kız () Erkek ()

4. Kardeş sayınız (Sen hariç) :

5. Annenin ve babanın eğitimi düzeyi nedir? (**Bir tane anne için, bir tane baba için işaretle.**)

	ANNE	BABA
a) Okuryazar değil	()	()
b) Okuryazar	()	()
c) İlkokul mezunu	()	()
d) Ortaokul mezunu	()	()
e) Lise mezunun	()	()
f) Üniversite mezunu	()	()

6. Annenin ve babanın mesleği nedir? (Bir tane anne için, bir tane baba için işaretle.)

	ANNE	BABA
a) Hayvancılık / Çiftçi	()	()
b) Ev hanımı	()	()
c) Memur	()	()
d) Emekli memur	()	()
e) İşçi	()	()
f) Emekli işçi	()	()
g) Ticaret (Esnaf)	()	()
h) İşsiz	()	()

7. Aile yapınız aşağıdakilerden hangisidir?

a) Çekirdek aile (Anne- baba- çocuklar)	d) Anne vefat etmiş aile
b) Geniş aile (Anne- baba- çocuklar- aile büyükleri)	e) Baba vefat etmiş aile
c) Boşanma sonucu dağılmış aile	f) Anne- baba şehir dışında

8. Ailenizin aylık geliri nasıldır?

a) 700 Liradan az	d) 1250- 1500 Lira arası
b) 700- 1000 Lira arası	e) 1500 Liranın üzerinde
c) 1000- 1250 Lira arası	

9. Kendine ait bir odan var mı?

a) Evet ()	b) Hayır ()

10. Odanda bir televizyon bulunuyor mu?

a) Evet ()	b) Hayır ()

11. En çok izlediğin TV kanalı hangisidir? (Sadece birini işaretle)

a) Kanal D	d) ATV	g) Kanal 7	i) Yumurcak TV
b) Show TV	e) TRT	h) Cartoon Network	
c) Star	f) STV	ı) Kanal D Çocuk	

12. Günde kaç saat televizyon izliyorsun?

- a) 1 saat b) 2- 3 saat c) 4-6 saat d) 7 saatten fazla

13. Televizyon izleyeceğin saatleri kim belirler?

- a) Ben b) Annem c) Babam d) Diğer aile büyükleri

14. Televizyonda en çok hangi tür programları izliyorsun? (Sadece birini işaretle)

- a) Çizgi film d) Haberler
b) Dizi film e) Belgesel
c) Sinema f) Müzik ve eğlence programları

15. Televizyonu hangi amaçla izlersin?

- a) Dinlenmek ve eğlenmek
b) Haber almak ve bir şeyler öğrenmek
c) Hem eğlenmek hem öğrenmek
d) Vakit geçirmek

16. Derslerdeki başarı durumun nedir?

- a) Çok iyi b) İyi c) Orta d) Zayıf e) Çok zayıf

17. En çok beğenerek izlediğin yerli dizi hangisidir? (Sadece birini işaretle)

- a) Kurtlar Vadisi f) Deniz Yıldızı
b) Kavak Yelleri g) Behzat Ç.
c) Muhteşem Yüzyıl h) Arka Sıradakiler
d) Cennet Mahallesi ı) Arka Sokaklar
e) Öyle Bir Geçer Zaman Ki i) Küçük Sırlar

18. Severek izlediğin televizyon programının nasıl izlersin?

- a) Hiç kaçırmadan izlerim
b) Bazen seyrederim
c) Ödevlerimden arta kalan zamanda seyrederim
d) Anne ve babamdan habersiz, gizlice seyrederim

26. Arkadaşların okulda veya mahallede kavga ederken ne yaparsın?

- a) Kavgaya karışmadan izlerim
- b) Arkadaşlarımı ayırmaya çalışırım
- c) Ben de kavgaya katılırım
- d) Öğretmenime ya da büyüklere haber veririm
- e) Kavga edilen ortamdan uzaklaşıyorum

27. Okulda ya da evde kavga ederken televizyondaki kahramanlardan biri aklına gelir mi?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

28. İzlediğin televizyon programlarının etkisinde kalır mısın?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

29. Televizyonda izlediğin kişileri ya da kahramanları taklit eder misin?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

30. İzlediğin televizyon programlarındaki kahramanların isimlerini takma ad olarak kullanır mısın?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

31. İzlediğin televizyon programlarındaki kahramanların isimlerini oyuncaklarına verir misin?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

32. Oyun oynarken sevdiğin televizyon kahramanını da oyununa katar mısın?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

33. Resim yaparken sevdiğin televizyon kahramanını da resmine katar mısın?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Bazen

34. Sana göre televizyonun zararlı yönleri nelerdir?

- a) Ders çalışmayı engelliyor
- b) İnsanları kendine bağımlı hale getiriyor
- c) Şiddeti öğretiyor
- d) Dini ve ahlaki açıdan zararlı
- e) Örf ve adetlerimizi değiştiriyor

35. Televizyonda şiddet sahneleri çıktığında ne yaparsın?

- a) Televizyon kanalının değiştiririm
- b) Televizyonun sesini açarım
- c) Sahneyi dikkatle izlemeye başlarım
- d) Televizyonu kapatırım

36. Televizyon programlarındaki dövüş ve şiddet sahnelerini evde kardeşine ya da okulda arkadaşına uygular mısın?

- a) Evet
- b) Hayır

37. Bir arkadaşın seni kızdırdığında ne yaparsın?

- a) Öğretmenime şikâyet ederim
- b) Arkadaşımı uyarırım
- c) Arkadaşımı uyarmadan ona vururum
- d) Diğer arkadaşlarımdan yardım isteyip kavga çıkartırım

38. Arkadaşlarınla kavga ederken ya da sinirlendiğinde küfür eder misin?

- a) Evet
- b) Hayır

39. Küfür etmek seni rahatlatır mı?

- a) Evet
- b) Hayır

40. Televizyon kahramanlarının kötü sözlerini (küfür, argo kelime v.b) taklit eder misin?

- a) Evet
- b) Hayır

41. Bir televizyon kahramanı olabilsen, arkadaşların okulda ya da tenefüslerde kavga ettiklerinde nasıl davranırsın?

- a) Süper güçlerimi kullanarak onları ayırıyorum
- b) Görünmez olup ben de kavgaya karışıyorum
- c) Gizli güçlerimi kullanarak onları cezalandırırım
- d) Özel güçlerimle onları döverek, eğlenirim.

42. Okulda, yolda, evde veya mahallede arkadaşlarıyla kavga ederken televizyon kahramanları aklına gelir mi?

- a) Evet gelir
- b) Hayır gelmez
- c) Bazen gelir

43.Sana göre televizyon kahramanları (Film, dizi ya da çizgi film karakterleri)gerçek dünyada da yaşıyor mudur?

- a) Evet yaşıyordur
- b) Hayır yaşamıyordur
- c) Emin değilim